

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

MUHASEBE VE FİNANSMAN

**HİZMET İŞLEMLERİ
343FBS040**

Ankara, 2011

-
- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
  - Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
  - **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
1. FATURA İŞLEMLERİ	2
1.1. Hizmet İşlemleri.....	2
1.2. Fatura İşlemlerini Takip Etmek	4
1.3. Fatura Ödemeleri.....	4
1.4. Otomatik Ödeme	5
1.5. İnternet Bankacılığı.....	5
UYGULAMA FAALİYETİ	8
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	9
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	10
2. HAVALE İŞLEMLERİ.....	10
2.1. Giden Havale	11
2.1.1. Virman	13
2.1.2. EFT (Elektronik Fon Transferi).....	13
2.1.3. IBAN (International Bank Account Number)	14
2.2. Gelen Havale.....	15
UYGULAMA FAALİYETİ	18
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	19
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	20
3. SENET İŞLEMLERİ.....	20
3.1. Senedin Niteliği	20
3.1.1. Senetlerin İncelenmesi.....	21
3.1.2. Senet Tahsil Masrafları.....	21
3.2. İskonto ve İştira Senetleri	23
3.2.1. İskonto	23
3.2.2. İştira	23
3.2.3. İskonto ve İştira Senet İşlemleri	23
3.2.4. İskonto ve İştira Senetlerinin Muhasebeleştirilmesi	24
3.3. İştira Edilen Senedin Tahsile Gönderilmesi.....	25
3.4. Senedin Tahsili.....	27
3.4.1. Senedin Protestolu Olması Durumunda.....	28
3.4.2. Senetlerin Alındığının Muğıye Bildirilmesi	29
3.4.3. Şehir İçi Tahsil Senedi Bağlama Fişİ.....	30
3.4.4. Tahsil Senetlerine Eklenen Belgeler (Vesaik)	30
3.4.5. Şehir Dışı Senetlerin Şube veya Muhabire Gönderilmesi	31
3.4.6. Senetlerin Takip Sonuçları Hakkında Mudilere Bilgi Verilmesi.....	31
3.4.7. Senet İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	32
3.5. Senedin Tahsil Edilememesi.....	33
UYGULAMA FAALİYETİ	36
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	37
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	39
4. KREDİ İŞLEMLERİ.....	39
4.1. Kredi Çeşitleri.....	41
4.1.1. Kullanım Amaçlarına Göre.....	41
4.1.2. Teminatına Göre	43

4.1.3. Vadesine Göre	44
4.1.4. Kullanıldığı Yerlere Göre	45
4.1.5. Kredi Alıcısının Niteliğine Göre	45
4.1.6. Kredinin Niteliğine Göre	45
4.1.7. Kurumsal Krediler	46
4.2. Kredi Talebinin Sebepleri	47
4.3. Kredinin Ekonomiye Faydaları	47
4.4. Bankaların Kredi Kaynakları	48
4.4.1. Öz Kaynaklar	48
4.5. Kredilerden Alınacak Faiz, Komisyon ve Vergiler	49
4.5.1. Kredi Faizleri	49
4.5.2. Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	50
4.6. Kredi Verilmesinde Ortak İşlemler	50
4.6.1. Kredi Açılması	50
4.6.2. Teminat Alınması	52
4.7. Kredilerin Muhasebeleştirilmesi	53
4.7.1. Teminatl Krediiler	53
4.7.2. Nakit Krediler	56
4.7.3. İskonto ve İştira Kredileri	57
4.8. Kredi Faiz Tahakkukları	58
4.8.1. Faiz Oranları ve Diğer Masraflar	58
4.8.2. Faizlerin Tahakkuk Yoluyla Gelir Yazılması	59
4.9. Kredinin Tasfiyesi (Kapatılması)	69
4.10. Kredi Riski	71
4.10.1. Karşılık Ayrılması	73
4.11. Kredi Kartları	78
4.11.1. Kredi Kartı Üyeliği	79
UYGULAMA FAALİYETİ	81
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	82
MODÜL DEĞERLENDİRME	86
CEVAP ANAHTARLARI	96
ÖNERİLEN KAYNAKLAR	100
KAYNAKÇA	101

AÇIKLAMALAR

KOD	343FBS040
ALAN	Muhasebe Finansman
DAL/MESLEK	Finans Hizmetleri Elemanı
MODÜLÜN ADI	Hizmet İşlemleri
MODÜLÜN TANIMI	Bankalarda; fatura işlemlerini yapabilme,havale işlemlerini yapabilme, senet işlemlerini yapabilme ve kredi işlemlerini yapabilme ile ilgili bilgilerin verildiği öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Hizmet işlemleri yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile bankalardaki hizmet işlemlerini sırası ile kurallarına uygun olarak bilgisayarda yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Fatura tahsil ve hesaplardan aktarma işlemlerini sırası ile yapabileceksiniz. 2. Havale işlemlerini yapabileceksiniz. 3. Senet tahsil, takip ve ödenmesi işlemlerini yapabileceksiniz. 4. Kredi işlemlerini yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Fatura, bilgisayar, bilgisayar masası, sandalye,yazıcı, kâğıt, hesap makinesi
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra, verilen ölçme araçları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek kendinizi değerlendirebileceksiniz. Ayrıca, modül sonunda öğretmeniniz size vereceği uygulamalarla kazandığınız bilgi ve becerilerinizi ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Bankacılık sektöründe de diğer sektörlerde olduğu gibi rekabet ön plandadır. Hedef kitlesi hangi kesim olursa olsun bütün bankalar, değişen müşteri ihtiyaçlarına ve beklentilerine cevap verme çabası ile müşterinin memnuniyetini sağlamaya çalışmaktadır.

Müşteriye kaliteli ve hızlı hizmet verme ihtiyacı, dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemize de bankaların teknolojiyi en etkin biçimde kullanma mecburiyeti getirmektedir.

Gün geçtikçe bankaların hizmet yelpazesi genişlemektedir. Bu da bankaların teknolojiyi yakından takip ederek en iyi şekilde kullanmalarını gerektirmektedir.

Bu modülle bankaların hizmet işlemlerini, yani fatura işlemleri, havale işlemleri, senet takip tahsil işlemleri ve kredi işlemleri konularını öğreneceksiniz. Başarılar.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyetimizde, fatura tahsil ve hesaplardan aktarma işlemlerini sırası ile yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Faaliyete başlamadan önce yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

- Yakınınzdaki bir bankaya giderek faturaların nasıl tahsil edildiğini bizzat takip ederek öğreniniz.

1. FATURA İŞLEMLERİ

1.1. Hizmet İşlemleri

Bankalar, sahip oldukları geniş organizasyon sayesinde gerek yurt içi gerekse yurt dışı bankalarla muhabirlik ilişkilerinden dolayı, ticari ve mali konularda müşterilerine çeşitli hizmetlerde bulunmaktadır. Teknolojinin gelişmesi, bankacılık hizmetlerini hem daha kolay hem de daha yaygın hâle getirmiştir.

Bankacılık hizmetleri ile ilgili konuları, Bankacılık Kanunu da belirlemiştir. Bu Kanunun bu konu ile ilgili 76. maddesi aşağıda tam metin olarak görülmektedir:

“Bankaların 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nun 76 ıncı maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Kanun’un 4’ üncü maddesinde yer alan faaliyet konularına ilişkin olarak bireysel müşterilerine şubeleri, İnternet ve telefon bankacılığı ve diğer alternatif dağıtım kanalları aracılığıyla sunabileceği bankacılık işlem ve hizmetleri aşağıda belirtilmiştir:

Mevduat ve katılım fonu kabulü: TL veya yabancı para üzerinden açılan vadeli ve vadesiz tasarruf mevduat hesapları, özel cari hesaplar, katılma hesapları, ihbarlı hesaplar, müşterek hesaplar, kredili mevduat hesabı ve mevzuatın öngördüğü vs. hesaplar,

a) Nakdi, gayri nakdi her cins ve surette kredi verme işlemleri; kredili mevduat işlemleri, ihtiyaç kredisi, taşıt kredisi, konut kredisi,

b) Nakdi ve kaydi ödeme ve fon transferi işlemleri, muhabir bankacılık veya çek hesaplarının kullanılması dâhil her türlü ödeme ve tahsilat işlemleri; çekle işleyen hesaplarla ilgili tüm işlemler, çek tahsilatı, havaleler, EFT, otomatik havale ve otomatik ödeme, kambiyo senetlerinin tahsiline ilişkin hükümler,

c) Saklama hizmetleri; kiralık kasa, altın, kıymetli maden ve/veya sermaye piyasası araçlarının saklaması,

d) Kredi kartları, banka kartları ve seyahat çekleri gibi ödeme vasıtalarının ihracı ve bunlarla ilgili faaliyetlerin yürütülmesi işlemleri; banka ve kredi kartı ile ilgili işlemler,

e) Efektif dâhil kambiyo işlemleri; para piyasası araçlarının alım ve satımı; kıymetli maden ve taşların alımı, satımı veya bunların emanete alınması işlemleri; altın depo hesapları,

f) Ekonomik ve finansal göstergelere, sermaye piyasası araçlarına, mala, kıymetli madenlere ve dövizde dayalı; vadeli işlem sözleşmelerinin, opsiyon sözleşmelerinin, birden fazla türev aracı içeren basit veya karmaşık yapıdaki finansal araçların alımı, satımı ve aracılık işlemleri; altın alım satımına aracılık,

Sermaye piyasası araçlarının alım ve satımı ile geri alım veya tekrar satım taahhüdü işlemleri,

g) Daha önce ihraç edilmiş olan sermaye piyasası araçlarının aracılık maksadıyla alım satımının yürütülmesi işlemleri,

h) Başkaları lehine teminat, garanti ve sair yükümlülüklerin üstlenilmesi işlemleri gibi garanti işleri,

i) Finansal kiralama işlemleri,

j) Sigorta acenteliği; sigorta işlemleri,

k) Mevzuat hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla bireysel müşterilere verilebilecek diğer işlem, ürün ve hizmetler.”

1.2. Fatura İşlemlerini Takip Etmek

Banka nezdinde cari hesabı bulunmayan kişi ve kuruluşların genelde kısa bir zamanda tasfiye edilmesi gereken borçları ile türev finansal araçlar için verilen teminatlar ve primler ile diğer alacaklar Muhtelif Alacaklar Hesabı'nda takip edilir, Muhtelif Alacaklar Hesabı, aktif nitelikli hesaplardır.

278 ALACAKLI GEÇİCİ HESAP aktif nitelikli olup bilançonun pasifinde yer alır. Hesabın yardımcı ve fer'i hesabı olan "278.00 VERİLEN NAKDİ TEMİNATLAR" fatura işlemlerinin takip edildiği hesaptır.

1.3. Fatura Ödemeleri

Muhtelif Alacaklar Hesabı; elektrik, telefon, su ve benzeri gibi kuruluşlarla yapılan abonelik sözleşmeleri ile başka bir işlem için bu ad altında talep edilen tutarların kaydedildiği bir hesaptır.

Elektrik, su, telefon, yakıt gibi faturaların bedeli ödendiğinde "010 KASA HESABI" borçlu hesap, "278.00 VERİLEN NAKDİ TEMİNATLAR HESABI" alacaklı hesap olacaktır. Gün sonunda bu hesap kapatılarak kurumun ya da firmanın mevduat hesabına aktarılacaktır.

Örnek: Ankara Emek Mahallesi'nde oturan bir müşterimiz Mayıs 2011'de gelen elektrik faturasına göre bankamız Beşevler Şubesi'ne ödeme yapabileceğini belirtmiştir. 21.05.2011 tarihinde müşterimiz, bankamız Beşevler Şubesi'ne gelerek 459870 abone numaralı faturaya ait 40,50 TL'lik borcunu hizmet işlemleri veznesine makbuz karşılığı yatırdı, makbuzuna 'ödendi' damgası bastırdı.

Buna göre bankamızın fatura tahsilinde yapacağı kayıt aşağıdaki gibi olacaktır.

		21.05.2011		
1	010 KASA HESABI		40,50	
		278 MUHTELİF ALACAKLAR HESABI		40,50
		278.00 Verilen Nakdi Teminatlar		
		TEK .Başkent Elektrik Dağıtım AŞ		
		459870 Numaralı Abone		
		459870 numaralı aboneden fatura bedelinin tahsil edilmesi		

Gün sonunda fatura bedeli Türk Elektrik Kurumunun mevduat hesabına aktarılır.

Gün sonu muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır:

21.05.2011			
1	278 MUHTELİF ALACAKLAR HESABI 278.00 Verilen Nakdi Teminatlar .....Başkent Elektrik Dağıtım AŞ 459870 Numaralı Abone 300 TASARRUF MEVDUATI HESABI- Vadesiz 300.01 Yurt İçinde Yerleşik Tüzel Kişiler .... TEK .Başkent Elektrik Dağıtım AŞ 459870 numaralı abone 2011/05 dönemi fatura bedeli.	40,50	40,50

1.4. Otomatik Ödeme

Otomatik ödeme ismiyle bilinen ödeme şekli, kişilerin hesaplarının bulunduğu bankayı talimatlandırarak bir banka şubesine gitmeden su, elektrik, doğal gaz, kablo TV, dernek aidatı gibi fatura ödemelerini ödeme günü geldiğinde bankaya yaptırmasıdır. Banka, verilen talimat doğrultusunda faturanın son ödeme tarihinde abone numarasına, kuruma olan borç hesaptan otomatik olarak aktaracaktır. Otomatik ödeme, müşterinin hesabında para bulunduğu sürece çalışacaktır.

Otomatik ödeme talimatı, banka müşterilerince şubeye gidilerek, telefon ve internet bankacılığında herhangi biri ile verilebilir.

Ödeme, ister otomatik yapılınsa isterse bizzat bankaya gidilerek yapılınsa muhasebe kaydı değişmeyecektir.

1.5. İnternet Bankacılığı

İnternet bankacılığı, teknolojik gelişmeler sayesinde bankaların müşterilerine bir şubeye bağlı kalmaksızın bilgisayar ve internet aracılığı ile hesaplarını takip etmeleri, yatırım işlemlerini ve fatura ödemelerini yapmaları için sundukları hizmettir.

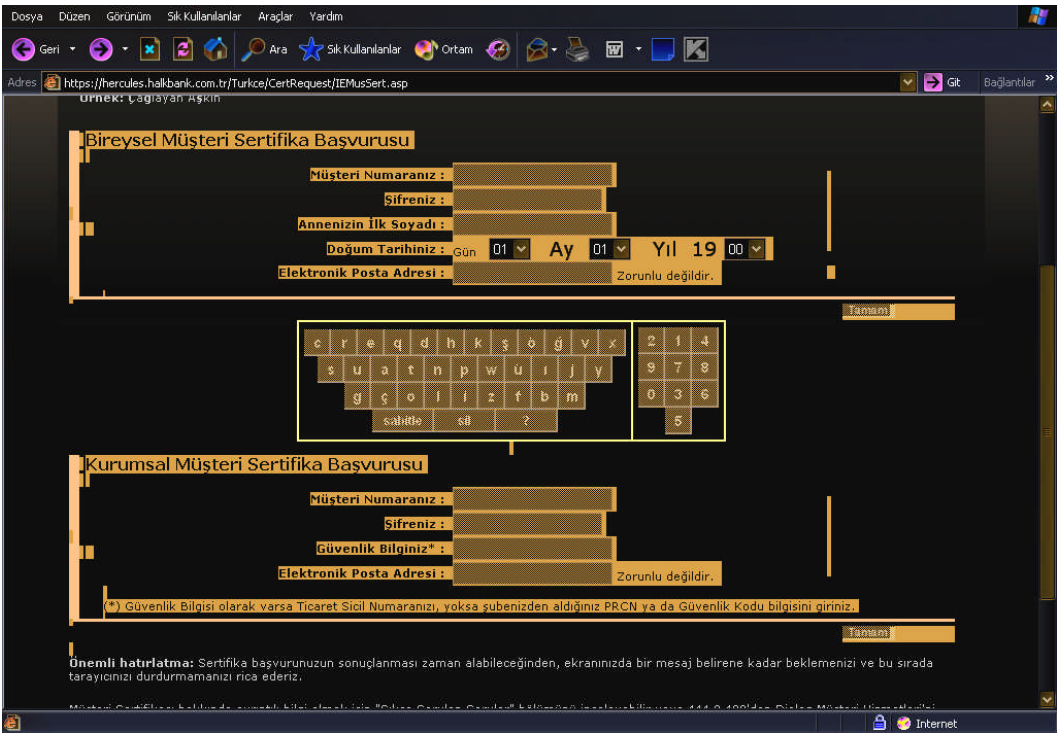
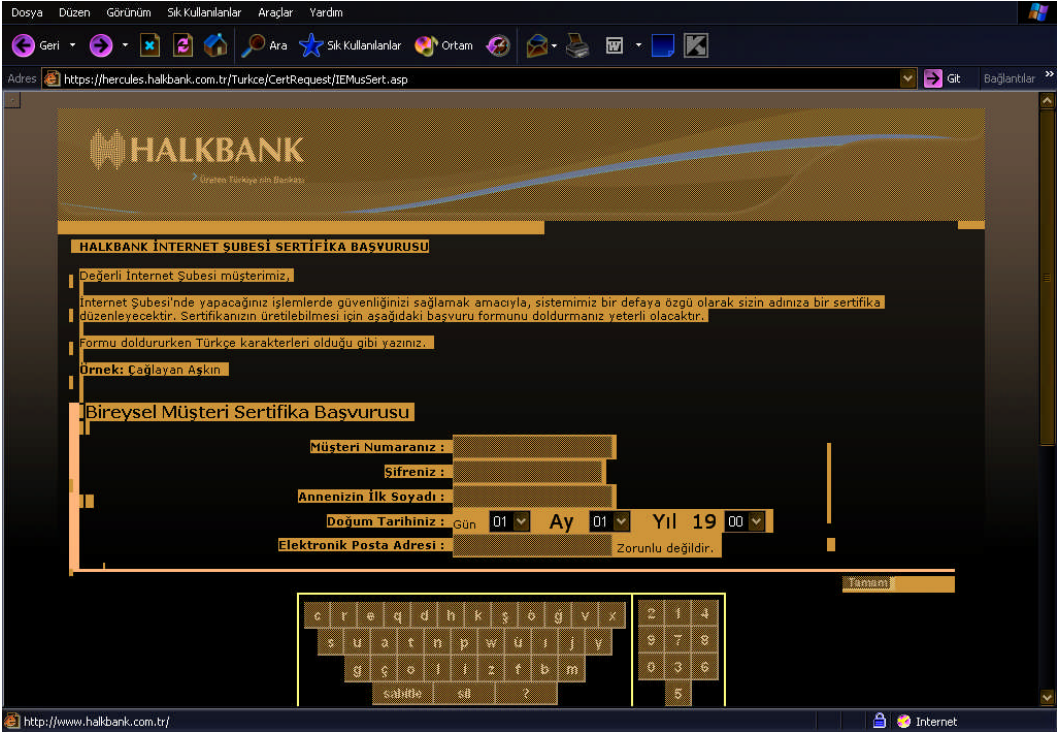
Müşteriler, hesaplarının bulunduğu banka web sayfasından internet bankacılığına ulaşmaktadır, İnternet bankacılığı kullanıcılarının işlemlerini kolaylıkla ve güvenli olarak yapabilmeleri için yol gösterici uyarılar bulunmaktadır.

- İnternet bankacılığı işlemleri için lütfen [tıklayınız](#).
- İnternet bankacılığı Şubesine girmek için lütfen [tıklayınız](#).

İnternet bankacılığı işlemleri tıklanığında internetten yapılabilecek işlemlerin listesi çıkacaktır. Bunlardan bir tanesi de ödemelerdir. Fatura ödemeyi tıklayarak işlem gerçekleştirilebilir. Kişiler, fatura ödemeleri internet üzerinden kendileri yapabilecekleri gibi yine internet üzerinden otomatik ödeme talimatı da verebilirler. Bu işlemler İnternet bankacılığı aracılığıyla ya da bizzat bankaya gidilerek yapılsın muhasebe kaydı değişmeyecektir.

Ödemeler

- Faturalar
  - Fatura ödeme
  - Talimat verme
  - Talimat gözlem
  - Talimat değişiklik/iptal

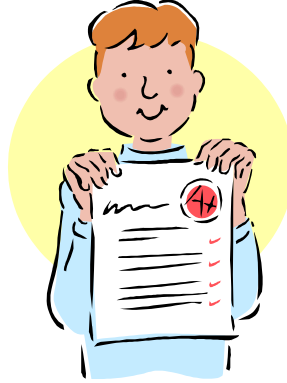

Resim 1.2: Halkbank İnternet Şubesi işlemleri sayfası

UYGULAMA FAALİYETİ

Fatura İşlemleri ile ilgili öğrendiklerinizi pekiştirmek amacı ile aşağıdaki uygulamaları dikkatli bir şekilde yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fatura işlemlerinin takip edildiği hesabı öğreniniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fatura işlemlerinin takip edildiği hesabı, bir banka şubesine giderek öğreniniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fatura ödemelerinin nasıl yapıldığını ve muhasebe kaydını öğreniniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fatura ödemelerinde kullanılan hesabı ve muhasebe kaydını bir banka şubesine giderek takip ederek öğreniniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Otomatik ödeme talimatı nasıl verilir? Öğreniniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bir banka şubesine giderek veya Internet'ten banka web sitelerine girerek öğreniniz .

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

1. Banka fatura işlemlerinde, müşterilerin elektrik, su, telefon gibi fatura bedelini yatırması durumunda, yapılan ilk muhasebe kaydında borçlu hesap 010 Kasa olduğuna göre alacaklı hesap aşağıdakilerden hangisi olacaktır?
A) 300 TASARRUF MEVDUATI HESABI
B) 278 MUHTELİF ALACAKLAR HESABI
C) 278.00 VERİLEN NAKDİ TEMİNATLAR HESABI
D) 290 ŞUBELER CARİ HESABI
2. Banka, müşterinin otomatik ödeme talimatı vermesi durumunda elektrik, su, telefon, kira gibi ödemeleri kurum ya da firmaya ne zaman yatırır?
A) Faturanın son ödeme tarihinde
B) Her ayın başında
C) Fatura geldiği zaman
D) Müşteri ne zaman talimat verirse

Cümledeki boşluklara gelecek kelimelerin bulunduğu şıkkı işaretleyiniz.

3. Elektrik, su, telefon, kira gibi faturaların tahsilatı yapıldıktan sonra ..... hesaplarda bekletilir, ... sonunda bu hesap kapatılarak kurumun ya da firmanın ..... hesabına aktarılır.
A) Pasif, gün, tasarruf
B) Aktif, gün, tasarruf
C) Geçici, gün, tasarruf
D) Geçici, ay, döviz

Aşağıdaki cümleler **doğru** mudur **yanlış** mıdır?.**D** veya **Y** yazınız.

4. ( ) Fatura ödemeleri her ne şekilde olursa (otomatik, telefonla ya da müşterinin banka şubesine gitmesi ile) olsun bankanın muhasebe kaydı aynı olacaktır.
5. ( ) Fatura tahsilatı yapan banka şubesi; yaptığı tahsilatı önce geçici hesaplarda bekletir, ancak gün sonunda fatura hangi firmaya, kuruma ya da şahsa ait ise onun Döviz Hesabına aktarır.

DEĞERLENDİRME

Ölçme değerlendirme sorularını cevapladıktan sonra cevaplarınızı modül sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Cevaplarınız doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz. Eksikleriniz var ise faaliyete dönerek tamamlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyetimizde, havale işlemlerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Faaliyete başlamadan önce yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

- Yakınızdaki bir bankaya giderek havale işlemlerinin nasıl yapıldığını takip ederek öğreniniz ve sınıfta arkadaşlarınıza edindiğiniz izlenimleri anlatınız.
- İnternet bankacılığında işlemlerin nasıl yapıldığını, herhangi bir bankanın web sitesine girerek inceleyip öğreniniz.

2. HAVALE İŞLEMLERİ

Havale, göndericinin (kişi veya kuruluşun), belli bir miktar paranın alıcı olarak gösterdiği bir kişiye ödenmesi yönünde bir bankayı muhatap alarak verdiği emirdir.

Bir bankacılık hizmeti olan havale, komisyonlu işlemler arasında önemli yer tutar. Bu konuda işlemleri ne kadar hızlı olursa müşteri o kadar memnun olacaktır. Bu da bankaya müşteri kazandıracaktır.

Bilişim teknolojisinin bankacılığa girmesi, bankacılık işlemlerini daha kolay ve çabuk yapılabilir hâle getirmiştir.

Bilgisayar teknolojisinin küresel niteliklere ulaşması ile uluslararası şebekelerin bağlanmasında coğrafi uzaklık önemsiz hâle gelmiştir. İnsanlar, nerede olursa olsunlar internet kullanarak hesaplarına ulaşabilmekte ve işlem yapabilmektedirler.

Bankaların teknolojiyi yakından takip etmesi havale işlemlerini de oldukça kolaylaştırmış ve çabuklaştırmıştır. Bu kolaylık hem banka açısından hem de müşteri açısından zaman tasarrufu sağlamaktadır.

Havale işlemi, havalenin kabulü ve havalenin ödenmesi aşamalarından oluşur.

Havale işleminde iki banka şubesi bulunur:

- Bankaların şubeleri ve muhabirleri üzerine havale alan şube
- Bankanın şubeleri veya muhabirleri tarafından verilen havaleyi ödeyen şube.

Havale işlemlerinde havale bedeli üzerinden komisyon alınır (Tablo 1.1). Alınan komisyon üzerinden ise %5 BSMV (Bankacılık Sigorta Muameleleri Vergisi) alınır. Ayrıca müşterinin tercih edeceği havale şekline göre (posta, telefon, online, faks gibi) de haberleşme gideri karşılığı alınır. Bütün bu masraflar, müşteriden peşin olarak tahsil edilir.

2.1. Giden Havale

Bankanın bir şubeden başka bir şubesine ya da başka bir banka şubesine belli bir miktar para havale etmesi işlemine **giden havale** denir.

Havalenin gönderilmesi sırasında; havalenin hangi yolla gönderileceği (mektup, telefon,faks), alıcı adı soyadı, alıcı adresi, alıcının hesabının bulunduğu banka ve şubesi, alıcının hesap numarası, alıcının telefon numarası vb. bilgilerin gönderici bankaya verilmesi gerekir. Bu, havalenin ödenmesi sırasında herhangi bir sorun çıkmasını engelleyecektir.

Alınacak komisyon, gider karşılığı ve BSMV hesaplanarak havale fişi düzenlenir. Havale tutarı ile komisyon, gider karşılıkları müşteriden nakden tahsil edilerek ya da müşterinin hesabından aktarılarak tahsil edilir ve müşterinin isteğine uygun olarak havale emri ödemeyi yapacak şube ya da muhabire gönderilir.Havale tutarı şubeler hesabına alacak olarak yazılır.

Yurt dışından bir banka aracılığıyla veya posta çeki ile gönderilen havalelerde haberleşme ve komisyon kesildikten sonra bankaya intikal eden havale tutarının hesaba alacak kaydedilmesinden veya alacak kaydından sonraki 10 gün içinde efektif ödenmesi hâlinde bankalar %0.1 oranında komisyon tahsil etmektedir.

Örnek

10.05.2011 tarihinde, bankamız müşterilerinden Hamdi ULUSOY, Kızılay Şubemize gelerek Kayseri Şubemize Fahriye ULUSOY adına 750,00 TL göndermek istediğini söylüyor. Servis memuru, müşteriden 2 TL, haberleşme masrafı, %04 komisyon ve komisyon üzerinden %5 BSMV tahsil ediyor.

Kızılay Şubemizin kaydını yapalım;

10.05.2011

1	010 KASA HESABI	755,15	
	290 ŞUBELER CARİ HESABI (TP)		750,00
	Kayseri Şubesi		
	760 BANKACILIK HİZMETLERİ		3,00
	GELİRLERİ – TP		
	790 DİĞER FAİZ DIŞI		
	FAALİYET GELİRLERİ		2,00
	790.012 Telefon Giderleri		
	380 ÖDENECEK VERGİ, RESİM		0,15
	VE HARÇLAR		
	380.005 BSMV		
	Havale gönderme işlemleri gereği masrafların kesilmesi.		

Masraflar:

Haberleşme (telefon gideri) 2,00 TL

Komisyon $750,00 \times 0,004 = 3,00$ TL

BSMV $3,00 \times 0,05 = 0,15$ TL

TP: Türk Parası

Havaleyi alan Kayseri Şubesi kaydı ise aşağıdaki gibi olacaktır.

11.05.2011

1	280 BORÇLU GEÇİCİ HESAPLAR – (TP)	750,00	
	280.04 dekontu beklenen muameleler		
	300 TASARRUF MEVDUATI (Y.İ.Y) – Vadesiz		750,00
	Kızılay Şubesi'nden gelen havalenin hesaba aktarılması.		

Kayseri Şubesi, müşteriye ödeme yaptığı anda aşağıdaki muhasebe kaydını yapacaktır.

7.05..2011

1	394 ÖDEME EMİRLERİ – TP	750,00	
	394.01 Ödenecek Havaleler		
	010 KASA HESABI		750,00
	Kızılay Şubesi'nden gelen havalenin Fahriye ULUSOY'a ödenmesi.		

Kayseri Şubesi, ödeme ile ilgili dekontu gönderdiğinde Kızılay Şubesi'nin yapacağı kayıt:

7.05..2011

1	290 ŞUBELER CARİ HESABI Kızılay Şubesi	750,00	
	280 BORÇLU GEÇİCİ HESAPLAR - TP 280.04 dekontu beklenen muameleler Kızılay Şubesi'ne dekont gelmesi.		750,00

Buradaki örneğimizde, müşterinin bizzat bankaya gelerek havale emri verdiğini düşünerek kayıt yaptık. Ancak havale nasıl verilirse verilsin muhasebe kaydı değişmeyecektir.

Internet bankacılığında EFT (Elektronik Fon Transferi), IBAN ile para transferi, Virman ile havale yapılabilir.

2.1.1. Virman

Cari veya katılma hesabınızdan istediğiniz tutarda paranızı, kendinize ait diğer cari veya katılma hesabınıza aktarma yapma işlemidir. Virman işlemi, ATM'lerden, internette ve telefonla yapılabilmektedir.

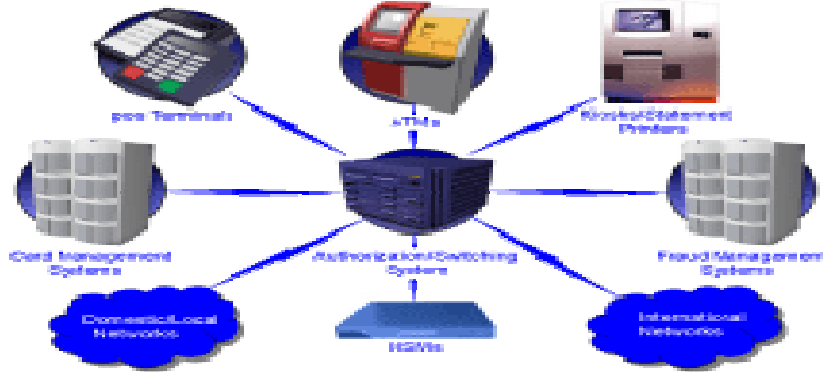
2.1.2. EFT (Elektronik Fon Transferi)

Elektronik sistemlerin gelişmesine bağlı olarak, kişilerin kendi hesaplarından başka bir bankadaki hesap numarasına veya başka bir şahsın ismine kredi kartı numarasına para havale etmesi işlemidir. EFT işlemleri, T.C. Merkez Bankası üzerinden gerçekleştiği için sadece yeni Türk lirası olarak ve mesai günleri içinde yapılabilmektedir. Hafta sonu ve resmî tatil günlerinde EFT yapılamamakta, ileri tarihli EFT talimatı verilebilmektedir.

Mevduat sahibi başka bir bankada hesabı olan bir kişiye veya kendisinin başka bir banka şubesindeki hesabına (virman) para göndermek istediğinde, hesabının bulunduğu bankaya başvurarak EFT talimatı verir. Bu talimatı alan banka ise, mevduat sahibinin hesabından EFT tutarını mahsup ederek EFT alıcısının bankasına elektronik ortamda gönderir. EFT bankası, gelen bu tutarı alıcının hesabına alacak kaydederek işlemi tamamlar. Ancak, talimatın verildiği günden bir gün sonra alıcının hesabına aktarılmaktadır.

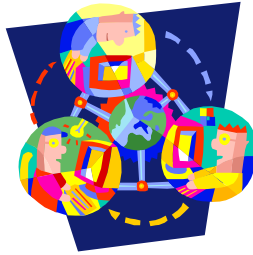
EFT işlemi de aslında bir havale niteliği taşır. Ancak, havaleden farklı olarak burada alıcıya ödeme, gönderenin bankasında değil de başka bir bankadan yapılmaktadır.

Resim 2.1: ATM ve POS terminalleri

EFT işleminin, banka kartı ve iş yerlerindeki POS cihazlarını kullanarak mevduat sahibinin satın aldığı mal ve hizmetlerin bedelini ödeme aracı olarak kullanılması da mümkündür. Satış noktasından elektronik fon transferi (EFTPOS) adıyla anılan işlemde mevduat sahibi, satın aldığı mal ve hizmetlerin karşılığını, banka kartını POS cihazından geçirir, şifresini girer ve ödemesi gereken tutarın kendi hesabından banka üyesi iş yerinin hesabına aktarılmasını sağlar (Resim 2.1).

2.1.3. IBAN (International Bank Account Number)

Avrupa Birliği düzenlemeleri çerçevesinde, ülkeler arasında gerçekleştirilen para transferlerinin hızı ile kalitesini artırmak ve maliyetlerini düşürmek amacıyla International Bank Account Number-IBAN adı verilen uluslararası banka hesap numarası standardı geliştirilmiştir. IBAN bugün 33 Avrupa ülkesinde kullanılmaktadır.

IBAN'ın amacı, Avrupa ülkelerindeki banka ve diğer finansal kurumlar aracılığı ile gerçekleştirilen para transferlerindeki hataları ve bundan doğan gecikmeleri engellemektir. IBAN sayesinde transfer edilen para daha hızlı ve hatasız bir biçimde göndericinin hesabından alıcının hesabına geçirilmekte böylece, işlemlerde oluşan hatalardan kaynaklanan bekleme süreleri ve ek maliyetler ortadan kalkmaktadır.

2.1.3.1. Türkiye'de IBAN Kullanımı

1 Eylül 2005 tarihinden itibaren müşteriler, bir banka veya katılım bankasından Türkiye'deki bir başka banka veya katılım bankası nezdindeki (yanında, huzurunda, gözetiminde) bir hesaba IBAN ile para gönderebilmektedir. IBAN ile yapılan para transferlerinde alıcının şubesi, şehri vb. detayları bilmeye gerek olmayıp yalnızca hesap numarası ile transfer işlemi gerçekleştirilebilmektedir.

Gerek yurt içi gerekse yurt dışı para transferlerinde IBAN uygulaması zorunlu olmayıp mevcut hesap numaraları ile para transferi yapılmasına devam edilmektedir. Para transferlerinde IBAN kullanmak alıcı ve göndericinin tercihine bağlıdır.

2.2. Gelen Havale

Bankanın diğer şubelerinden ya da başka bir banka şubesinden müşteri talimatı ile gelen havaleler, havale gönderilen kişiye ödenmesi işlemi gelen havale işlemidir.

Havale, müşterinin tasarruf mevduatı hesabına gönderilmiş ise; "300 TASARRUF MEVDUATI (Y.İ.Y) – VADESİZ" hesap alacaklı olacaktır. Havaleyi gönderen müşterinin herhangi bir talimatı yok ise o zaman alacaklı hesap, "394 ÖDEME EMİRLERİ – TP" hesabı olacaktır. Müşteri, havale tutarını bankada bulunan bir hesabına geçirilmesini ister ise havale tutarı doğrudan bu hesaba alacak kaydedilir.

Örnek: 7.05.2011 tarihinde, bankamız Erzurum şubesi müşterisi Fatma ELEVİLİ adına 550 TL havale gelmiştir. Banka, müşteriye havalesi olduğunu bildirir.

Müşterinin, bankada hesabı var ise havale alındıktan sonra aşağıdaki kayıt yapılacaktır.

7.05.2011			
1	280 BORÇLU GEÇİCİ HESAPLAR – (TP) 280.04 dekontu beklenen muameleler 300 TASARRUF MEVDUATI (Y.İ.Y) – Vadesiz Kızılay Şubesi'nden gelen havalenin hesaba aktarılması.	550,00	550,00

Havaleyi gönderen herhangi bir talimat vermedi ise muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

7.05.2011			
1	280 BORÇLU GEÇİCİ HESAPLAR - TP 280.04 dekontu beklenen muameleler 394 ÖDEME EMİRLERİ – TP 394.01 Ödenecek Havaleler Kızılay Şubesi'nden gelen havale.	550,00	550,00

Havalenin müşteriye nakden ödenmesi durumunda muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır:

7.05.2011			
1	394 ÖDEME EMİRLERİ – TP 394.01 Ödenecek Havaleler 010 KASA HESABI Kızılay Şubesi'nden gelen havalenin Fatma Elevli'ye ödenmesi.	550,00	550,00

..... Bankası İşlem Ücretleri

BANKAMIZDA UYGULANAN MASRAF VE KOMİSYONLAR 2011 YILI BİRİNCİ DÖNEM (OCAK - HAZİRAN/2011)				
İşlem Adı	KOMİSYON ORANI	MİN. KOM. TUTARI	MAX. KOM. TUTARI	MASRAF TUTARI
YURTIÇİ TL/YP HAVALE				
Kendi Hesabına	0			0
Hesaptan Hesaba	10 TL			0
Hesaptan İsme	%0.4	20 TL	150 TL	0
İsimden Hesaba	%0.4	25 TL	200 TL	0
İsimden İsme	%0.5	30 TL	200 TL	0
GİDEN EFT	%0.3	20 TL	250 TL	0
DÖVİZ HAVALE GİDEN İşlem Komisyonu	%0.35	35 TL	250 TL	
DÖVİZ HAVALE GELEN İşlem Komisyonu	%0.2	\$20	\$250	
ÇEK İŞLEMLERİ				
ÇEK DÜZENLENMESİ		2 TL / Yaprak		
Keşide Çek Düzenlenmesi		20 TL	150 TL	%0.3
Bloke Çek Düzenlenmesi		10 TL/ Yaprak		
DÖVİZLİ ÇEK KEŞİDESİ				
TL Karşılığı	%0.3	30 TL	0	20 TL
Döviz Tevdiat Hesabından	%0.3	30 TL	0	20 TL
Efektif Karşılığı	%0.5	30 TL	0	20 TL
Tahsile Yollanan Dövizli Çekler	%0.1	20 TL	100 TL	Kurye Masrafı
TAKASA İBRAZ EDİLEN ÇEKLER				
(Şehiriçi/Taşra)	0	0	0	10 TL
Şubedeki Hesap Üzerine Keşide Edilmiş Çekin Ödenmesi	0	0	0	0
Diğer Bir Şubedeki Hesap Üzerine Keşide Edilmiş Çekin Ödenmesi (TL/YP)	%0.1	10 TL	100 TL	0
TL KARŞILIĞI EFEKTİF SATIŞI	0			0
CARİ HESAP EKSTRELERİ (Bireysel Müşteriler İçin)				5 TL
HESAP İŞLETİM ÜCRETİ (Bireysel Müşteriler İçin)				3 TL
YILLIK HİZMET BEDELİ (Gerçek Kişi)		10 TL		
100 Bin ve üzeri TL ve dengi döviz nakit çekim masrafı (müşteri bazında günlük toplam nakit çekim tutarı üzerinden, bedeli hesaba hangi vasıta ile girerse girsin aynı gün yapılan nakit çekim işlemlerinden alınır)	%0.006			
SENETLER				
Senet Tahsili	%0.4	15 TL	100 TL	5 TL
İşlemsiz Senet İade	15 TL			
Senet Protesto Kaldırma	25 TL			
KİRALIK KASALAR				
	Küçük Boy Kasa	Orta Boy Kasa	Büyük Boy Kasa	
KİRALIK KASA AİDATLARI (YILLIK)	130 TL	150 TL	200 TL	
KİRALIK KASA DEPOZİTLERİ (YILLIK)	130 TL	150 TL	200 TL	

Tablo 1.1: Bankalar işlem ücretlerini belirler ve ilan eder.

UYGULAMA FAALİYETİ

Havale işlemleri ile ilgili öğrendiklerinizi pekiştirmek amacı ile aşağıdaki uygulamaları dikkatli bir şekilde yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Havale gönderen kişi bilgilerini yazınız.	➤ Havale gönderirken kişi bilgilerini havale formuna ya da bilgisayar ortamında yazabilirsiniz.
➤ Havale gönderilen kişi bilgilerini yazınız.	➤ Havale gönderilen kişinin bilgilerini havale formuna ya da bilgisayar ortamında yazabilirsiniz.
➤ Havale tutarını yazınız.	➤ Doldurduğunuz forma havale tutarını yazabilirsiniz.
➤ Havale göndereceğiniz yeri yazınız.	➤ Doldurduğunuz forma havale göndereceğiniz kişinin bulunduğu adresi veya hesap numarasının bulunduğu şubenin adresini yazabilirsiniz.
➤ Havale işlemi onaylayınız.	➤ Havale işlemi bilgisayar aracılığı ile yapıyorsanız size uyarı gelecektir, o uyarıyı onaylayabilirsiniz.
➤ Gelen havaleleri dosyalayınız.	➤ Gelen havaleler için bir dosya temin ederek tarih sırasına göre dosyalayabilirsiniz.
➤ Havale sahibinin kimlik bilgilerini kontrol ediniz.	➤ Havale sahibinin kimlik bilgilerini, havale gönderenin nüfus bilgileri ile kontrol edeceğiniz gibi özel bilgileri sorarak (annesinin kızlık soyadı gibi) kontrol edebilirsiniz.
➤ Gelen havaleyi müşteriye ödeyiniz.	➤ Gelen havaleyi, havale sahibinin mevduat hesabına aktararak ya da müşteriye nakden ödeyebilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki tablodaki cümleleri dikkatli bir şekilde okuyunuz ve doğru olup olmadığına karar vererek “Doğru” ya da “Yanlış” kutusuna “X” işaretini koyunuz.

Soru Nu.	Soru Cümlesi	Seçenek	
		Doğru	Yanlış
1	Havale işlemi, havalenin kabulü ve ödenmesi aşamalarından oluşur. Havale işleminde iki banka şubesi bulunur.		
2	Banka havale işlemlerinden komisyon alınır ve bu komisyon üzerinden % 1 BSMV alınır.		
3	Havale işlemlerinde, havale gönderen müşteriden masraflar peşin olarak tahsil edilir.		
4	Giden havalede havale tutarı, ödemeyi yapacak şubeye ya da muhabire gönderildiğinde gönderen şube, havale tutarını alıcının Tasarruf Mevduat Hesabına alacak yazar.		
5	Cari veya katılma hesabınızdan istediğiniz tutarda paranızı, kendinize ait diğer cari veya katılma hesabınıza aktarma yapma işlemi valör işlemidir.		
6	Havale gönderme işleminde havale masrafları havale gönderenden peşin olarak tahsil edilir ve 790 DİĞER FAİZ DIŞI GELİRLER hesabına alacak kaydedilir.		
7	IBAN sayesinde transfer edilen para, daha hızlı ve hatasız bir biçimde alıcının hesabından göndericinin hesabına geçirilmekte böylece, işlemlerde oluşan hatalardan kaynaklanan bekleme süreleri ve ek maliyetler ortadan kalkmaktadır.		
8	Havale, müşterinin tasarruf mevduatı hesabına gönderilmiş ise; “300 TASARRUF MEVDUATI (Y.İ.Y) – VADESİZ” hesap alacaklı olacaktır. Havaleyi gönderen müşterinin herhangi bir talimatı yok ise o zaman alacaklı hesap “394 ÖDEME EMİRLERİ – TP” hesabı olacaktır.		

DEĞERLENDİRME

Ölçme değerlendirme sorularını cevapladıktan sonra cevaplarınızı modül sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Cevaplarınız doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz. Eksikleriniz var ise faaliyete dönerek tamamlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyetimizde senet tahsil, takip ve ödeme işlemlerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Faaliyete başlamadan önce yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

- Yakınızdaki bir bankaya giderek, tahsil, takip ve ödeme işlemlerinin nasıl yapıldığını takip edip öğreniniz ve sınıfta arkadaşlarınıza edindiğiniz izlenimleri anlatınız.
- İnternette senet işlemlerinin nasıl yapıldığını herhangi bir bankanın web sitesine girerek inceleyip öğreniniz.

3. SENET İŞLEMLERİ

Bankalar, müşterilerinin alacaklısı oldukları senetleri onlara vekâleten tahsil eder. Tahsil edilecek senet, müşterinin bulunduğu ilde olabileceği gibi başka bir ilde de olabilir. Müşteri tahsil edilmesini istediği senet ile birlikte senede ilişkin bilgileri bir bordroya yazarak bankaya verir.

Senet, müşterinin bordroda belirttiği talimata uyularak tahsil edilmek üzere teslim alınır. Senetlerin banka tarafından tahsil edilebilmesi için *tevkili ciro* ile ciro edilmesi gerekir. Cironun tevkili olduğu “tahsili içindir” ya da “bedeli tahsildedir” gibi bir ifade ile belirlenir.

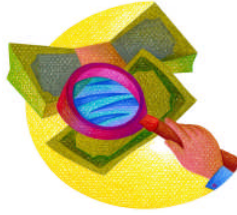
3.1. Senedin Niteliği

Piyasalarda ticarethanelerin paraya ihtiyacı olduğu zamanlarda kendilerinde bulunan senetleri bir bankaya vererek ya iskonto iştirâ ettirir ya da terkin (terkin etmek: yazılmış bir şeyi çizmek) ederek karşılığında bir borçlu cari hesap açtırırlar ve böylece para ihtiyaçlarını karşılamış olurlar. Paraya pek ihtiyaç olmadığı zamanlarda da bu senetler bir bankaya tahsil için verilir.

Senet tahsil etmek kolay bir iş değildir. Borçlulara birer birer müracaat etmek, gerektiğinde arkalarından koşmak, onlarla yüz yüze gelmek bir meseledir. Aynı zamanda bu senetlerden bir kısmı alacaklının bulunduğu yerde, bir kısmı da uzak şehir ve yerlerde ödenecek olursa tahsil işi daha da zorlaşabilir. Bu nedenle tacirler, senet tahsil işlerini bankalara yaptırırlar.

Bankalar, kendilerine tahsil için verilen senetleri şube veya muhabirleri aracılığıyla takip ve tahsil ederek mudilere öder ya da hesaplarına alacak geçer. Bu işlem, bankalar için bir hizmet işlemidir. Burada bankanın müşteriye borç olarak verdiği bir para yoktur. Görevi, kendisine tahsil için emanet edilen senedin bedelini vadesinde borçludan tahsil etmek ve bunun için gerekli işlemleri yapmaktır. Tahsile verilen senetler, vesikalı ya da vesikasız ticari senetler olabileceği gibi, adi senet ve fatura da olabilir. Banka, bu işte vekil veya aracı durumundadır.

3.1.1. Senetlerin İncelenmesi

Senetler servisine gelen tahsil senetleri, tanzim, ciro ve pul bakımından incelenir. Ciroların, düzenli ve vekilliği kapsamış olması gerekir. Aksi hâlde iyi niyet sahibi olmayan borçlu, senedi ödemede zorluk çıkarabilir. Hatta ciro, beyaz ciro veya açık ciro ise tam ciroya çevrilerek ". . . . . Bankası emrine ödeyiniz, bedeli tahsildedir." ibaresi yazılır. Giro tam olmazsa senet bedelinin tahsili için bankaya yetki verilmiş olmaz (TTK mad. 600).

3.1.2. Senet Tahsil Masrafları

Bir alacak veya senedin tahsil hizmetini üzerine alan bir işletmenin ve özellikle bankanın yaptığı gerçek masraflardır. Bu masraflar; haberleşme masrafı, tahsil edilen paranın havale acyosu (Acyo: Bir ticaret senedinin yenilenmesinde alınan komisyon), tahsil yapana ait tahsil komisyonundan ibarettir.

Bankalar, kendilerine tahsile verilen senetler ve alacaklar için bir tahsil komisyonu ve bir muhabere (haberleşme) masrafı alır. Haberleşme masrafı telefon, teleks, telgraf ve mektup giderlerinden meydana gelir.

Banka, tahsil hizmeti karşılığında senet tutarları üzerinden belli bir oranda komisyon ve ayrıca götürü (maktu) bir masraf alır. Komisyon oranı, senedin şehir içi veya şehir dışı, vesikalı veya vesikasız olduğuna göre değişir. Götürü olarak alınan masraf, basılı kâğıt ve haberleşmeye aittir. Komisyon ve masraf toplamı üzerinden alınacak gider vergisi müşteriden tahsil edilir.

Genellikle tahsil senetleri komisyon ve masrafları, senedi tahsile almış olan banka şubesinin hakkıdır. Aynı bankanın bir başka şubesince tahsil edilen senetten bu hizmeti nedeniyle ayrıca bir komisyon istenemez. Şu hâlde senedi tahsile almış bir şube, diğer bir şubesine tahsile göndermiş bulunursa ona bir komisyon ayırmayacaktır.

Ancak, senet bir muhabir aracılığıyla tahsil ettirilecekse elbette aradaki anlaşma gereğince o muhabir bankaya komisyon ödemesi gerekir.

Tahsil senetlerine ait komisyon ve masraflar genellikle mudiler tarafından ödenir ve bunların toplamı tahsil edilen senet bedelinden düşülür veya hesabı varsa borç geçirilir.

Senet tahsil edilmemiş ya da mudinin talimatıyla iade edilmişse yine bir hizmet yapılmış olduğundan bir iade komisyonu ve masrafı alınabilir. Buna mudinin bir itiraz hakkı olamaz.

Bankalar, tahsil senetleri komisyon ve masrafları için Merkez Bankasınca tespit edilen "asgari hadler" tarifesi uygular. Tarifenin uygulanmasında piyasanın genel ve ekonomik durumu, şubelerinin para ve ankes olanağı, müşterilerin banka ile olan ilişkileri göz önünde tutulur.

Ankes, bankaların, taahhütlerini "mevduat ve cari hesaplardan nakit ödemeler ve diğer nakit ödeme gerektiren durumlar" yerine getirmek üzere hazır bulundurulmuş efektif parayı ve emisyon yapmaya yetkili bankaların çıkardıkları banknotlara karşılık olarak kasalarında hazır buldukları gümüş ve altın rezervlerini ifade eder.

3.2. İskonto ve İştira Senetleri

3.2.1. İskonto

Süresi dolmamış bir senedin, faiz ve komisyonu düşürülerek karşılığında eksigi alınması, kırdırma.

3.2.2. İştira

Sözlük anlamı “satın alma” dır. Bankacılıkta, dâhildeki senetlerin satın alınarak kırılmasına, yani senedin vadesine kadar olan faiz ve gider vergisi düşülerek bedelinin ödenmesine **ıskonto borçlusu**; başka bir şehirde olan senetlerin bankaca satın alınmasına da **ıştira** denir.

3.2.3. İskonto ve İştira Senet İşlemleri

Bankada kredisi bulunan veya kendisine yeni kredi açtırmak için gereken işlemleri yapan müşteri, ıskonto ettirmek isteği senedi bankaya “temlik cirosu” (Temlik cirosu: Senet üzerindeki hakkın bir başkasına devredilmesi için yapılan ciro işlemi.) ile ciro ederek bir liste ekinde kredisinin bulunduğu şubenin senetler servisine verir.

Senetler servisinde bu senetlerin Türk Ticaret Kanunu’na uygun ve ticari bir işlemde doğma olup olmadığı, borçlu, kefil ve cirantaların kredi açmaya engel taşıyıp taşımadıkları araştırılarak ıskontoya kabul edilen senetler belirlenir. Bu işlemde sonra müşterilerin kredi limitinin elverişli olması şartıyla ıskontoya kabul edilen senetlerin tutarlarından indirilen faiz ve eklentileri “İskonto Bordrosu” denilen bir bordroya kaydedilir. Bu bordro müşteriye imzalatılarak bir nüshası müşteriye verilir, bir nüshası da bankaya kalır.

Iskontoya kabul edilen senetlerin net tutarı, müşteri hesabından veya nakit olarak ödenir ve senet iskontosu tamamlanır.

Senet tutarından faiz, komisyon, haberleşme gideri karşılığı ve BSMV kesilir.

Eğer senet, vadesinde ödenmez ise TTK md.626 uyarınca, senet borçlusunu ve cirantaları vadeyi izleyen iki iş günü içinde protesto edilebilir. Bankalar, senet borçlusunu güç durumda bırakmamak için protesto işlemini gerçekleştirmek için iki günlük sürenin sonunu bekler.

Bu nedenle senet tutarından yukarıda sözü edilen masrafların dışında söz konusu olan iki günlük bekleme süresine düşen faiz ve beklentileri, geçici olarak kesilip bu konuya özel “392 ALACAKLI GEÇİCİ HESAPLAR / 392.021 Gecikme Faizleri ve Diğer Karşılıklar” hesabında bekletilebilir. Borçlunun protesto süresi içindeki gecikmelerinin faizi ve eklentileri, bu hesaptaki tutardan karşılanır. Kullanılmayan karşılıklar müşteriye iade edilir.

3.2.4. İskonto ve İştira Senetlerinin Muhasebeleştirilmesi

Senedin iskonto veya iştira edilmesi muhasebeleştirme açısından farklılık göstermez. Sadece iştirada komisyon alınır.

Örnek

Bankamız Çanakkale Şubesi, kredi müşterilerinden Bayram İnşaat ve Ticaret AŞ.’nin ibraz ettiği borçlusunu Manisa’da olan 8000,00 TL’lik senedin iştirası ile ilgili olarak düzenlenen bordronun ayrıntısı aşağıdaki gibidir. Senedin iştira işlemi yapılıyor ve net tutarı müşterinin vadesiz Ticari Mevduat Hesabı’ndan alınıyor.

Senet Tutarı 8000,00 TL

Kesintiler

Faiz (%5)	8000,00 X 0,05 = 400,00 TL
Komisyon (%01)	8000,00 X 0,001 = 8,00 TL
Haberleşme Gideri Karşılığı	15,00 TL
BSMV (Komisyonun % 5’i)	8,00 X 0,05 = 0,4 TL
Kesintiler Toplamı	+ _____
	423,4 TL

İşlem Adı	KOMİSYON ORANI	MİN. KOM. TUTARI	MAK. KOM TUTARI	MASRAF TUTARI
SENETLER				
Senet Tahsili	%04	15 TL	100 TL	5 TL
İşlemsiz Senet İade	15 TL			
Senet Protesto Kaldırma	25 TL			

Tablo 3.1: 2011 yılında bir bankanın senet işlemlerinden aldığı komisyon ve masraf tutarları tablosu

15/05/2011

1	102 İŞTİRA SENETLERİ 102.11 Diğer Müşteriler- özel .....Cüzdandaki İştirah Senetleri 500 İSKONTA VE İŞTİRA SENETLERİNDEN ALINAN FAİZ 500.1 İştirah Senetlerinden 700 İSKONTO VE İŞTİRA SENETLERİNDEN ALINAN ÜCRET VE KOMİSYONLAR 790 DİĞER FAİZ DIŞI FAALİYET GELİRLERİ 790.01 Haberleşme Giderleri Karşılığı Tahsilat 380 ÖDENECEK VERGİ, RESİM, HARÇ VE PRİMLER 380.00 Ödenecek Vergiler 380.05 BSMV 304 RESMİ-TİCARİ VE DİĞER KURULUŞLAR MEVDUATI (YİY) – VADESİZ 304.21 Her Çeşit Ortaklıklar .....Bayram İnşaat ve Ticaret AŞ Senedin iştiraya alınması.	8000,00	400,00 8,00 15,00 0,4 7576,6
---	---	---------	--

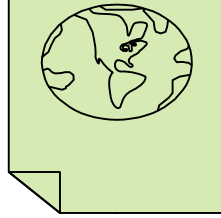
3.3. İştirah Edilen Senedin Tahsile Gönderilmesi

İştirah edilen senet, bir mektup (iştirah senetleri römiz mektubu) ekinde vadesinde tahsil edilmek üzere, senet borçlusunun bulunduğu yerdeki banka şubesine veya muhabire gönderilir.

Senedin muhabir (anlaşmalı banka) eliyle tahsili söz konusu olduğunda ise “tahsil cirosu” muhabir bankaya ciro edilir.

Tahsile gönderme işlemi tali (ikinci derecede olan, ikincil) hesaplarda veya nazım hesaplarda izlenir.

Senedi tahsil edecek şubenin kaydı ise herhangi bir senede uygulanacak işlem den farklılık göstermez. Senedi aldığı anda nazım hesaplara kaydederek izler.

Römiz: Yerine koyma, teslim etme, ticari poliçe, fiyattan indirim, komisyon ücreti, borç üzerine yapılan tenzilat veya cezanın kısmen affı anlamlarına gelir. Bankacılıkta; tahsil için şube veya muhabire gönderilen senetlerin bağlı olduğu mektuba "Römiz mektubu" denilir.

Örnek: Yukarıda verdiğimiz örnekte senet, tahsil için Manisa Şubemize gönderildiğinde aşağıdaki gibi kayıt yapılacaktır.

Çanakkale Şubemizin Kaydı;

15.05.2011			
1	102 İŞTİRA SENETLERİ 102.11 Diğer Müşteriler – Özel ..... Cüzdandaki İştir a Senetleri	8000,00	
	102 İŞTİRA SENETLERİ 102.11 Diğer Müşteriler – Özel ..... Cüzdandaki İştir a Senetleri Senedin Tahsil İçin Manisa Şubesi'ne gönderilmesi.		8000,00
/			

Manisa Şubesi'nin kaydı

15.05.2011			
1	982 EMANETE VERİLEN REHİNLİ KIYMETLER 982.00 Emanet Kıymetler 982.003 Tahsile Alınan Ticare Senetler	8000,00	
	984 EMANET VE REHİNLİ KIYMET VERENLER / BIRAKANLAR ..... Çanakkale Şubesi Senedin tahsile alınması		8000,00
/			

3.4. Senedin Tahsili

Senedini tahsil ettirmek isteyen bir kimse, bu senedi ya kendi yazdığı bir mektupla veya bankaların bunlara mahsus basılı mektup ve bordrolarıyla tahsile verebilir. Şube veya muhabir bankalar da birbirlerine tahsile gönderecekleri senetleri "römiz mektubu" denilen basılı bir mektupla gönderir.

Tahsil edilecek senet veya senetlerin bağlı bulunduğu bu mektuplar, bir emir veya talimatı ihtiva etmelidir.

Senedin tahsile alınması : Bankaya tahsil için verilen senetlerin bağlı olduğu talimat mektuplarında;

- Senedin protestolu olup olmadığı
- Senedin (poliçe ise) kabule arz edilip edilmeyeceği
- Kabul etmeme veya ödememe durumunun ne şekilde haber verileceği (mektup, telgraf veya telefonla mı olacağı)
- Senet tahsilinin ne suretle bildirileceği (mektup, telgraf, telefon),
- Vadeden sonra gecikme faizinin alınıp alınmayacağı
- Tahsil masraf ve komisyonunun borçludan mı ya da mudiden mi tahsil edileceği
- Senedin tahsilinde bedelinin mudiye ne suretle ödeneceği hususları açıkça yazılı olmalıdır.

Daha önce verdiğimiz örneğimizdeki senet vadesinde tahsil edilmesi durumunda Çanakkale ve Manisa Şubeleri aşağıdaki kayıtları yapacaktır:

Manisa Şubesi'nin Kaydı

1	010 KASA HESABI	8000,00	
	290 ŞUBELER CARİ HESABI (Çanakkale Şubesi)		8000,00
	984 EMANET VE REHİNLİ KIYMET VERENLER / BIRAKANLAR ..... Çanakkale Şubesi	8000,00	
	982 EMANET VE REHİNLİ KIYM. 982.00 Emanet Kıymetler 982.003 Tahsile Alınan Ticari Senetler Çanakkale Şubesi'nin gönderdiği senedin tahsil edilmesi.		8000,00

Çanakkale Şubesi'nin Kaydı

1	290 ŞUBELER CARİ HESABI (Manisa Şubesi)	8000,00	
	102 İŞTİRA SENETLERİ 102.11 Diğer Müşteriler – Özel ..... Tahsilattaki İştira Senetleri		8000,00

3.4.1. Senedin Protestolu Olması Durumunda

Tahsile verilen senet, adi senet ise protestolu olmasının bir anlamı yoktur. Protesto, ticari senetlerde söz konusudur. Ticari senetteki alaktan doğan rücu (geri dönme, cayma) hakkını kullanabilmek için kabul etmeme ve ödememe hâlini zamanında protesto etmek gerekir. Adi senetler ise protesto edilsin veya edilmesin genel hükümlere tabidir.

Senedin protesto edilip edilmeyeceği yazılı değilse o senedi "protestolu" olarak kabul etmek gerekir. Çünkü bir senedin protestodan muaf olabilmesi için hamilin senet üzerinde açıkça "protestosuz" veya "masrafsız iade" şerhini yazması gerekir. Bununla beraber talimat mektubunda tereddüt edilecek konular çikarsa en çabuk araç ile mudiden tekrar sorulabilir.

Tahsile senet alan banka, mudinin vekilliğini taşıdığından onun vereceği talimatı yerine getirmek zorundadır. Senedin tahsile alınması için bankaya verilen talimat mektupları, muhabere kayıtlarından geçirilir ve imza karşılığında senetler servisine verilir.

İskonto senetleri, senedi iskonto eden banka şubesi tarafından tahsil edilir. Tahsil işlemi yapıldığında Kasa Hesabı'nın borcuna karşılık senedin kayıtlı bulunacağı "100 İSKONTO SENETLERİ" hesabına alacak yazılarak kayıttan çıkartılır.

İştira senetlerinde ise senedin gönderildiği şube, senet tutarını vadesinde tahsil ettiğinde bedeli senedi tahsile gönderen şubenin hesabına alacak olarak geçmek üzere Şubeler Cari Hesabına alacak kaydeder ve senedi nazım hesaplardan çıkartır.

Senedi iştira eden şubede ise Şubeler Cari Hesabı'nın karşılığında iştira senetleri kayıtlardan çıkartılır.

3.4.2. Senetlerin Alındığının Mudîye Bildirilmesi

Senetler servisi, tahsil için gönderilen senetlerin alındığını mudilere bir mektupla bildirir. Bu mektuba "vusül iş'ar mektubu" denir. Dört yapraklı olan bu kombine basılı kâğıdın;

- Birinci yaprağı, mudie gönderilecek olan mektuptur.
- İkinci ve üçüncü yaprakları muhaberat kopyalarıdır. Ayrı ayrı dosyalarda saklanır
- Dördüncü yaprağı ise "mudi mevcudu" nu gösterir. Bunlar mudilere göre ve alfabe sırasıyla klase edilir. Senetler ödenince ya da geri verilince dosyasından çıkarılarak arşive verilir. Mudi mevcudu föyü üzerinde birkaç senet yazılı bulunuyorsa tahsil ve geri verilme keyfiyeti yanlarına tarih koymak suretiyle işaretlenir. Dosyada açık kalan mudi mevcutları, henüz tahsil edilmemiş veya geri çevrilmemiş senetlerin bulunduğunu gösterir.

3.4.3. Şehir İçi Tahsil Senedi Bağlama Fişi

Tahsil senetleri portföye (banka, simsar veya bir aracı kuruluşun kendi elinde tuttuğu, istediği gibi tasarruf ettiği menkul değerler toplamı) alınırken vesikasız, vesikalı olduklarına göre birer bağlama fişi hazırlanır. Şehir içi vesikasız senetler için doldurulan basılı kâğıdın;

- Birinci yaprağı "refakat veya bağlama fişi" adını alır. Bu fişe senet bağlanır ve vade sırasına göre cüzdana konur.
- İkinci yaprağı "servis föyü" dür. Servis defteri yerine geçer, yıl sonlarında ciltletilir.
- Üçüncü yaprağı "risk föyü" dür. Borçlulara göre alfabetik olarak klase edilir. Bu föylerden bir firmanın üzerinde ne kadar borç bulunduğu anlaşılır.
- Dördüncü yaprağı "vade föyü" dür. Vade sırasına göre klase edilen bu föyler üzerinden senetlerin vadeleri izlenir.
- Beşinci ve altıncı yaprağı "ihbarname ve ihbarname koçanı" dır. Bunlar da ya senetle birlikte ya da ayrı bir dosyada saklanır. Senedin vadesinden bir süre önce bu ihbarname müşteriye gösterilir, ihbarname koçanına imza alındıktan sonra ya senetle ya da ayrı bir dosyada saklanır.

Tahsil için gelmiş senetlere; konşimento, yükleme senedi, ambar veya posta makbuzu, fatura ve benzeri gibi belgeler bağlı ise bunlara "vesikalı tahsil senetleri" denir. Vesikalı tahsil senetleri için de portföye alınırken yukarıda olduğu gibi bir bağlama fişi düzenlenir. Bu bağlama fişinin diğerinden farkı, ayrıca bir "taşı ihbarnamesi" ni kapsamış olmasıdır. Bu ihbarname ile borçluya, malları getiren taşıt aracının geldiği ve belgelerin çekilmesi gereği haber verilir. Belgeli bağlama fişlerinde vade föyünün kullanılmasına gerek yoktur.

3.4.4. Tahsil Senetlerine Eklenen Belgeler (Vesaik)

Tahsil senetlerine ekli olarak gelen belgelerin bir konşimento veya yükleme senedi olması hâlinde ya senet bedelinin tahsili ya da kabulü karşılığında alıcı firmaya bu belgelerin teslimi mudi tarafından istenmiş olabilir. Belgelerin ekli bulunduğu senet, bir polişe ise muhataba kabul ettirilir.

Bir emre yazılı senet veya bono ise borçlusuna imzalatılır ve ondan sonra belgeler teslim olunur.

Konşimento ya alıcı adına ya da banka emrine tanzim edilmiş olabilir. Alıcı adına tanzim edilmiş ise mesele yoktur. Banka emrine yazılmış ise konşimentonun usulüyle ciro edilmesi gerekir. Ancak, yükleme senetleri ciro edilemez.

Banka adına tanzim edilmiş yükleme senedi ciro edilemeyeceğine göre malın alıcıya teslimi için banka, Devlet Demir Yollarına bir mektup yazar, yükleme senedini de o mektuba iliştiyerek firmaya verir.

Tahsil için gelen senede ambar veya posta makbuzu ekli bulunuyorsa ki bunlar her hâlde banka adına tanzim edilmiş olmalıdır. Mudi, vereceği talimatta senedin kabulü veya tahsili karşılığında malları alıcıya teslimini isteyebilir.

Senedin muhataba kabul ettirilmesi veya tahsili hâlinde yükleme senetlerinde olduğu gibi ilgili ambar ya da posta idaresine bir mektup yazılarak alıcıya verilmesi sağlanır.

Senedin kabulü veya imzası koşulu ile gönderilen belgeler kabul ve imzadan sonra alıcıya teslim edileceğine göre senetler de artık vesikalı olmaktan çıkar. Verilen talimatta bu senetlerin tahsile alınması isteniyorsa vesikasız tahsil senetleri cüzdanını almak gerekir.

3.4.5. Şehir Dışı Senetlerin Şube veya Muhabire Gönderilmesi

Bankaya tahsil edilmek üzere verilen vesikalı veya vesikasız senedin borçlusu, bankanın bulunduğu yerden başka bir yerde bulunuyorsa o senet oradaki şube veya muhabire gönderilir. İştira senetlerinde olduğu gibi tahsil senedinin ekli olarak gönderildiği mektup, yani römiz mektubu:

- Birinci yaprağı senet ve belgelerin ekli olarak gönderileceği mektuptur.
- İkinci ve üçüncü yaprağı muhaberat (haberleşme) föyleridir.
- Dördüncü yaprağı römiz takip föyüdür. Bu föyler şube ve muhabir bakımından sınıflandırılır. Römiz mektuplarında gerekli talimatın yazılması gereklidir.

3.4.6. Senetlerin Takip Sonuçları Hakkında Mudilere Bilgi Verilmesi

Tahsile alınan senetlerin kabulü veya kabul edilmemesi, ödenmesi veya ödenmemesi gibi her türlü sonuç mudilere bildirilir.

Tahsile alınan senet, kabul ettirilecek poliçe ise aynı gün ve en geç ertesi gün muhataba ibraz edilmelidir. Kabul olunmadığı takdirde vadeden önce kabul etmeme protestosu çekilir.

Mudinin talimatında "masrafsız iade" veya "protestosuz" kaydı varsa buna uymak gerekir.

Kabul edilmiş bir poliçenin ya da bir bononun ödenmemesi hâlinde yine mudinin talimatına uyularak vadesinde veya vadeyi izleyen iki iş günü içinde protesto edilmesi gerekir. Bu konularda bankanın yapacağı masrafları mudi ödemekle yükümlüdür.

3.4.7. Senet İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi

Tahsil senetleri nazım hesaplarda gösterilir. Çünkü henüz vadesi gelmeden paraya çevrilemeyecek bir senet bedelinin, mudinin hesabına alacak geçirmek olanağı yoktur.

Tahsil edilip edilemeyeceği belli olmayan bu gibi senet bedelleri, tahsil etmek üzere alan bankanın cüzdan hesabına borç, senedi tahsile veren mudi hesabına alacak olarak yazılıp senedin kaydı yapılmış olur.

Şehir içi ve dışı tahsil senetleri : Bankanın bulunduğu yerde tahsil olunacak senetlere "şehir içi", bankanın bulunduğu yerden başka bir yerde tahsil olunacak senetlere de "şehir dışı" tahsil senetleri adı verilir. Şu hâlde; bir senet tahsil için ister yerinde verilsin isterse dış şube veya muhabirlerle şahıslardan gelmiş olsun, tahsile alan bankanın bulunduğu yerde tahsil edilecek ise bunlar "şehir içi tahsil senetleri" sayılır.

Bunların dışında kalan ve tahsil işini yapacak bankanın kendi piyasasından başka bir yerde şube veya muhabirleri aracılığıyla tahsil ettireceği senetler de "şehir dışı tahsil senetleri" dir. Vesikalı olsun veya vesikasız olsun şehir dışı senetler, şehir içi senetlere göre daha farklı işlem görür. Şehir içi senetler bankanın kendi elemanlarıyla tahsil edildiği hâlde şehir dışı senetler, aracıyla yani şube veya muhabirler tarafından tahsil edilecektir.

3.5. Senedin Tahsil Edilememesi

Vadesinde tahsil edilemeyen senetlerin protesto işlemini, iskonto senetlerinden senedi iskonto eden şube; iştirah senetlerinde ise senedin tahsile gönderildiği şube veya muhabir gerçekleştirir. Protesto giderleri ve senet bedeli müşterinin ticari mevduat hesabından alınır, senet müşteriye geri verilir.

Protesto edildiği hâlde tahsil edilemeyen senedin, idari yollardan müşteriden tahsiline çalışılır. Bu süre içinde mühlet faizi hak edilmiş olacağı için gecikme ihtimaline karşılık senet bedelinden doğacak vergi ilgili hesaplara aktarılır.

Senet bu süre içinde tahsil edilir ise senet bedelinden başka gecikme faizi, gecikme komisyonu ve bunlara ilişkin vergi ile o ana kadar yapılmış olan protesto masrafları borçlu, kefil veya cirantalardan tahsil edilir.

Vadesini izleyen 90 gün içinde tahsil edilemeyen senet tutarı “170 – 171 TASFİYE OLUNACAK ALACAKLAR / TAHSİL İMKÂNI SINIRLI KREDİ VE ALACAKLAR” hesaplarına aktarılır ve hesaplanan “*dikkate alınacak teminat*” tutarını aşan kısım üzerinden %20 oranında karşılık ayrılır.

Alacağın bu aşamada tahsil edilememesi ve tahsilin şüpheli duruma düşmesi durumunda “172 – 173 TASFİYE OLUNACAK ALACAKLAR / TAHSİLİ ŞÜPHELİ KREDİLER VE DİĞER ALACAKLAR” hesaplarına aktarılır ve karşılık miktarı alacağın % 50'sine yükseltilir.

Alacak bu aşamada da tahsil edilemez ise “176 – 177 ZARAR NİTELİĞİNDEKİ KREDİ VE DİĞER ALACAKLAR” hesaplarına aktarılır ve karşılık tutarı alacak tutarına eşitlenir.

Örnek:

İskonto edilmiş bulunan 25.000,00 TL'lik senet vadesinde tahsil edilemediğinden 15,00 TL ödenerek protesto ediliyor. Protesto gideri müşteri Hasan Has'ın hesabından alınıyor (mühlet faizi karşılığı tahsil edilmemiştir). Müşterinin mevduat hesabının kalanı senet bedelini karşılamadığından senet tutarı idari takipteki krediler hesabına alınıyor. Müşteriden senet tutarının ödenmesi isteniyor. Müşteri senet bedeli ile 170,00 TL gecikme faizi ve BSMV nakden ödüyor. Senet müşteriye teslim ediliyor.

Faiz % 2 olursa = 25000,00 X 0,02 = 500 TL
BSMV 500,00 X 0,05 = 25 TL
525 TL

Senedin protesto edilmesi;

1	304 RESMÎ, TİCARİ VE DİĞER KURULUŞLAR MEVDUATI (YİY) – VADESİZ 304.20 Gerçek Kişilerin Ticari İşlemleri .....Hasan Has 010 KASA	15,00	
	100 İSKONTO SENETLERİ 100....Protesto Edilmiş Senetler ..... Diğer Müşteriler Özel 100 İSKONTO SENETLERİ 100.11 Diğer Müşteriler – Özel	25 000,00	15,00
	Senedin protesto edilmesi.		25 000,00

Senedin bedelinin gecikme masrafları ile tahsili;

1	010 KASA	25 525,00	
	100 İSKONTO SENETLERİ 100 .. Protesto Edilen Senetler .....Diğer Müşteriler Özel 546 İDARİ TAKİPTEKİ KREDİ. ALINAN FAİZLER 546.00 Nakdi Kredilerden 380 ÖDENECEK VERGİ, RESİM, HARÇ VE PRİMLER 380.00 Ödenecek Vergiler 380.05 Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi Senet bedelinin masrafları ile birlikte tahsil edilmesi		25 000,00 500,00 25,00

Resim 3.1: Vadesinde tahsil edilemeyen senetler protesto edilir ve protesto masrafları müşteriden alınır.

HAVALE İŞLEMLERİ				
TL Havale İşlemleri	Oran	Asgari Tutar	Azami Tutar	Açıklama
Giden Havale(Yurtiçi)	0.4 %	20 TL	150 TL	-
YP (Eftif) Havale İşlemleri	Oran	Asgari Tutar	Azami Tutar	Açıklama
Giden Havale (Yurt İçi)	0.4 %	20 TL	150 TL	-
Giden Havale (Yurt Dışı)	0.4 %	15 USD +SWIFT	100 USD +SWIFT	
Gelen Havale (Yurt Dışı-Bankamız)	0.2 %	15 USD	100 USD	-
Gelen Havale (Yurt dışı-Çekle Devir)	0.25 %	20 USD +SWIFT	150 USD +SWIFT	-
Gelen Havale (Yurt Dışı-Telegrafik Devir)	0.4 %	40 USD +SWIFT	150 USD +SWIFT	
▶ EFT İŞLEMLERİ				
EFT İşlemleri	Oran	Asgari Tutar	Azami Tutar	Sabit Ücret
Giden EFT	0.3 %	25 TL	150 TL	-
Gelen EFT (Nakit Ödeme Aynı Gün)	0.2 %	20 TL	150 TL	-
EFT Haber Mesajı (Düzeltilme/İade)				5 TL +BSMV
▶ SENET TAHSİL İŞLEMLERİ				
	Oran	Asgari Tutar	Azami Tutar	Sabit Ücret
Senet Tahsili (Bankamız)	0.4 %	20 TL		
Senet Tahsili (Diğer Banka)	0 5 %	25 TL		
Senet Protesto Kaldırma Masrafı				25 TL

Tablo 3.2: Bir bankanın 2011 yılı fiyat, oran ve komisyonlar listesi

UYGULAMA FAALİYETİ

Senet işlemleri ile ilgili öğrendiklerinizi pekiştirmek amacı ile aşağıdaki uygulamaları dikkatli bir şekilde yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Senedin niteliklerini öğreniniz.	➤ Senetlerin niteliklerini bir banka şubesine giderek ya da internetten araştırarak öğrenebilirsiniz.
➤ Senet tahsil masraflarını öğreniniz.	➤ Senet tahsil masraflarını internetten yada yakınınızdaki bir banka şubesinden öğrenebilirsiniz.
➤ İskonto ve iştirah senetlerini öğreniniz.	➤ İskonto ve iştirah senetlerinin özelliklerini bir banka şubesinden ya da internetten öğrenebilirsiniz.
➤ Senet takibi işlemlerini öğreniniz.	➤ Senetlerin nasıl takip edildiğini bir banka şubesine giderek öğrenebilirsiniz.
➤ Senet tahsil işlemlerini öğreniniz.	➤ Senet tahsil işlemlerinin nasıl yapıldığını bir banka şubesine giderek öğrenebilirsiniz.
➤ Senedin protestolu olma durumunu öğreniniz.	➤ Protesto edilen senetler için ne gibi işlemlerin yapılması gerektiğini, banka şubesinden öğrenebileceğiniz gibi TTK'den de öğrenebilirsiniz..
➤ Tahsil senedi bağlama fişi nedir? Öğreniniz.	➤ Tahsil senedi bağlama fişinin ne olduğunu bir banka şubesine giderek ilgili memurdan öğrenebilirsiniz.
➤ Tahsil senetlerine hangi belgeler eklenir? Öğreniniz.	➤ Tahsil senetlerine eklenen belgeleri bir banka şubesinin senetler servisinden öğrenebilirsiniz.
➤ Şehir dışı senetlerin şubelere ve muhabirlere gönderilmesini öğreniniz.	➤ Şehir dışı senetlerin şubelere ve muhabirlere gönderilme işlemlerini bir banka şubesinde takip ederek öğrenebilirsiniz.
➤ Senet işlemlerinin muhasebeleştirilmesini öğreniniz.	➤ Senet işlemlerinin muhasebeleştirilme işlemlerini bir banka şubesinin muhasebesinden öğrenebilirsiniz.
➤ Senedin tahsil edilememesi durumunda izlenecek yolları öğreniniz.	➤ Senetler tahsil edilemediği zaman yapılması gereken işlemleri banka senetler servisinden öğrenebilirsiniz..

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

1. Bankalar tarafından bir ticaret senedinin yenilenmesinde alınan komisyona ne denir?
A) Acyo
B) Tahsil Komisyonu
C) İade Komisyonu
D) Ankes
2. İştira edilen senet, borçlusunun bulunduğu bankaya veya muhabire vadesinde tahsil edilmek üzere gönderilir. Bu senetle birlikte gönderilen mektuba ne ad verilir?
A) Tahsil mektubu
B) Teminat mektubu
C) Römiz mektubu
D) Vusul iş'ar mektubu
3. Senet üzerindeki hakkın bir başkasına devredilmesi için yapılan ciro işlemine ne ad verilir?
A) Beyaz ciro
B) Açık ciro
C) Temlik cirosu
D) Tam ciro

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşluklara gelecek olan kelimelerin bulunduğu seçeneği işaretleyiniz.

4. Bankalar, tahsil senetleri komisyon ve masrafları için ..... Bankasınca tespit edilen “.....” tarifesi uygular.
A) T.C. Ziraat, “asgari hadler”
B) Merkez, “asgari hadler”
C) Merkez, “faiz hadleri”
D) Merkez, “senet hadleri”
5. İskontoya verilen bir senedi Banka Senetler Servisi inceledikten sonra, müşterinin ..... limitinin elverişli olması şartı ile iskontoya kabul edilen senetlerin tutarlarından indirilecek faiz ve eklentileri “.....” denilen bir bordroya kaydedilir.
A) Kredi, temlik bordrosu
B) Kredi, iştira bordrosu
C) Teminat, iştira bordrosu
D) Kredi, iskonto bordrosu

6. Senet, vadesinde ödenmez ise TTK'nin 626.maddesi gereğince senet borçlusu ve cirantaları vadeyi izleyen .... iş günü içinde ..... edilir.
- A) Beş, protesto
B) İki, protesto
C) İki, tahsil
D) Üç, tahsil
7. İştira edilen senet, borçlusunun bulunduğu bankaya veya muhabire vadesinde tahsil edilmek üzere gönderilir. Bu senet ile gönderilen mektuba ne ad verilir?
- A) Tahsil mektubu
B) Teminat mektubu
C) Römiz mektubu
D) Vusul iş'ar mektubu
8. Senedin protesto edilip edilmeyeceği yazılı değilse o senedi "....." olarak kabul etmek gerekir. Çünkü bir senedin protestodan muaf olabilmesi için ..... senet üzerinde açıkça "protostosuz" veya "masrafsız iade" şerhini yazması gerekir.
- A) Ödenmiş, lehdarın
B) Ödenmiş, hamilin
C) Protestolu, lehdarın
D) Protestolu, hamilin
9. Vadesinde tahsil edilemeyen senetlerin protesto işlemi iskonto senetlerinde senedi iskonto eden şube, iştira senetlerinde ise senedin tahsile gönderildiği şube veya ..... tarafından gerçekleştirilir. Protesto giderleri ve senet bedeli müşterinin ..... hesabından alınır, senet müşteriye geri verilir.
- A) Muhabir, ticari mevduat
B) Tacirce, ticari mevduat
C) Muhabirce, döviz tevdiat hesabı
D) Muhabir, tasarruf mevduatı

DEĞERLENDİRME

Ölçme değerlendirme sorularını cevapladıktan sonra cevaplarınızı modül sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Cevaplarınız doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz. Eksikleriniz var ise faaliyete dönerek tamamlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyetimizde, kredi işlemlerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Faaliyete başlamadan önce yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

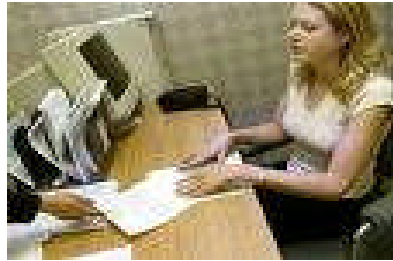
- Yakınızdaki bir bankaya giderek kredi işlemlerinin nasıl gerçekleştirildiğini öğreniniz.
- Bir bankanın internet sitesine girerek kredi işlemlerinin çeşitlerini öğreniniz.
- Kredilerde kullanılan hesap isimlerini, modül sonundaki Tekdüzen Hesap Planına bakarak öğreniniz.

4. KREDİ İŞLEMLERİ

Kredi kelimesi, Latince’de itimat etmek, inanmak anlamındaki “credeer” kelimesinden gelmektedir ve bankacılıkta da itibar olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle bankanın itibarından faydalanarak risk altına girme işlemleri kredi olarak değerlendirilmektedir.

Kredinin ekonomideki manası; ödünç alınan veya verilen mal, paradır. Bankalar, bu manada en önemli kuruluşlardır.

Resim 4.1: Bankalar, fona ihtiyaç duyanlarla fonları değerlendirmek isteyenleri buluşturan en önemli kuruluştur.

Bankalar Kanunu açısından ise kredi, bankaların öz varlıklarının yanı sıra, topladıkları vadeli ve vadesiz Türk lirası ya da döviz mevduat ile banka dışında temin ettikleri fonları, yasal sınırlar içinde ve banka içi mevzuatı da göz önünde tutmak suretiyle ihtiyaç sahiplerine belirli bir süre sonra geri alınması kaydıyla borç olarak vermesi ya da borç anlamında olmamakla birlikte, birbirleriyle taraflardan birinin taahhüdünün ve/veya bu taahhütten doğacak borçlarının garanti edilmesi işlemidir.

Bankalar, fona ihtiyaç duyanlarla fonlarını değerlendirmek isteyenleri buluşturma açısından en önemli mali sistemdir.

Bankaların en önemli görevlerinden biri, kaynak sağlamaktır. İkinci büyük görevi ise sağladığı kaynağın yatırılması, yani plasman görevidir ki bu da kredi verme şeklinde ortaya çıkar.

Bankacılıkta kredi verme kavramı, verilen borcun belli bir süre sonunda geri alınmasından daha geniş bir işlem topluluğunu anlatır.

Bankalar; müşterilerine borç para vererek (nakdî krediler) ya da müşterilerine bankanın itibarından yararlanma imkânı tanıyarak (gayri nakdi krediler) kredi açar.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 48. maddesi kredi konusunu aşağıdaki gibi açıklamıştır:

“Madde 48.Bankalarca verilen nakdî krediler ile teminat mektupları, kontrgarantiler, kefaletler, aval, ciro, kabul gibi gayri nakdi krediler ve bu niteliği haiz taahhütler, satın alınan tahvil ve benzeri sermaye piyasası araçları, tevdiatta bulunmak suretiyle ya da herhangi bir şekil ve surette verilen ödünçler, varlıkların vadeli satışından doğan alacaklar, vadesi geçmiş nakdî krediler, tahakkuk etmekle birlikte tahsil edilmemiş faizler, gayri nakdî kredilerin nakde tahvil olan bedelleri, ters repo işlemlerinden alacaklar, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile benzeri diğer sözleşmeler nedeniyle üstlenilen riskler, ortaklık payları ve kurulca kredi olarak kabul edilen işlemler izlendikleri hesaba bakılmaksızın bu Kanun uygulamasında kredi sayılır.”

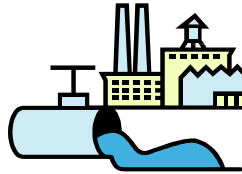
Bankalar Kanunu'na göre bankalar aşağıdaki şekillerde kredi verebilir:

- Nakden borç verilmesi
- Teminat mektubu verilmesi
- Kefaletler, aval, cirolar
- Tahvil ve benzeri sermaye piyasası araçlarının satın alınması
- Tevdiatta bulunmak suretiyle veya başka herhangi bir biçimde ödünç verilmesi
- Varlıkların vadeli satışlarından doğan alacaklar
- Vadeli işlem sözleşmeleri
- Ortaklık payları

Bankaları Kanunu açısından hangi hesapta izlenir ise izlensin bu saydıklarımızın hepsi “kredi” sayılır.

4.1. Kredi Çeşitleri

Krediler birçok açıdan tasnif edilebilir. Bankacılık ve finans sektöründe yaşanan rekabet ortamında sürekli olarak yeni enstrümanların (ticari belge) piyasaya sürülmesi kredilere de yansımakta ve kredi türleri devamlı artmaktadır.

4.1.1. Kullanım Amaçlarına Göre

4.1.1.1. Üretim Kredileri

Bu krediler, bir üretim biriminin faaliyete geçirilmesi ve üretimin sürdürülmesi amacıyla yöneliktir. Üretim kredileri, yatırım ve işletme kredisi olarak ayrılır.

4.1.1.2 Yatırım kredisi

Üretim yapacak işletmenin kuruluşunda sabit değerlerin alımı ve yapımı için açılan kredilerdir. Fabrika, imalathane, yol, köprü, baraj, turistik tesisler vb. yapımı için alınan krediler böyledir. Yatırım kredileri, işletme faaliyete geçip kâr etmeye başladıktan sonra geri ödeneceğinden uzun vadeliidir.

4.1.1.3. İşletme Kredisi

Yatırımları tamamlanmış bir işletmede, üretim sürecinde ham madde ve malzeme sağlanması ve işçilik ücretlerinin ödenmesi, ambalaj masraflarının karşılanması gibi malın satışına kadar olan finansman ihtiyacını karşılamak üzere açılan kredilerdir. Hammaddenin satın alınmasından mamulün piyasada elden çıkarılmasına kadar olan süreye göre işletme kredileri kısa ve orta vadeli olabilir.

4.1.1.4. Tüketim Kredileri

Tüketicinin, ilerideki tasarruflarından karşılamak üzere tüketim malı almalarını mümkün kılacak türde kredilerdir. Bu krediler malı pazarlayan firma, bankalar ya da bu amaçla kurulmuş özel finansman kurumları tarafından açılır.

Ayrıca, konut kredileri, denizcilik kredileri, altın kredisi, bireysel kredi gibi krediler de bu sınıfta incelenebilir.

4.1.2. Teminatına Göre

4.1.2.1. Açık Kredi

Kişisel yüklenime dayanan ve sadece borçlunun imzası karşılığı verilen kredilerdir. Bu kredide borçlunun piyasadaki itibarı, ahlaki durumu, mal varlığı, birinci derecede önemlidir. İtibarlı firmalara ve esaslı incelemelerden sonra açıldığı için “en teminatlı kredi açık kredidir” de denilir.

4.1.2.2. Teminatlı krediler

- **Kefalet karşılığı krediler:** Borçlunun borcuna üçüncü bir kişinin imzası ile kefil olduğu, başka bir deyişle borçlunun borcunu ödemediği takdirde ödemeyi kefilinin üstlendiği kredilerdir.
- **Maddi teminat karşılığı kredi:** Bu krediler için teminat olarak mal, gayrimenkul ipotegi, işletme rehini, nakit, kıymetli madenler ve taşlar, hisse senedi ve tahvil vb. gibi maddi bir teminat alınmıştır.

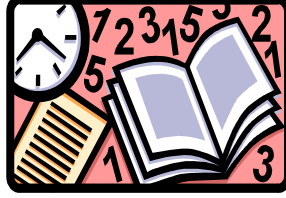
4.1.2.3. Teminat Mektupları

Teminat mektubu, borçlunun alacaklıya karşı üstlendiği yükümlülüğün yerine getirilmesini garanti etmek üzere banka tarafından alacaklıya verilen mektuptur. Bu mektupla banka, borçlunun üzerine aldığı yükümlülüğü alacaklı ile aralarındaki sözleşme koşullarına uygun olarak yerine getirmemesi hâlinde alacaklının talebi ile hiçbir itiraza gerek kalmadan teminat mektubunda yazılı olan tutarı alacaklıya ödemeyi taahhüt etmektedir. Teminat mektupları şekil, süre, limit ve teminatlarına göre sınıflandırılır (geçici-avans-kesin, süreli-süresiz, limit içi-dışı, serbest konulu vb.).

Bankalar, düzenledikleri teminat mektubu karşılığında müşteriden (lehdar) komisyon alır. Komisyon nispetleri, bankalarca serbestçe belirlenir. Bankalar, aldıkları teminat mektubu komisyonu üzerinden Bakanlar Kurulunca belirlenen nispi oranda Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi öder.

4.1.3. Vadesine Göre

- **Vadesiz ve kısa vadeli krediler:** Geri ödenmesi için belirli bir zaman tespit edilmeyen veya 1 yıla kadar vadeli kredilerdir.
- **Orta vadeli krediler:** 1 yıldan 10 yıla kadar vadeli krediler orta vadeli olarak kabul edilir.
- **Uzun vadeli krediler:** 10 yıl ve daha fazla vadeli kredilerdir. Uzun vadeli kredi, iki yıl ve daha uzun süreli olan özel, ama çoğu kez ticari amaçlı kredilere verilen addır. Ancak, uzun vadeli kredinin bazı ülkelerin bankacılık sisteminde kabul edilmediği de gözlenmektedir. Uzun vadeli kredilerin bir adı da dönem kredileridir.

Dönem kredileri de üç-on yıl arasında değişmektedir. Bu krediler, genellikle büyüklüklerinden ötürü bankaların birleşmesinden doğan bir borçlanma ilişkisi içerisinde açılır. Burada, yani dönem kredisinde faiz sabit olup süre aşırıılmaz.

Uzun vadeli krediler, özellikle sınai sektörün yatırım etkinliklerinin, faaliyetlerinin desteklenmesinde önemli yer tutmaktadır. Bu nedenle gelişmekte olan ekonomilerde özel ihtisas bankaları kurularak uzun vadeli kredi açılması yoluna gidilir. Bu yolla gerek kamu ekonomisinin, gerek piyasa ekonomisinin kendi sınai alt sektörünün yaratmasına imkân sağlanır. Türkiye’de bu işlevi yerine getiren kamu finans kuruluşları Türkiye Kalkınma Bankası ile Türkiye İhracat Kredi Bankasıdır. Özellikle son yıllarda özel sermayeli kalkınma ve yatırım bankalarının kurulmasında da hızlı bir gelişme görülmektedir.

4.1.4. Kullanıldığı Yerlere Göre

Krediler, kullanıldığı faaliyet tarzına göre:

- **Tarım kredisi:** Tarım sektörüne açılan krediler
- **Konut kredisi:** İnşaat sektörüne açılan krediler
- **Mesleki kredi:** Küçük esnaf, sanatkâr ve serbest meslek erbabına açılan krediler
- **İhracat kredisi:** İhraç edilen malların finansmanı için açılan krediler, vb. olarak ayrılır.

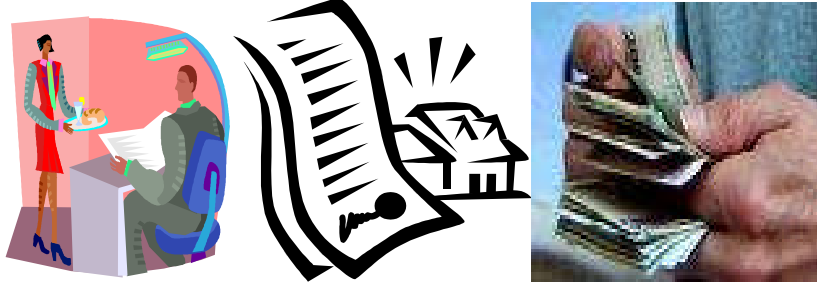
Resim 4.2: Kullanıldığı yerlere göre krediler; konut, tarım, mesleki, taşıt, ihracat, ihtiyaç kredileri gibi isimlendirilebilir.

4.1.5. Kredi Alıcısının Niteliğine Göre

- **Kamu kredisi:** Devlet, özel idare, belediye, köy gibi kamu tüzel kişilerine açılan kredilerdir.
- **Özel krediler:** Özel hukuk gerçek ve tüzel kişilerine açılan kredilerdir.

4.1.6. Kredinin Niteliğine Göre

- **Nakdî krediler:** Para ve para hükmündeki şeylerin verilmesi suretiyle açılan kredilerdir.
- **Mal şeklindeki krediler:** Kredinin bedeli sonradan tahsil edilmek üzere mal şeklinde verilmesidir. Taksitli satışlar böyledir.
- **Maddi olmayan krediler:** Nakit ya da mal şeklinde olmasızın kredi açanın itibarını ortaya koyarak imzası karşılığı açtığı kredilerdir.

Resim 4.3: Krediler nakdî verilebileceği gibi mal şeklinde ya da itibar karşılığında da devredilebilir.

4.1.7. Kurumsal Krediler

Kurumsal nitelikli kredi müşterilerine tahsis edilen ve bir limit dâhilinde kalmak koşuluyla teminatsız (açık) veya teminatlı olarak kullanılan (TL) nakit kredilerdir. Muhasebesi aynı olan iki tür kullanımı söz konusudur.

4.1.7.1. Rötatif Döviz Kredisi

Kısa süreli nakit ihtiyacın karşılanması amacıyla kullanılan, belirli bir vade içermeyen ve faiz tahsilatları dönemsel yapılan döviz kredisidir.

Kredinin rotatif kullanımı ile üç ayda bir faiz ödeme özelliği sayesinde finansal planlamalarda kolaylık ve esneklik sağlar.

İhracat taahhüdü yerine getirildiği durumda vergi, resim ve harç muafiyeti sağlar ve ihracatın finansmanında kolaylık sağlar.

4.1.7.2. Spot Krediler

Kredi kullandırma aşamasında tespit olunan faiz oranının vade sonuna kadar değiştirilmediği, faiz ile vergi vs. kesintilerin, üzerinde mutabık kalınan dönemlerde, anaparanın ise kredi vadesi sonunda bir kerede ödendiği kredi türüdür.

Söz konusu kredi uygulamasında anaparanın erken ödenmesi, ancak bankanın muvafakatiyle ve belirleyeceği esaslar çerçevesinde mümkündür.

Ticari kredi kullanmak isteyen tüm firmalar bu krediden yararlanabilir.

4.2. Kredi Talebinin Sebepleri

Bilindiği gibi kredi vermek, bankaların en önemli hizmetlerinden biridir. Günümüzde, banka kredileri sayesinde birçok insan ev ve araba gibi temel ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Bunun yanında işletmeler, krediyi genellikle;

- Sermayelerini güçlendirmek için kredi talebinde bulunabilir.
- Diğer firmalardan kaynaklanan ve kendilerini zora sokan tahsilattaki gecikmeleri finanse etmek için kredi talebinde bulunabilir.
- Çeşitli nedenlerle satılmayan (nakde dönüşmeyen), üretime sokulamayan stoklarını finanse etmek amacıyla kredi talebinde bulunabilir.
- İşletmede kullanmak zorunda oldukları eskiyen makine, teçhizatlarını değiştirmek amacıyla kredi talebinde bulunabilir.
- Ayrıca meslek erbapları mesleğini geliştirmek amacıyla kredi talebinde bulunur.

4.3. Kredinin Ekonomiye Faydaları

Banka kredilerinin ülke ekonomisine faydaları şunlardır:

- Üretim ve yatırımın hızlanmasına, artmasına yol açar.
- Bir dolaşım olarak da görev yapar.
- Sermaye birikimine imkân sağlar.
- Kullanılmaya hazır, fakat atıl bekleyen sermayenin iş alanına aktarılmasını sağlar.
- Müteşebbislerin gerekli sermaye için uzun bir süre beklemeksizin yatırıma girişebilmelerine imkân verir.
- Atıl veya az getiren tasarrufları değerlendirerek ona bir bedel (gelir) getirdiğinden tasarrufların artışını hızlandırır.

4.4. Bankaların Kredi Kaynakları

Tasarruf sahibi açısından mevduat yatırım sayılırken, mevduat kabul eden kuruluşlar açısından borçtur.

Öbür taraftan, bankalar açısından yatırım olarak kabul edilen kredi ise kredi kullanan gerçek ve tüzel kişiler açısından borçtur.

Bankaların yalnızca kendi sınırlı kaynakları ile kredi vermeleri, kredi taleplerini karşılayabilmeleri imkânsızdır. Bu nedenle kredi hacimlerini artırmak ve kâr elde edebilmek amacıyla yabancı kaynaklara da başvurmak zorundadırlar.

Bunlar öz kaynaklar ve yabancı kaynaklar olmak üzere ikiye ayrılır.

4.4.1. Öz Kaynaklar

- Öz kaynak
- Ödenmiş sermaye
- Yedek akçeler ve karşılıklar
- Kanuni yedek akçe
- İhtiyari yedek akçe
- Dağıtılmamış kârlar
- Yeniden değerlendirme fonu

4.4.2. Yabancı Kaynaklar

- Mevduat (vadesiz ve vadeli)
- Reeskont / T.C Merkez Bankasından alınan krediler
- Tahvil ihracı
- Yurt İçinden sağlanan krediler
- Yurt dışından sağlanan krediler
- Repo
- Varlığa dayalı menkul kıymetler
- Ödeme emirleri

4.5. Kredilerden Alınacak Faiz, Komisyon ve Vergiler

Krediler dolayısıyla müşteriğen faiz, komisyon, gider karşılığı gibi gelirler ile buna bağlı olarak tahsil edilecek vergiler kesilmektedir.

4.5.1. Kredi Faizleri

4.5.1.1. Kredi Faiz Oranları

Bankaların ödünç para verme işlemleri ve mevduat kabulünde uygulayacakları azami faiz oranları sağlayacakları diğer menfaatlerin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

“5411 sayılı Bankacılık Kanunu Madde 144: Bakanlar Kurulu, bankaların ödünç para verme işlemleri ve mevduat kabulünde uygulanacak azami faiz oranlarını, katılma hesaplarında kâr ve zarara katılma oranlarını, özel cari hesaplar dâhil bu maddede belirtilen işlemlerde sağlanacak diğer menfaatlerin nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını tespit etmeye, bunları kısmen veya tamamen serbest bırakmaya yetkilidir. Bakanlar Kurulu, bu yetkilerini Merkez Bankasına devredebilir.”

Mevduat ve Kredi Faiz Oranları Hakkındaki Karar’a göre; bankalar reeskont kaynaklı krediler dışındaki kredilere uygulanacak azami faiz oranlarını serbestçe belirleyebilir.

4.5.1.2. Komisyon ve Gider Karşılıkları

Bankalar, kredi işlemlerinde alacakları faiz dışındaki komisyon ve gider karşılıkları vb. gibi menfaatlerin oran miktarlarını ‘Bankalarca Kredi İşlemlerinde Faiz Dışında Temin Edilecek Diğer Menfaatler ve Tahsil Olunacak Masraflar Hakkında Karar’ gereğince serbestçe belirleyebilir. Bankalar, bu gelirleri rekabet koşulları ortamında belirlemektedir.

4.5.2. Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi

Gelir Vergisi Kanunu’na göre bankalar, yaptıkları işlemler dolayısıyla lehlerine doğan ve nakden ya da hesaben aldıkları paralar üzerinden “ Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi” ödemekle yükümlüdür.

Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi’nin matrahı, yapılan işlemler sonucunda banka lehine tahakkuk eden ve nakden ya da hesaben tahsil edilen paralardır.

Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi, ait olduğu ayın 15’inci günü akşamına kadar beyan edilir ve ödenir.

4.6. Kredi Verilmesinde Ortak İşlemler

Genel olarak kredi işlemlerinde yerine getirilecek işlemler aşağıda özetlenmiştir.

4.6.1. Kredi Açılması

Resim 4.4: Kredi talebinde bulunan bir şahıs

- **Müşterinin kredi talebinde bulunması:** Kredi açma işlemleri, müşterinin kredi talebinde bulunması ile başlar. Eğer kredi talebinde bulunan, tüzel kişilik ise firma hakkında genel bilgi toplanır.

İstenen kredinin türü, miktarı ve kullanma amacı belirlenir.

- **Kredi isteğinin incelenmesi:** Ön görüşme olumlu sonuçlanırsa firma hakkında bir istihbarat (bilgi toplama) çalışması yapılır.

Bu çalışmanın da olumlu sonuçlanması durumunda kredi talep edenden diğer bilgiler ve belgeler alınır. Eğer ticari kuruluş ise ticaret sicil kaydı, ana sözleşme vb. özel şahıs ise maaş bordrosu gibi belgeler yanında “hesap durum belgesi” alınır.

Alınan hesap durum belgesindeki bilgiler, kredi isteyen çalışma konusu işindeki ehliyeti, diğer bankalarla ilişkisi, karakteri, iş ahlakı gibi kişisel nitelikleri ile kişi işletmelerinde işletme dışı varlıkları gibi mali niteliklerine ilişkin bilgilerle desteklenir.

Bütün bu bilgiler ve belgeler, bir kredi dosyasında toplanır. Bu belgeler ve bilgiler incelenerek kredi talebinde bulunan kişi ya da kuruluşu kredi verilmesi hakkında bir karara varılır.

- **Kredi kararının bildirilmesi ve sözleşme yapılması:** Kredi kararı müşteriye bildirilir. Kendisiyle kredi türüne göre kredi sözleşmesi yapılır ya da kendisinden bir taahhütname alınır.

- **Genel kredi sözleşmesi veya taahhütname**

Lehine kredi tespit edilen bütün gerçek ve tüzel kişilerden kredinin kullandırılmadan önce ve tüm kredilerini kapsayacak şekilde alınan imzalı belgelere “Genel Kredi Sözleşmesi veya Taahhütname” denir. “Genel Kredi Sözleşmesi veya Taahhütname” aşağıdaki hususları içerir:

- Kredinin toplam limiti
- Bankanın krediye uygulayacağı faiz tahakkuk dönemi
- Krediye tahakkuk ettirilecek faiz, komisyon, gider vergisi ve temerrüt faizi
- Banka, açıkça fesih ihbarında bulunmadığı sürece hesap veya hesapların kesilmesi hâlinde dahi sözleşmenin yürürlükte kalacağı
- Banka, alacağını kefalet veya maddi teminat ile sağlamlaştırma gereğini duyduğu takdirde bu isteğin derhal yerine getirileceği, bu durumda yapılacak masraf, sigorta ve muhafaza ücretlerinin müşteri tarafından ödeneceği
- Hesabı kullanmaya yetkili firma temsilcilerinin isim ve imzaları
- Kredi borçlusunun ve kefillerinin kanuni ikametgâhları
- Anlaşmazlık hâlinde yetkili olan mahkemeler
- Krediye teminat olarak kefalet alınması halinde kefil veya kefillerin sözleşmedeki özel madde üzerine “müşterek borçlu ve müteselsil kefil” sıfatıyla imzaları

Kredi bu şekilde kullanılabilir duruma geldikten sonra ilgili banka şubesi, kredi koşullarına uygun olarak gerekli teminatları da almak suretiyle, müşterinin istediği tutarları, yetki sınırları içerisinde kullanır.

4.6.2. Teminat Alınması

Kredinin teminatı kefalete dayanıyorsa kefalet alma işlemleri tamamlanır. Maddi teminat karşılığı kredinin teminatını oluşturan kıymetlerin, gerekiyorsa, ekspertizleri (bilirkişi incelemesi) yaptırılır ve uygulanacak kredi sınırı belirlenir.

Rehin bordrosu düzenlenerek teminat alma işlemi hukuki açıdan tamamlanmış olur. Teminat olarak alınan kıymetleri banka teslim alır ya da başka bir şekilde güvence altına alır. Teminat altındaki varlıkların mülkiyetinin tasarruf kontrol yetkisi bankaya aittir. Bu nedenle bu kıymetler alındığında Nazım Hesaplarda izlenir.

Resim 4.5: Rehin bordrosu düzenlenerek teminat alma işlemi hukuki açıdan tamamlanmış olur.

4.7. Kredilerin Muhasebeleştirilmesi

4.7.1. Teminatlı Krediler

Tekdüzen Hesap Planı'nda teminat olarak alınan varlıkların izlenmesi için aşağıdaki hesaplar açılmıştır.

Resim 4.6: Kredi işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 1 koduyla başlayan hesapların tamamı aktif karakterli nakit krediler hesaplarını ifade eder.

982 – 983 EMANET VE REHİNLİ KIYMETLER

982.10 Rehinli Kıymetler

982.100 Menkul Kıymetler

982.101 Teminat Senetleri

982.102 Emtia

382.103 Varant (Rehin Senedi)

382.104 Gayrimenkul

382.108 Diğer Rehinli Kıymetler

382.109 Rehinli Kıymet Alanlar

382 – 385 EMANET VE REHİNLİ KIYMET VERENLER

Maddi varlıklar teminat olarak alındığında senet ve menkul kıymetler nominal değerleri, emtia ve gayrimenkul gibi varlıklar ise ekspertiz değerleri üzerinden Nazım Hesaplara kaydedilir.

Kredi işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 1 koduyla başlayan hesapların tamamı aktif karakterli nakit krediler hesaplarını ifade eder. Tekdüzen Hesap Planı'nda nakdi kredi hesapları gruplandırılırken öncelikle krediler canlı ve problemlili olması ilkesine göre ayrıştırılmış, daha sonra, vadesine göre ayrıma tabi tutulmuştur.

Örnek: Senet karşılığı kredinin teminatını oluşturmak üzere Aslı Kolektif Ş tarafından verilen nominal değeri 100.000,00 TL olan 4 adet ticari senet rehin bordrosuna bağlanarak teslim alınıyor.

1	982 EMANET VE REHİNLİ KIYMETLER 982.10 Rehinli Kıymetler 982.101 Teminat Senetleri 984 EMANET VE REH. KIYMET VERENLER ..... Aslı Kolektif Ş Aslı Kolektif Ş'nin Senetlerinin teminat alınması.	100.000,00	100.000,00
---	--	------------	------------

Bu kıymetlerin bulunduğu yerin değişmesi gibi bir olay gerçekleşirse kayıtlar üzerinde de değişiklik yapılır ve yine Nazım Hesaplar arasında muhasebeleştirme yapılır.

Örnek: Aslı Kolektif Ş alınan senetlerden borçlusu Adana'da bulunan 25.000,00 TL'lik senet, vadesinde tahsil edilmek üzere Adana Şubesi'ne gönderiliyor.

1	982 EMANET VE REHİNLİ KIYMETLER 982.10 Rehinli Kıymetler 982.109 Rehinli Kıymet Alanlar ..... Adana Şubesi 982 EMANET VE REHİNLİ KIYMETLER 982.10 Rehinli Kıymetler 982,101 Teminat Senetleri Senedin bir tanesinin Adana Şubesine gönderilmesi.	25.000,00	25.000,00
---	---	-----------	-----------

Teminatın iade edilmesi, vadesinde banka tarafından tahsil edilmesi veya satılarak nakde çevrilmesi nedeniyle bankanın elinden çıkmasında Nazım Hesaplar'daki kayıtlar kapatılır.

Örnek: Aslı Kolektif Şirketi'nin 25.000,00 TL'lik bir senet, vadesinde tahsil edilemediği için banka müşterisi firmaya geri veriliyor.

Muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

1	982 EMANET VE REHİNLİ KIYM. VERENLER ..... Aslı Kolektif ř 982 EMANET VE REHİNLİ KIYMETLER 982.10 Rehinli Kıymetler 982.101 Teminat Senetleri Tahsil edilemeyen senedin şirkete geri verilmesi.	25.000,00	25.000,00
---	--	-----------	-----------

4.7.1.1 Kredinin Kullandırılması

Kredi sözleşmesi imzalanıp gerekli teminatlar alındıktan sonra müşteri nakdî veya gayrinakdî kredisini kullanabilir.

Gayrinakdî krediler; teminat mektubunun imzalanması, senede kabul şerhinin konulması ve imzalanması gibi hukuki işlemlerin tamamlanması sonucunda kullandırılır.

Örnek: Pınar Giyim Sanayi ve Ticaret Anonim şirketi'ne üç ay vadeli emtia karşılığı 75.000,00 TL'lik kredi açılması ile ilgili işlemler yapılmış ve teminat gösterilen emtianın rehin alma işlemleri tamamlanmıştır.

Müşterinin isteği ile kredi tutarı müşterinin mevduat hesabına alınıyor.

1	116 KISA VAD. TEMİNATLI DİĞER KREDİLER 118.11 Diğer müşteriler – Özel ..... Pınar Giyim Sanayi Aş 304 RESMÎ, TİCARİ VE DİĞER KURULUşLAR MEVDUATI (YİY) – VADESİZ ..... Pınar Giyim Sanayi Aş Kredi tutarının müşterinin mevduat hesabına aktarılması.	75.000,00	75.000,00
---	--	-----------	-----------

4.7.2. Nakit Krediler

1 yıla kadar vadeli – 1 yıl dâhil – olanlar kısa vadeli, 1 yıldan daha uzun olanlar orta ve uzun vadeli olarak kabul edilmiştir.

Buna göre;

- 100 – 129 kodlu krediler kısa vadeli krediler,

110 KISA VADELİ AÇIK İHRACAT KREDİLERİ
112 KISA VADELİ TEMİNATLI İHRACAT KREDİLERİ
114 KISA VADELİ TEMİNATLI İTHALAT KREDİLERİ
116 KISA VADELİ AÇIK DİĞER KREDİLER
118 KISA VADELİ AÇIK TEMİNATLI DİĞER KREDİLER
120 KISA VADELİ İHTİSAS KREDİLERİ
124 KISA VADELİ FON KAYNAKLI KREDİLER
126 MALİ KESİME VERİLEN KISA VADELİ KREDİLER
128 YURT DIŞI KISA VADELİ KREDİLER

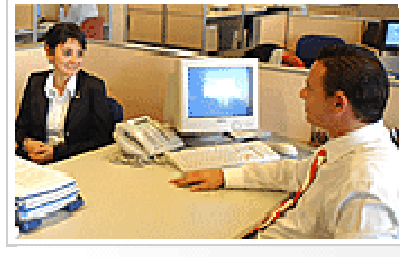
- 130 – 149 kodlu krediler orta ve uzun vadeli krediler olarak kabul edilirken,

130 ORTA VE UZUN VADELİ AÇIK İHRACAT GARANTİLİ YATIRIM KREDİLERİ
131 ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI İHR. GAR. YAT. KREDİLERİ
132 ORTA VE UZUN VADELİ AÇIK DİĞER YATIRIM KREDİLERİ
133 ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI DİĞER YATIRIM KREDİLERİ
134 ORTA VE UZUN VADELİ AÇIK İŞLETME VE DİĞER KREDİLER
135 ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI İŞLETME VE DİĞER KREDİLER
136 ORTA VE UZUN VADELİ İHTİSAS KREDİLERİ
137 ORTA VE UZUN VADELİ FON KAYNAKLI KREDİLER
138 MALİ KESİME VERİLEN ORTA VE UZUN VADELİ KREDİLER
139 YURT DIŞI ORTA VE UZUN VADELİ KREDİLER
140 ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI İŞLETME VE DİĞER KREDİLER
142 ORTA VE UZUN VADELİ İHTİSAS KREDİLERİ
143 ORTA VE UZUN VADELİ FON KAYNAKLI KREDİLER
146 MALİ KESİME VERİLEN ORTA VE UZUN VADELİ KREDİLER
148 YURT DIŞI ORTA VE UZUN VADELİ KREDİLER

- 150 – 157 kodlu krediler yenilenen ve itfa planına bağlanan krediler
- 158 – 159 kodlu krediler tazmin olunan gayrinakit krediler
- 160 – 161 kodlu krediler ertelenmiş veya taksitlendirilmiş krediler
- 170 – 173 kodlu krediler tasfiye olunacak alacaklar
- 174 – 175 kodlu krediler tahsili şüpheli alacaklar ve
- 176 – 177 kodlu krediler zarar niteliğindeki krediler olarak kabul edilmiştir.

4.7.3. İskonto ve İştira Kredileri

İskonto ve iştira kredileri; bir borç senedine sahip olan müşteriden borç senedinin satın alınması, hesaplanacak bir faiz ve masraf tutarının düşülmesinden sonra kalan bedelin müşteriye peşin ödenmesi ve vadede senedin toplam bedelinin ödenmesiyle kapanan kredi türleridir.

İskonto senetleri ile iştira senetleri arasındaki tek fark, borçlunun bulunduğu adrese bağlıdır.

Eğer borçlu, işlemi yapan banka ile aynı belediye sınırları içinde ise iskonto kredisi, farklı belediye sınırları içinde olması hâlinde ise iştira kredisi olur.

İskonto kredileri; 100 – İskonto Kredileri TP Hesabına, 101 – İskonto Kredileri YP Hesabına

İştira Kredileri; 102 - İştira Kredileri TP Hesabına, 103 – İştira Kredileri YP Hesabına işlenir.

Örnek 1: Yıllık basit % 80 faiz oranından iskonto edilen 90 gün vadeli 2.500,00 TL'lik bir iskonto senedinin giriş ve kapanış kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır (Basit bir örnek olması açısından faiz dışındaki tüm masraf, vergi ve kesintilerin sıfır olduğunu kabul edelim.):

$$\text{Faiz} = \frac{2.500,00 \times 90 \times 80}{36000} = \frac{180000}{36000} = 500,00 \text{ TL}$$

$$\frac{2.500,00}{36000} \quad \frac{180000}{36000}$$

Yapılan hesaplamada 90 günlük faiz tutarı 500,00 TL'dir. Buna göre muhasebe kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır.

TP: Türk Parası
YP: Yabancı Para
Giriş kaydı;

1	100 İSKONTO KREDİLERİ HESABI 392.ALACAKLI GEÇİCİ HES. TP 392.20 İskonto ve İştiraa Senetleri Reeskontu 010 KASA TP İlgili Müşteri Mevduat Hesabı İskonto senedinin giriş kaydı.	2.500,00	500,00 2.000,00
---	--	----------	--------------------

Borçlu, senedi ödediğinde aşağıdaki kayıt yapılacaktır;

1	010 KASA TP İlgili Müşteri Mevduat Hesabı 100 İSKONTO KREDİLERİ HESABI Senedin ödenmesi.	2.500,00	2.500,00
	393 ALACAKLI GEÇİCİ HESAP TP 393.20 İskonto ve İştiraa Senetleri Reeskontu 500 FAİZ GELİRLERİ HES. 500.00 İskonto Senetlerinden Alınan Faiz Faiz gelirleri.	500,00	500,00

4.8. Kredi Faiz Tahakkukları

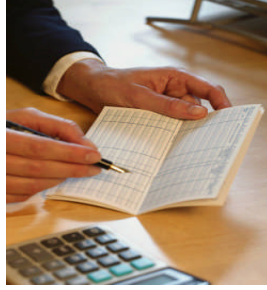
Borçlu cari hesaplara Türk Ticaret Kanunu'nun cari hesap sözleşmesine ilişkin düzenlemesi çerçevesinde 3 ayda bir faiz tahakkuk ettirilerek müşteriden nakden veya hesaben alınır. Eğer varsa komisyonlar da nakden veya hesaben alınır.

Kısa vadeli kredilerde faiz, kredinin geri alınması sırasında tahsil edilir. Orta ve uzun vadeli kredilerin faizi ödeme dönemleri sonunda müşteriden nakden veya hesaben alınır.

Ancak dönem içinde mali tabloların düzenlenmesi gerektiğinden her ayın sonunda bütün kredilerin işlemiş faizleri tahakkuk yolu ile gelirlere yansıtılır. Faiz ile birlikte varsa alınan komisyonlar da gelirlere yansıtılır.

4.8.1. Faiz Oranları ve Diğer Masraflar

Bankalar, emekli çeklerinin iskontosu ve reeskont ve Türk Eximbank kaynaklı krediler dışındaki, kendi kaynaklarından kullanacakları kredilere uygulayacakları faiz oranlarını vade ve türlerine göre serbestçe tespit eder.

Kredi faiz oranları, açılmış ve açılacak kredi hesaplarına ilan tarihinden itibaren uygulanır.

Kredi işlemlerinde faiz dışında temin edilecek diğer menfaatlerin ve tahsil olunacak masrafların nitelik ve azami sınırları da bankalarca serbestçe belirlenir.

Faiz hesaplamalarında kullanılan formüller aşağıdaki gibidir:

$$\text{Faiz Tutarı} = \frac{\text{Müşteriye Verilen Borç Para Tutarı} \times \text{Gün Sayısı} \times \text{Faiz Oranı}}{100 \times 360}$$

şeklinde formül kullanılır.

Formül, aşağıdaki şekilde de uygulanabilir.

$$\text{Faiz Tutarı} = \frac{\text{Müşteriye Verilen Borç Para Tutarı} \times \text{Gün Sayısı}}{100} \times \frac{\text{Faiz Oranı}}{360}$$

4.8.2. Faizlerin Tahakkuk Yoluyla Gelir Yazılması

Borçlu cari hesapların faizi; nakden veya hesaben alındıkları mart, haziran, eylül ve aralık ayları dışında kalan aylarda dönemsel kavramı çerçevesinde “tahakkuk” yoluyla gelirlere kaydedilir.

Mevduat hesaplarında olduğu gibi kredi faizleri tahakkuk yoluyla sonuç hesaplarına almada iki değişik uygulama yapılmaktadır.

4.8.2.1. İptal Yöntemi ile Tahakkuk Yapılması

Bir ay sonunda yapılan tahakkuk işlemi, izleyen ayın başında iptal edilir ve o ayın sonunda ay sonundaki adata göre, yeniden tahakkuk işlemi yapılır.

Tahakkuk ve iptal işlemi;

- Borçlu Cari Hesaplarda, faizin tahsil edildiği izleyen birinci ve ikinci aylarda
- Kısa Vadeli Kredilerde, kredi sonuna kadar
- Orta ve Uzun Vadeli Kredilerde, faiz dönemin son ayına kadar tekrarlanır.

Örnek 1:

Bankamız müşterilerinden, Çağrı ÇAKIR'a 1 Haziran günü %70 faiz oranlı, üç ay vadeli 5.000,00 TL'lik tüketici kredisi verilmiştir.

Haziran ayında faiz tahakkuku.

30/06			
1	220 KREDİ FAİZ GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI 220.01 Faiz Reeskontları	292,67	
	514 KISA VADELİ KREDİLERDEN ALINAN FAİZLER 514.20 Tüketici Kredilerinden		292,67
	Haziran ayı sonunda Çağrı Çakır'ın kredisine faiz tahakkuku. (5000,00 x 30 x 70) / 36000 = 292,67 TL		
	/		

Temmuz ayı başında tahakkukun iptal edilmesi ile yapılan kayıt;

01/07			
1	514 KISA VADELİ KREDİLERDEN ALINAN FAİZLER 514.20 Tüketici Kredilerinden	292,67	
	220 KREDİ FAİZ GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI 220.01 Faiz Reeskontları		292,67
	Çağrı Çakır'ın kredisine haziran ayında yapılan faiz tahakkukunun iptali.		
	/		

Haziran ayı sonunda yapılan faiz tahakkuku, temmuz başında hesapların ters kaydı ile iptal edilmiştir. Ancak temmuz ayı sonunda tekrar faiz tahakkuku yapılacaktır.

Temmuz ayı sonunda faiz tahakkuk edilmesi ile yapılan kayıt;

		31/07	
1	220 KREDİ FAİZ GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI 220.01 Faiz Reeskontları	593,05	
	514 KISA VADELİ KREDİLERDEN ALINAN FAİZLER 514.20 Tüketici Kredilerinden		593,05
	Temmuz ayı sonunda Çağrı Çakır'ın kredisine faiz tahakkuku. (5.000,00 x 61 x 70) / 36000 = 593,05 TL		

Görüldüğü gibi her ay sonunda faiz tahakkuk ettiriliyor ve sonraki ayın başında yapılan tahakkuk kaydı iptal ediliyor. Ancak aynı ayın sonunda yeniden faiz tahakkuku yapılıyor, bu defa gün sayısı iki ayın gün toplamı oluyor. Örneğimizde haziran ve temmuz ayları olduğu için, haziran ayı için 30 gün, temmuz ayı için ise 31 gün hesaplanarak 61 gün üzerinden faiz tahakkuk ettiriliyor.

Bu işlem, kısa vadeli kredi olduğu için kredi sonuna kadar devam edecektir.

Büyük defter kayıtları;

220 KREDİ FAİZ TAHAKKUK VE REESKONTLARI		514 KISA VADELİ KREDİLERDEN ALINAN FAİZLER	
292,67		← 30/6 →	292,67
593,05	292,67	← 01/07 →	292,67
		← 31/07 →	
885,72	292,67		292,67
			885,72

Yukarıdaki büyük defter hesaplarına göre; haziran ayı gelir tablosuna 292,67 TL, temmuz ayı gelir tablosuna ise 514 Nu.lı hesabın kalanı olan 885,72 – 292,67 = 593,05 TL, yani iki ayın toplam faiz geliri yansımış olacaktır.

4.8.2.2. Birikimli Yöntem İle Faiz Tahakkuku Yapılması

Her ayın sonunda o ay için hesaplanacak faiz, önceki aylarda hesaba alınan miktara eklenerek yapılan faiz tahakkuk yöntemidir.

Bir aya ait faiz miktarının belirlenmesinin; aynı ayın sonu itibarıyla hesaplanan faizden önceki aylarda hesaplara alınan faiz toplamının düşülmesi şeklinde uygulanması da mümkündür.

Tahakkuk işlemi;

- Borçlu cari hesap faiz ödeme dönemlerinin ilk iki ayında
- Avans biçimindeki kısa vadeli kredilerde kredi vadesinin biteceği aydan önceki ayın sonuna kadar
- Orta ve uzun vadeli kredilerde faiz ödeme döneminden önceki ay sonuna kadar tekrarlanır.

Örnek:

İptal yöntemi ile faiz tahakkuk işlemi, faizin ay sonundaki tutarına ulaştırılması şeklinde uygulandığında kayıtlar aşağıdaki gibi olacaktır.

Haziran ayı sonunda faiz tahakkuku;

		30/06	
1	220 KREDİ FAİZ GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI 220.01 Faiz Reeskontları	292,67	
	514 KISA VADELİ KREDİLERDEN ALINAN FAİZLER 514.20 Tüketici Kredilerinden		292,67
	Haziran ayı sonunda Çağrı Çakır'ın kredisine faiz tahakkuku. (5000,00 x 30 x 70) / 36000 = 292,67 TL		
	/		

Temmuz ayı sonunda faiz tahakkuk edilmesi ile yapılan kayıt;

		31/07	
1	220 KREDİ FAİZ GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI 220.01 Faiz Reeskontları	301,40	
	514 KISA VADELİ KREDİLERDEN ALINAN FAİZLER 514.20 Tüketici Kredilerinden		301,40
	Temmuz ayı sonunda Çağrı Çakır'ın kredisine faiz tahakkuku. (5.000,00 x 31 x 70) / 36000 = 301,40 TL		

Büyük defter kayıtları;

220 KREDİ FAİZ TAHAKKUK VE REESKONTLARI		514 KISA VADELİ KREDİLERDEN ALINAN FAİZLER	
292,67	← 30/6 →		292,67
301,40	← 31/07 →		301,40
594,07	-----	-----	594,07

Yukarıdaki büyük defter hesaplarına göre, haziran ayı gelir tablosuna 292,67 TL, temmuz ayı gelir tablosuna ise 514 Nu.lı hesabın toplamı olan 594,07 TL faiz geliri yansımış olacaktır.

4.8.2.3 Faizlerin Müşteriden Alınması

Dönem faizlerini müşteri nakden ödeyebilir veya mevduat hesabında faizi karşılayacak miktarda para bulundurur. Banka da faizi bu hesaptan alır. Bunun olamaması durumunda kredi limitinin müsait olması durumunda faiz kredi hesabına alınır ve müşteriden alınan miktar kadar kredi hesabına ödeme yapması istenir. Kredi hesabı da uygun değilse faiz tahsil edilme üzere bu konuya özel hesaba alınır ve tahsili bu hesaptan izlenir.

Kredi faizleri, Borçlu Cari Hesaplarda, kısa vadeli avanslarda ve orta ve uzun vadeli kredilerde takip edilir.

4.8.2.3.1. Borçlu Cari Hesaplarda

- **Dönem faizlerinin nakden veya hesaben tahsil edilmesi:** Borçlu cari hesaplara üçer aylık faiz dönemleri sonunda (31 Mart, 30 Haziran, 30 Eylül ve 31 Aralık) faiz yürütülerek müşteriden nakden veya hesaben alınması gerekir.

Üçer aylık dönemler sonu itibarıyla tahakkuk etmiş ve faiz eklentileri (Komisyonlar, Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi) müşteriden nakden veya müşterinin mevduat hesaplarından hesaben alındığı bir uygulamadır.

Bu uygulamada, ilgili hesapların alacak kaydedilmesine karşılık Kasa veya Mevduat Hesabı borç olarak kaydedilir.

Örnek:

Bankamız müşterilerinden Ulusoy Ticaret ve Limitet Şirketi'ne senet karşılığı borçlu cari hesap açılmıştır. 31 Mart tarihi itibarıyla 60.500,00 TL faiz, 750,00 TL komisyon hesaplanıyor. Faiz ve eklentileri müşterinin vadesiz ticari mevduat hesabından tahsil ediliyor.

Muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

1	304 RESMÎ TİCARİ VE DİĞER KURULUŞLAR MEVD. (Yurt İçinde Yerleşik) VAD. 304.21 Her Çeşit Ortaklıklar ..... Ulusoy Ticaret Ltd. Ş. 514 KISA VADELİ KREDİLERDEN ALINAN FAİZLER 514.11 Diğer Müşterilerden – Özel 714 KISA VADELİ DİĞER KREDİLER. ALINAN ÜCRET VE KOMİSYON. 380 ÖDENECEK VERGİ, RESİM, HARÇ VE PİRİMLER 380.00 Ödenecek Vergiler 380.05 BSMV BSMV: (60.500,00 + 750,00) X 0,05 = 3.062,5 Ulusoy Ticaret Ltd. Ş.'nin kredi faizinin hesaben tahsil edilmesi.	64.312,5	60.500,00 750,00 3.062,5
---	---	----------	--------------------------------

Tahsilatın hesaben değil de nakden yapılması durumunda, yapılacak olan muhasebe kaydında ise borçlu hesap 010 KASA HESABI olacaktır.

➤ ***Faizin kredi hesabına alınması***

Müşterinin mevduat hesabının uygun olmadığı durumlarda veya müşterinin limitini tamamen kullanmış olması durumunda tahakkuk edilen faiz, komisyon ve kesilen vergi kredi hesabına borç yazılması cari hesap uygulamasında mümkündür.

Bu gibi durumlarda; daha önce verdiğimiz örnekteki yevmiye kaydının borçlu hesabı “118 KISA VADELİ DİĞER KREDİLER / 118.11 Diğer Müşteriler / Ulusoy Ticaret Limitet Şirketi “ hesabı olacaktır. Eğer mevduat hesabının kalanı var ise faiz ve eklentilerinin bir kısmı mevduat hesabından, kalan kısım ise kredi hesabından alınır. Bu durumda iki borçlu hesap olacaktır.

➤ ***Faizin tahakkuk hesabına alınması:***

Eğer tahakkuk ettirilen faiz, mevduat veya kredi hesabına kaydedilemiyorsa bu gibi durumlarda faiz, komisyon ve vergi aşağıdaki hesaplara alınır:

Faiz: 220 KREDİ FAİZ GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI

220.02 Faiz Tahakkukları

Komisyon: 220 KREDİ FAİZ GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI

220.02 Kredi Komisyon ve Diğer Tahakkukları

Vergi: 278 MUHTELİF ALACAKLAR

278.99 Diğer Muhtelif Alacaklar

Buna göre daha önce verdiğimiz örnekte söz konusu olan faiz ve eklentilerinin mevduat veya kredi hesabından alınması mümkün olmadığını düşünürsek muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

1	220 KREDİ FAİZ GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI	61.250,00	
	220.00 Faiz Tahakkukları	60.500,00	
	220.02 Kredi Kom. ve Diğer Gelir Tahakkukları	750,00	
	278 MUHTELİF ALACAKLAR	3.062,5	
	278.99 Diğer Muhtelif Alacaklar		
	514 KISA VADELİ KREDİLERDEN ALINAN FAİZLER		60.500,00
	514.11 Diğer Müşterilerden – Özel Ulusoy Ticaret Ltd. Ş.		750,00
	714 KISA VADELİ DİĞER KREDİLER. ALINAN ÜCRET VE KOMİSYON.		3.062,5
	380 ÖDENECEK VERGİ, RESİM, HARÇ VE PİRİMLER		
	380.00 Ödenecek Vergiler		
380.05 BSMV			
BSMV: (60.500,00 + 750,00) X 0,05 = 3.062,5			
Ulusoy Ticaret Ltd. Ş.'nin kredi faizinin faiz tahakkuk hesabına alınması.			

Tahsilatın hesaben değil de nakden yapılması durumunda ise; sadece borçlu hesap değişecek ve 220 ve 278 numaralı hesapların yerinde 010 KASA Hesabı yer alacaktır.

4.8.2.3.2. Kısa Vadeli Avanslarda

Kısa vadeli avanslarda genellikle faiz, komisyon ve vergi kredi dönemi sonunda anapara ile birlikte tahsil edilerek kredi kapatılır.

Vade sonunda alacakların tahsil edilememesi durumunda, borçlu cari hesaplarda olduğu gibi;

Faiz: 220 KREDİ FAİZ GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI

220.02 Faiz Tahakkukları

Komisyon: 220 KREDİ FAİZ GELİR TAHAKKUK VE REESKONTLARI

220.02 Kredi Komisyon ve Diğer Tahakkukları

Vergi (BSMV): 278 MUHTELİF ALACAKLAR

278.99 Diğer Muhtelif Alacaklar

hesaplarına alınarak tahsili bu hesaplardan yapılır. Faiz, komisyon ve verginin 30 gün içinde tahsil edilememesi hâlinde ise bu tür kredilerde de temerrüt (ek faiz ödememe durumu) hâlini doğurur.

4.8.2.3.3. Orta ve Uzun Vadeli Kredilerde

Orta ve uzun vadeli kredilerin kredi dönemi içinde faiz dönemlerinde tahakkuk eden faiz, komisyon ve vergi firmalardan nakden veya hesaba tahsil edilir.

Faiz tahakkuk anında tahsil edilememesi durumunda ise borçlu cari hesaplarda olduğu gibi işlem yapılır.

FAİZ ORANLARI

TÜRK LİRASI KREDİLER

GERİ ÖDEME SÜRESİ (Gün)	SÖİK-TL, İHK-TL (%) (*)		SÖİK-KÖY (%) (*)	
	Sigortasız	Sigortalı	Sigortasız	Sigortalı
120	15	14	14	13
180	16	15	15	14
360	16	15	15	14

GERİ ÖDEME SÜRESİ (Gün)	KOBİ-İHK-TL (%) (*)	
	540 (3 taksit)	14

GERİ ÖDEME SÜRESİ (Gün)	DTŞ-TL (%) (*)	
	Sigortasız	Sigortalı
120	15	14
180	16	15

(*) 27.06.2006 tarihinden itibaren kullanılan krediler için geçerlidir.

SÖİK-TL : Sevk Öncesi Türk Lirası İhracat Kredisi

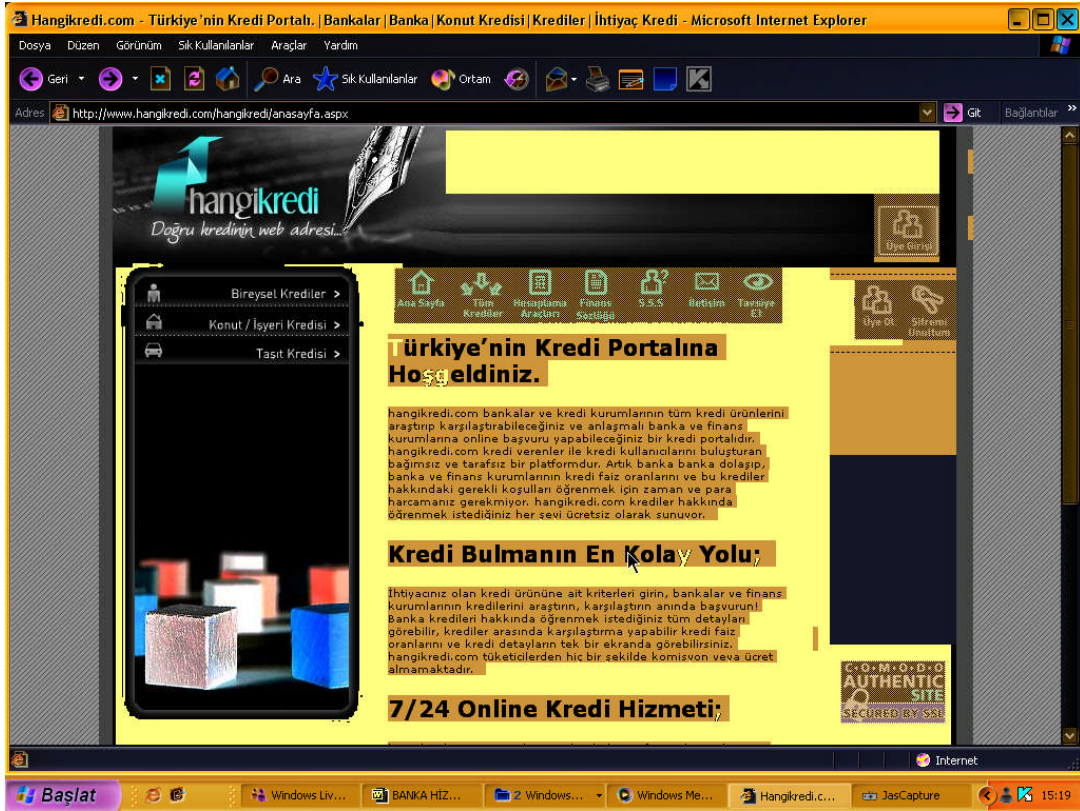
SÖİK-KÖY : Sevk Öncesi Türk Lirası Kalkınmada Öncelikli Yörelere (KÖY) İhracat Kredisi

İHK-TL : İhracata Hazırlık Türk Lirası Kredisi

KOBİ-TL : KOBİ İhracata Hazırlık Türk Lirası Kredisi

DTŞ-TL : DTŞ Kısa Vadeli TL İhracat Kredisi

SİGORTALI : Kısa Vadeli İhracat Kredi Sigortası yaptırmış firmalar

Resim 4.7: Kredi alacaklar için yardımcı bir internet sitesi

4.9. Kredinin Tasfiyesi (Kapatılması)

Kullandırılan krediye ilişkin anapara, faiz, komisyon, vergi şeklindeki kesintilerin tamamının tahsil edilmesi ile o kredinin riski sıfırlanmış olur. Kredi ilişkisinin tasfiyesi ise riski sıfırlanmış olan kredi hesabına ilişkin limitin tekrar kullanılmamak üzere iptal edilmesi ile olur. Kredi ilişkisi,

- Haciz, iflas, konkordato, ödemeyi tatil, hacir altına alınma, devamlı protesto, ticari terk, ölüm, mahkûmiyet, şirketlerde infisah (bozulma, yürürlükten çıkma, dağılma) ve tasfiye, aşırı borçlanma vb. nedenlerle gerçek ve tüzel kişilerin durumlarında meydana gelen olumsuz değişiklikler
- Kredinin işleyiş biçimi açısından banka kredi politikalarına uymaması
- Banka likiditesindeki olumsuz gelişmeler

gibi nedenlerle imzalanan sözleşme veya taahhütname hükümleri doğrultusunda banka tarafından tasfiye edilebilir.

Kanuni takibe geçilebilmesi; kredinin, müşteriden geri talep edilebilir hâle gelebilmesi için öncelikle kredinin kat edilerek, kat ihtarnamesi ile borçludan istenmesi, bir başka anlatımla müşterinin temerrüde (ek faiz ödeme durumu) düşürülmesi gerekir. Borcun geri ödenmesini talep eden ihtarnameler genellikle noter aracılığı ile gönderilir.

Sözleşmenin sona erdirilmesi üzerine kredi tutarı ile faiz, komisyon ve vergi tahsil edilerek hesap kapatılır.

Örnek:

Bankamız müşterilerinden Tuğrul Bayram'ın isteği üzerine senet karşılığı borçlu cari hesabı, faiz bakiyesi olan 30.000,00 TL nakden tahsil edilerek kapatılıyor. Müşterinin teminat olarak verdiği 50.000,00 TL'lik ticari senet müşteriye iade ediliyor.

1	010 KASA	116 KISA VADELİ TEMİNATLI DİĞER KREDİLER 118.11 Diğer Müşteriler – Özel ..... Tuğrul Bayram Tuğrul Bayramın kredisinin ve eklentilerinin peşin olarak tahsil edilmesi.		
2	984 EMANET VE REHİNLİ KIYMET VERENLER / BIRAKANLAR ..... Tuğrul Bayram	982 EMANET VE REHİNLİ KIYMETL. 982.10 Rehinli Kıymetler 982.101 teminat Senetleri Tuğrul Bayram'ın Teminat olarak verdiği senedinin iade edilmesi.		

Avans şeklinde çalışan kısa vadeli krediler ise vade sonunda kredi, faiz, komisyon ve vergisinin tahsili ile kapatılır.

Orta ve uzun vadeli kredilerde de kredi son taksiti ile faiz, komisyon ve vergi tahsil edilerek hesap kapatılır.

Örnek:

Öz Pınar Ticaret ve Sanayi A.Ş.'ye verilmiş bulunan 3 ay vadeli %85 faizli 10.000,00 TL'lik kredi vade sonu olan 12 Ağustos günü faizi ile birlikte tahsil edilerek kredi teminatını oluşturan 15.000,00 TL'lik mal üzerindeki rehin işlemi sona erdiriliyor (Faiz tahakkuklarında birikimli yöntem kullanılmakta olup 31 Temmuz itibariyle gelir yazdığı faiz birikimli miktarı 1.889,00 TL'dir).

Faiz : Kredimiz üç ay vadeli, vade sonu 12 Ağustos olduğuna göre kredi başlangıç tarihi 12 Mayıs olur. Buna göre 31 Temmuz tarihine kadar 80 günlük süre geçmiştir.

$$\text{Faiz: } (10.000,00 \times 80 \times 85) / 36000 = 1.889,00 \text{ TL}$$

$$\text{Kalan 12 günlük faiz : } (10.000,00 \times 12 \times 85) / 36000 = 283,33 \text{ TL}$$

$$\text{92 günlük faiz hesabı : } (10.000,00 \times 92 \times 85) / 36000 = 2.172,22 \text{ TL}$$

$$\text{BSMV : } 2.172,22 \times 0,005 = 10,86 \text{ TL}$$

1	010 KASA		12.183,19	
		116 KISA VADELİ TEMİNATLI DİĞER KREDİLER		10.000,00
		118.11 Diğer Müşteriler – Özel ..... Öz Pınar A.Ş		1.889,00
		220 KREDİ FAİZ GEL. TAHAKKUK VE REESKONTLARI		283,33
		220.01 Faiz Reeskontları		
		514 KISA VADELİ KREDİLERDEN ALINAN FAİZLER		
		514.11 Diğer Müşterilerden – Özel		
		390 ÖDENECEK VERGİ, RESİM, HARÇ VE PRİMLER		10,86
		380.00 Ödenecek Vergiler 380.005 BSMV		
		Öz Pınar AŞ'nin kredi borcunu ödemesi.		
2			15.00,00	
		984 EMANET VE REHİNLİ KIYMET VERENLER / BIRAKANLAR		
		..... Öz Pınar AŞ		15.00,00
		982 EMANET VE REHİNLİ KIYMETL.		
		982.10 Rehinli Kıymetler 982.102 Emtia		
		Öz Pınar AŞ'nin teminat gösterdiği malındaki rehinin kalkması.		

4.10. Kredi Riski

Kredi işlemlerinde risk, hatalı bir kararın yol açtığı tehlikeleri ifade etmektedir. Diğer bir ifade ile saptanan hedeflere en uygun biçimde ulaşmak için alınan kararların beklenmeyen sonuçlara yol açmasıdır. Bu karar, verilen kredilerin tamamen ya da kısmen geri dönmesine yol açabileceği gibi krediye karşılık gösterilen varlıkların değer kaybına yol açabilmektedir.

Kredi işlemlerine bağlı olan riskleri etken bir biçimde denetim altına alabilmek için çeşitli kredi riski unsurlarını özenle belirlemek gerekir. Kredi işlemlerinin sonucu olarak doğabilecek risk kaynaklarını şöylece sıralamak mümkündür:

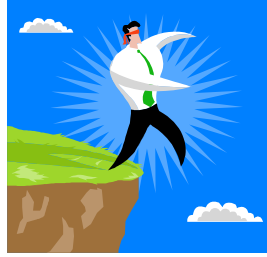
- Kredinin kayıp (ödenmeme, geriye dönmeme) riski
- Likidite riski
- Sunulan güvencelerden kaynaklanan risk
- Faiz değişme riski,
- Para değerine bağlı risk
- İşletmenin yönetim hatalarının kestirilememesi
- Yabancı para birimi üzerinden verilen kredilerde döviz riski ve ülke riski

Sıralamada yer alan risk kaynakları içerisinde bu çalışma bakımından önemli olan kredi kaybı riski ve likidite riski aynı zamanda bir işletmenin krediye yaraşırılık riskini de vermektedir. İkinci derecede önemli olan diğer kaynakları, daha ziyade kredilendirilen firma dışında gelişen olaylar belirlemektedir. Kredinin geri dönmemesi, likidite riski, güvence riski "aktif kredi riski" olarak da adlandırılmaktadır.

Risk analizinde temel noktayı, çeşitli kredilerin yönetimi ve bunların akışı oluşturmaktadır. Pazarlama teorisindeki ürünün yaşam eğrisine dayanılarak kredilerde zaman akışı, içinde bir yaşam seyri söz konusu olmaktadır. Kredi akışı ürünlerdeki kadar kesin tahmin edilemese de kredi uygulamasındaki gözlemlerden belli bir kredi kararı, kredi denetimi, problemlili kredilerin kurtarılması, yasal izleme ve kredinin tahsili şeklinde özetlenebilir.

Aşamaların her biri farklı risklerin ortaya çıkmasına yol açar. Söz gelimi danışmanlık aşamasında işletmeden hatalı bilgi edinmenin sonucu olarak finansal güçlükler ortaya çıkabilmektedir. Öte yandan uzun süreli yatırım mallarının (üretim tesisleri) kısa süreli işletme kredileri ile finanse edilmesi aynı sonucu ortaya koymaktadır.

Karar aşamasında temel oluşturan hatalı ve eksik bilgiler ya da bu bilgilerin yanlış işlenmesi sonucu işletmenin krediye yaraşırılığının hatalı belirlenmesi sonucuna yol açar. Buna göre kredi denetimi aşamasındaki temel tehlike, krediyi kullanan müşterinin ekonomik durumundaki kötüleşmeyi sezinlememesi ya da çok geç fark etmesinden kaynaklanmaktadır. Zira bu noktadan sonra etkin önlemler alma olanağı bulunmamaktadır.

Banka uzmanlarının çabası sonuç vermeyince yasal izleme sürecine konu olan krediler ekonomik, yasal ve örgütsel türden risklerin doğmasına neden olabilir. Tüm bu olumsuz gelişmelerden bankanın etkilenme düzeyinde kurum içi organizasyon yapısı önemli bir rol oynamaktadır. Bu açıdan banka işletmesinin faaliyetlerinden kaynaklanan risklerin daha yakından incelenmesi gerekmektedir.

4.10.1. Karşılık Ayrılması

Bankalarca karşılıklar, “özel ve genel karşılıklar” olmak üzere iki tür olarak belirlenmiştir. Mevcut yönetmelikte canlı krediler kısmı, “Genel Karşılık: Bankalar, standart nitelikli nakdî kredileri ve yakın izlemedeki nakdî kredileri toplamının binde 5’i ve teminat mektupları, aval ve kefaletleri ile diğer gayri nakdî kredileri toplamının binde 1’i oranında genel karşılık ayırmak zorundadır” şeklindedir.

4.10.1.1. Genel Karşılık Uygulaması

Karşılık ayırmada izlenecek hesaplar: Standart nitelikli nakdî krediler ve yakın izlemedeki nakdî krediler, “Tasfiye Olunacak Alacaklar”, “Tahsili Şüpheli Ücret, Komisyon ve Diğer Alacaklar” ve “Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar” dışındaki kredi mevzuatı çerçevesinde nakdî kredi sayılan alacakları kapsar.

Bankanın tüm kredilerini hedef alan bu karşılık uygulaması, teminatı ne olursa olsun her kredinin bir risk taşıdığı varsayımına dayanmaktadır. Bu tür karşılıklar belirli bir kredinin değerinde meydana gelmiş bir azalmayı temsil etmez. Bu nedenle özel karşılıkların aksine, kredilerden indirim biçiminde gösterilemez. Aktifteki bir değerle doğrudan ilgili olmayan bu tür karşılıklar Öz Kaynaklar bölümünde yer alan “350 KARŞILIKLAR” hesabına alacak kaydedilir.

350 KARŞILIKLAR

Alt hesapları şunlardır:

350.00 Genel karşılıklar

350.01 Kıdem Tazminatı karşılığı

350.02 Banka Sosyal Yardım Sandığı Varlık Açıkları karşılığı

350.04 Vergi karşılıkları

350.05 Dövizde Endeksli Krediler Kur Farkı karşılıkları

350.06 Teslim Tarihine Göre Muhasebeleştirme Değer Düşüş karşılığı

350.09 Tazmin Edilmemiş ve Nakde Dönüşmemiş Gayrinakdî Krediler Özel karşılığı

350.20 Yeniden Yapılanma karşılığı

350.99 Diğer karşılıklar

Genel karşılıkların hesaplanması:

(Standart Nitelikli Nakdî Krediler + Yakın İzlemedeki Nakdî Krediler) X 0.005 = A

GayriNakdî Krediler Toplamı X 0.001 = B

Toplam Genel Karşılık = A + B

Örnek:

X bankasının, 30.06.2011 tarihli genel karşılık ayrılmasına esas nakdî kredileri toplamı 6.000.000,00 TL'dir ve gayrinakdî kredileri toplamı 7.500.000,00 TL'dir. Bankanın 30.06.2011 tarihinde ayıracağı genel karşılık tutarı şöyle hesaplanacaktır:

Nakdî Krediler	6.000.000,00 X 0,005 =	300.000,00 .-
GayriNakdî Krediler	7.500.000,00 X 0,001 =	<u>7.500,00.-</u>
Toplam		307.500,00 TL

Resim 4. 8: Bankanın tüm kredilerini hedef alan karşılık uygulaması, teminatı ne olursa olsun her kredinin bir risk taşıdığı varsayımına dayanmaktadır.

Genel karşılığın hesaplanmasından sonra muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

1	820 KARŞILIK VE DEĞER DÜŞME GİDERLERİ 820.034 Genel Karşılıklar	307.500,00	
	350 KARŞILIKLAR 350.00 Genel Kredi Karşılıkları		307.500,00
	Krediler için genel karşılık ayrılması		

4.10.1.2. Özel Karşılık Uygulaması

Ayrılacak özel karşılık miktarı hesaplanırken alacağın bulunduğu grup göz önüne alınır. Karşılık ayrılmasına kredinin tahsili imkânı sınırlı olacak hâline geldiği aşamada başlanır. Zarar dönüşme durumunda tamamı karşılık yoluyla zarar yazılmış olur.

➤ *Oranın Uygulanacağı Tutarın Hesaplanması*

Karşılıkların hesaplanmasında, teminatların değerlendirilmiş tutarları, üçüncü, dördüncü ve beşinci grupta izlenen donuk alacak tutarından, önceden belirlenmiş dikkate alınma oranları vasıtası ile tespit edilen miktarda indirilerek özel karşılığa tabi alacak tutarı belirlenir. Bu hesaplar yapılırken her bir borçlu için bankanın alacağı ve o borçlunun teminatlarının değerlendirilmiş tutarları esas alınarak yapılır.

Birinci grup teminatların dikkate alınma oranı : % 100

İkinci grup teminatların dikkate alınma oranı : % 75

Üçüncü grup teminatların dikkate alınma oranı : % 50

Dördüncü grup teminatların dikkate alınma oranı: % 25

➤ **Uygulanacak Oranlar**

Ayrılacak karşılık miktarının hesaplanmasında aşağıdaki oranlara uygulanır.

AŞAMA	Karşılık Oranı
Tahsil imkânı sınır olma (3.grup)	% 20
Tahsili Şüpheli hâle gelme	% 50
Zarar niteliğine ulaşma	% 100

Bu ilişki (örneğin, teminatı 700.000,00 TL olan 500.000,00 TL'lik bir kredi için) aşağıdaki gibi özetlendiğini farz edelim.

Karşılığa Tabi Alacak					Karşılık Miktarı		
Teminat Grubu	Teminat Tutarı (bin)	Oran	Dikkate Alınacak Teminat	Karşılık Ay.lacak Alacak	3. Grup Alacak (%20)	4. Grup Alacak (%50)	5. Grup Alacak (%100)
I	700	0,1	700	-	0	0	0
II	700	0,75	525	-	0	0	0
III	700	0,50	350	1500	300	750	1500
IV	700	0,25	175	3500	700	1750	1500

➤ **Karşılığın Muhasebeleştirilmesi**

Hesaplanan karşılık miktarı aşağıdaki gibi bir kayıtla ayrılır. Ayrılan karşılığın yarattığı gider, karşılığın teminatl ve teminatsız alacaklar için ayrılmasına göre alt bölümlenmeye tabi tutulur.

Karşılık hesabı ise tasfiye olunacak alacağın teminat gruplarına göre bölümlenir.

1	820 KARŞILIK VE DEĞER DÜŞME GİDERLERİ 820.000 Öz Kaynaklardan 820.001 Özel Cari Hesaplardan 180 ÖZEL KARŞILIKLAR 180.00 Tasfiye Olan Alacaklar / Teminatsız Olanlar İçin Ayrılanlar 180.01 Tasfiye Olan Alacaklar / I. Grup Teminata Sahip Olanlar İçin Ayrılanlar 180.02 Tasfiye Olan Alacaklar / II. Grup Teminata Sahip Olanlar İçin Ayrılanlar 180.03 Tasfiye Olan Alacaklar / III. Grup Teminata Sahip Olanlar İçin Ayrılanlar 180.03 Tasfiye Olan Alacaklar / IV. Grup Teminata Sahip Olanlar İçin Ayrılanlar Krediler için özel karşılık ayrılması	.....	.....
---	---	-------	-------

Örnek:

Bayram Kolektif Şirketi'ne emtia karşılığı verilen 50.000,00 TL'lik kredinin anapara geri ödemesi 90 günü geçtiği halde firma tarafından ödeme gerçekleştirilmemiştir. Rehinli emtia bedeli 65.000,00 TL'dir.

Teminat Grubu	: II
Dikkate Alma Oranı	: %75
Dikkate Alınacak Teminat	: 65.000,00 X 0,75 = 48.750,00 TL
Karşılığa Esas Tutar	: 65.000,00 – 48.750,00 = 16.250,00 TL
Karşılık Oranı	: % 20
Karşılık Tutarı	: 16.250,00 X 0,20 = 3.250,00 TL

1	170 TASFİYE OLUNACAK ALACAKLAR / TAHSİL İMKÂNI SINIRLI KREDİLER VE ALACAKLAR 170.00 II.Grup Teminata Sahip Olanlar ..... Bayram Kolektif Şirketi 118 KISA VADELİ TEMİNATLI DİĞER KREDİLER 118.11 Diğer Müşteriler (Özel) ..... Bayram Kolektif Şirketi	50.000,00	50.000,00
	820 PROVİZYONLAR 820.00 Tasfiye Olunacak Alacaklar Provizyonu 820.001 Diğer Gruplar 180 ÖZEL KARŞILIKLAR 180.02 Tasfiye Olan Alacaklar / II. Grup Teminata Sahip Olanlar İçin Ayr. Krediler için özel karşılık ayrılması	3.250,00	3.250,00

Kredinin tahsil edilmesi durumunda gereksiz hale gelen karşılıklar iptal edilir. İptal işleminde “180 ÖZEL KARŞILIKLAR HESABI” borçlandırılarak bu hesap kapatılır.

4.11. Kredi Kartları

Günümüzde bankaların en önemli hizmetlerinden biri de kredi kartlarıdır. Kredi kartları sayesinde ödemeler sistemi etkin hâle gelmiştir.

Kredi kartı sisteminde işlemler üç taraf arasında meydana gelmektedir.

- Kredi kartını veren banka veya mali kuruluş
- Kredi kartı hamili
- Kredi kartı ile satış yapan iş yerleri

Kredi kartı temini için şahıslar kredi kartı kuruluşlarına üye olmaktadır. Kredi kartı sahibi, anlaşmalı iş yerlerinden kendisine tanınan limit kadar alışveriş yapma imkânına sahiptir. Ayrıca, kartı aldığı bankadan nakit avans şeklinde para da çekebilmektedir.

4.9: Nakit ödeme yerine kredi kartı kullanılır, firmanın post cihazından çıkartılan satış belgesi kart sahibine imzaltırılır.

Alışveriş sırasında nakit ödeme yerine kredi kartı ibraz edilmektedir. Kredi kartı, firmada bulunan bankanın post makinesinden geçirilerek satış belgesi kart sahibi tarafından imzalanmakta veya şifre girişi yapılarak belge alınmaktadır.

Belge üç adet çıkartılır, bir nüshası kart sahibine verilir, bir nüshası firmada kalır, bir nüshası da iş yeri tarafından yapmış olduğu satışlardan dolayı nakit tahsil etmeyen iş yeri, daha önceden banka ile imzalamış olduğu sözleşme hükümleri çerçevesinde belirlenen dönemler içerisinde satışlardan topladığı bu belgeleri bankaya vererek bedellerini tahsil eder.

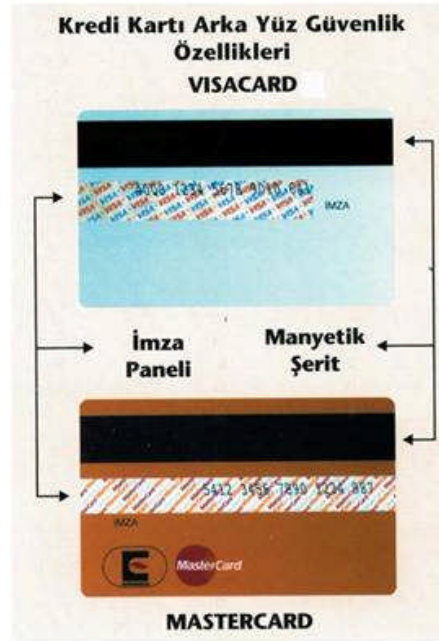
4.11.1. Kredi Kartı Üyeliği

Kredi kartı almak isteyen bir kişi bir banka şubesine giderek Kredi Kartı Başvuru Formu doldurur.

Kredi kartı başvuru formu ile birlikte Üyelik Sözleşmesi de imzalanır. Formu doldurarak başvuru yapan ve kredi kartı isteyen kişinin formu banka şubesi tarafından değerlendirilir ve istihbarat yapılır. Bankanın bu konudaki şartlarına uygun ise kredi kartı başvurusu kabul edilerek kişiye kredi kartı verilir. Başvuru sahibi isterse aile bireyleri için ek kart da çıkartabilir.

Resim 4.10: Vakıf Bank kredi kartının ön yüzü

Resim 4.11: Kredi kartının arka yüzü

Kredi kartı alan müşteri kart limitine göre harcamalarını yapacaktır. Kart borcuna ait hesap ekstresi (hesap bildiril cetveli) her bir kart sahibinin posta adresine gönderilecektir. Hesap ekstresinde; hesap kesim tarihi, son ödeme tarihi bildirildiği gibi, kart sahibinin yaptığı harcamalar tarih sırası ile tek tek dökümü yazılı olarak bulunur. Toplam borç ve ödemesi gereken tutar da bu hesap bildirim cetvelinde bulunur.

Kart sahibi isterse kredi kartı borcunu bankanın internet sayfasından da takip edebilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Kredi işlemleri ile ilgili öğrendiklerinizi pekiştirmek amacı ile aşağıdaki uygulamaları dikkatli bir şekilde yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Bankaların hangi şekillerde kredi verdiğini öğreniniz.	➤ Bankaların hangi şekillerde kredi verdiğini, bir banka şubesine giderek veya herhangi bir bankanın internet sayfasından öğrenebilirsiniz.
➤ Banka kredi çeşitlerini öğreniniz.	➤ Banka kredi çeşitlerini, Bankacılık ders kitaplarından , internetten veya bir banka şubesinden öğrenebilirsiniz.
➤ Kredi talebinin sebepleri nelerdir? Araştırınız.	➤ Kredi talebine nelerin sebep olduğunu, çevrenizde kredi alan kişilerden ve kuruluşlardan öğrenebilirsiniz.
➤ Kredinin ekonomiye faydaları nelerdir? Araştırınız.	➤ Banka kredilerinin ekonomiye faydalarını, gazetelerin ekonomi sayfalarını, internetten ekonomi ile ilgili siteleri okuyarak öğrenebilirsiniz.
➤ Bankaların kredi kaynaklarının neler olduğunu araştırınız.	➤ Bankaların kredi kaynaklarını, Bankacılık ders kitaplarından ve internetten öğrenebilirsiniz.
➤ Krediden alınacak olan faiz, komisyon ve vergilerle ilgili bilgi sağlayınız.	➤ Kredi faizleri, komisyonlar ve vergilerle ilgili bilgileri, 5411 sayılı Bankacılık Kanunundan öğrenebilirsiniz.
➤ Kredi verilmesinde ortak işlemler nelerdir? Araştırınız.	➤ Hangi kredi olursa olsun kredi açılmada ortak olan işlemleri Bankacılık ders kitaplarından, bankaların internet sitelerinden öğrenebilirsiniz.
➤ Kredilerin muhasebeleştirilme işlemlerini öğreniniz.	➤ Nakdî veya teminatlı kredilerin, iskonto ve iştirâ kredilerinin muhasebe işlemlerinin hangi hesaplardan takip edildiğini Banka Muhasebesi ders kitaplarından öğrenebilirsiniz.
➤ Kredilere faiz tahakkuk işlemleri ve muhasebeleştirilmesini öğreniniz.	➤ Kredi faizlerinin nasıl hesaplandığını ve hangi hesaplarda takip edildiğini, Banka Muhasebesi ders kitaplarından öğrenebilirsiniz.
➤ Kredi riski ve karşılık ayırma ile ilgili bilgi ediniz.	➤ Krediler hangi durumlarda risklidir? Karşılık nasıl ayrılır ve hangi hesaplarda takip edilir? Banka Muhasebesi ders kitaplarından öğrenebilirsiniz.
➤ Kredi kartları ile ilgili bilgi ediniz.	➤ Kredi kartı nasıl çıkartılır? Kredi kartları nasıl kullanılır? İnternet sayfalarından öğrenebilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki ölçme ve değerlendirme sorularını cevaplayarak bilgilerinizi kontrol ediniz.

Aşağıdaki cümlelerdeki boşluklara gelecek olan kelimelerin bulunduğu şıkkı işaretleyiniz.

1. Krediler birçok açıdan tasnif edilebilir. Bankacılık ve finans sektöründe yaşanan .....ortamında sürekli olarak yeni enstrümanların (ticari belge) piyasaya sürülmesi kredilere de yansıtılmakta ve ..... devamlı artmaktadır.
A) Rekabet,kredi türleri
B) Maliyet,banka türleri
C) Rekabet,maliyet fiyatları
D) Maliyet,kredi türleri
2. Kısa süreli nakit ihtiyacın karşılanması amacıyla kullanılan, belirli bir vade içermeyen ve faiz tahsilatları dönemsel yapılan döviz kredisine ..... kredisi denir
A) Spot döviz
B) Rötatif döviz
C) İmalat döviz
D) İhracat döviz
3. Bankalar kredi işlemlerinde alacakları faiz dışındaki komisyon ve gider karşılıkları vb. gibi menfaatlerin ..... miktarlarını ‘Bankalarca Kredi İşlemlerinde Faiz Dışında Temin Edilecek Diğer Menfaatler ve Tahsil Olunacak Masraflar Hakkında Karar’ gereğince ..... belirleyebilir. Bankalar bu gelirleri rekabet koşulları ortamında belirlemektedir.
A) Faiz,serbestçe
B) Oran,BDDK izniyle
C) Kredi,BDDK izniyle
D) Oran,serbestçe
4. Bankacılık Kanunu’nda aşağıdakilerden hangisi kredi sayılmaz?
A) Vadeli İşlem Sözleşmeleri
B) Varlıkların vadeli satışlarından doğan alacaklar
C) Yurt dışından gelen havale ödemeleri
D) Ortaklık payları
5. Banka kredilerinde azami faiz oranlarını kimler belirler?
A) BDDK veya Bakanlar Kurulu
B) T.C. Merkez Bankası veya BDDK
C) Sadece Bakanlar Kurulu
D) Bakanlar Kurulu veya T.C. Merkez Bankası

6. Yatırımları tamamlanmış bir işletmede, üretim sürecinde ham madde ve malzeme sağlanması ve işçilik ücretlerinin ödenmesi, ambalaj masraflarının karşılanması gibi malın satışına kadar olan finansman ihtiyacını karşılamak üzere açılan krediler ne kredileridir?
- A) Yatırım kredisi
B) İşletme kredisi
C) Tüketim kredisi
D) Tarım kredisi
7. Uzun vadeli kredilerin bir adı da aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Dönem kredileri
B) İhracat kredileri
C) Rötatif döviz kredisi
D) Spot krediler
8. Aşağıdakilerden hangisi bankaların öz kaynaklarından değildir ?
- A) Kanuni yedek akçe
B) Dağıtılmamış kârlar
C) Tahvil ihracatı
D) Ödenmiş sermaye
9. Bankalar, hangi krediler dışındaki kredilere uygulayacakları faizi serbestçe belirleyebilir?
- A) Kurumsal Krediler
B) Reeskont Kaynaklı Krediler
C) Yatırım Kredileri
D) Rötatif Döviz Kredileri

DEĞERLENDİRME

Ölçme değerlendirme sorularını cevapladıktan sonra modül sonundaki cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Eksikleriniz var ise faaliyete dönerek tamamlayınız.

PERFORMANS TESTİ

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
1. Bankaların hizmet işlemleri nelerdir? Biliyor musunuz?		
2. Fatura işlemleri hangi hesaplarda takip edilir? Biliyor musunuz?		
3. Ödenen fatura bedelleri geçici olarak hangi hesapta bekletilir ve gün sonunda hangi hesaba aktarılır? Biliyor musunuz?		
4. Otomatik ödeme talimatı nedir ve nasıl yapılır? Biliyor musunuz?		
5. Havale gönderilirken ne gibi işlem yapılmalıdır? Biliyor musunuz?		
6. Havale bedeli üzerinden komisyon ve vergi kesme işlemlerini ve hesaplamalarını biliyor musunuz?		
7. Havale gönderme işleminde, havaleyi gönderen ve havaleyi alan bankaların yapmaları gereken muhasebe kayıtlarını biliyor musunuz?		
8. Virman, EFT ve IBAN nedir biliyor musunuz?		
9. Gelen havalelerde, havaleyi alan banka hangi muhasebe kayıtlarını yapar? Biliyor musunuz?		
10. Senetlerin banka tarafından nasıl tahsil edildiğini biliyor musunuz?		
11. Senet tahsil masrafları nelerdir? Biliyor musunuz?		
12. İskonto ve iştirah senetleri nedir ve bu senetlerle ilgili yapılan muhasebe kayıtlarını biliyor musunuz?		
13. Senet protestosu nedir? Muhasebe kayıtları nasıl yapılır? Biliyor musunuz?		
14. Senet takibi nasıl yapılır? Senetle ilgili yapılacak işlemler ve mudiye ye nasıl bildirilir? Biliyor musunuz?		
15. Bankacılık Kanunu'na göre bankalar hangi şekillerde kredi verebilir? Biliyor musunuz?		
16. Kredi çeşitlerini biliyor musunuz?		
17. Teminat mektubu nedir? Biliyor musunuz?		
18. Kredi talebinin sebeplerini biliyor musunuz?		
19. Kredinin ekonomiye faydaları nelerdir? Biliyor musunuz?		
20. Bankaların kredi kaynaklarını biliyor musunuz?		
21. Kredilerden alınacak olan faiz, komisyon ve vergiler nelerdir ve nasıl hesaplanır? Biliyor musunuz?		
22. Kredi faiz oranları nasıl ve kim tarafından belirlenir? Biliyor musunuz?		
23. Kredi verilirken yapılması gereken ortak işlemler nelerdir? Biliyor musunuz?		
24. Kredi nasıl açılır? Kredi istihbaratı, incelemesi, kredi sözleşmesi ve taahhütnamesi nasıl yapılır? Biliyor musunuz?		
25. Kredilerde teminatlar nelerdir? Biliyor musunuz?		
26. Teminatlı kredilerin muhasebe işlemlerini yapabiliyor musunuz?		

27. Kredi kullandırılırken yapılması gereken muhasebe kayıtlarını biliyor musunuz?		
28. Nakit kredilerin muhasebe işlemlerini yapabiliyor musunuz?		
29. İskonto ve iştirak kredilerinin muhasebe işlemlerini yapabiliyor musunuz?		
30. Kredi faizi hesaplamalarını ve faiz tahakkuku muhasebe kayıtlarını yapabiliyor musunuz?		
31. Faizin müşteriden tahsil edilme işlemlerini yapabiliyor musunuz?		
32. Kredinin tasfiyesi (kapatılması) muhasebe işlemlerini yapabiliyor musunuz?		
33. Kredi riski nedir? Biliyor musunuz?		
34. Krediler için karşılık ayırma işlemlerini biliyor musunuz?		
35. Kredi kartı nasıl alınır ve nasıl kullanılır? Biliyor musunuz?		

DEĞERLENDİRME

Performans testi sonucu “Evet” , “Hayır” cevaplarınızı değerlendiriniz. Eksiklerinizi faaliyete dönerek tekrarlayınız. Tamamı “Evet” ise diğer modüle geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

1. Havale gönderilirken müşteriden tahsil edilen havale tutarı ve havale masrafları (gönderen şubede), yapılacak muhasebe kaydında borçlu hesap aşağıdakilerden hangisi olacaktır?
  - A) 290 ŞUBELER CARİ HESABI
  - B) 760 BANKACILIK HİZMETLERİ GELİRLERİ
  - C) 010 KASA
  - D) 300 TASARRUF MEVDUATA
2. Banka şubesine havale gelmesi durumunda yapılacak ilk muhasebe kaydında borçlu hesap aşağıdakilerden hangisi olacaktır?
  - A) 394 ÖDEME EMİRLERİ / 394.01 Ödenecek Havale
  - B) 300 TASARRUF MEVDUATI (Y.İ.Y) – Vadesiz
  - C) 010 KASA
  - D) 280 BORÇLU GEÇİCİ HESAPLAR / 208.04 Dekontu Beklenen Muameleler
3. Havale işlemlerinde havaleyi alan banka şubesinin, havaleyi ödedikten sonra yapacağı muhasebe kaydında alacaklı hesap aşağıdakilerden hangisi olacaktır?
  - A) 394 ÖDEME EMİRLERİ / 394.01 Ödenecek Havale
  - B) 280 BORÇLU GEÇİCİ HESAPLAR / 208.04 Dekontu Beklenen Muameleler
  - C) 010 KASA
  - D) 290 ŞUBELER CARİ HESABI
4. Bir senedin yenilenmesinde alınan komisyona ne ad verilir?
  - A) Acyo
  - B) Virman
  - C) İskonto
  - D) Ankes
5. Bankaya tahsil edilmek üzere verilen 5.000,00 TL tutarındaki senetten %5 faiz, %0,1 komisyon ve % 5 BSMV kesiliyor.Buna göre kesintiler toplamı ne olacaktır?
  - A) 525,00 TL
  - B) 550,00 TL
  - C) 275,25 TL
  - D) 307,75 TL

6. Bir senet iştiraya alınıyor ve iştirai işlemleri yapılarak net tutar müşterinin Vadesiz Ticari Mevduat Hesabı'na alınıyor. Bu durumda borçlu hesap ne olacaktır?
- A) 500 İSKONTO VE İŞTİRA SENETLERİNDAN ALINAN FAİZ
B) 102 İŞTİRA SENETLERİ / 102.11 Diğer Müşteriler
C) 700 İSKONTO VE İŞTİRA SENETLERİNDEN ALINAN ÜCRET VE KOMİSYONLAR
D) 304 RESMÎ – TİCARİ VE DİĞER KURUMLAR MEVDUAT HESABI
7. İskonto senetleri tahsil edildiğinde yapılan yevmiye kaydında alacaklı hesap ne olacaktır?
- A) 100 İSKONTO SENETLERİ HESABI
B) 010 KASA
C) 290 ŞUBELER CARİ HESABI
D) 102 İŞTİRA SENETLERİ HESABI
8. Tahsil senetleri portföye alınırken hazırlanan (şehir içi ve vesikasız senetlerde) doldurulan basılı evrakın ikinci yaprağına ne ad verilir?
- A) Refakat ve bağlama fişi
B) Risk föyü
C) Servis föyü
D) Vade föyü
9. Vadesi işleyen 90 gün içinde tahsil edilemeyen senet tutarı hangi hesaba aktararak bekletilir?
- A) 176 ZARAR NİTELİĞİNDEKİ KREDİLER VE DİĞER ALACAKLAR
B) 172 TASFİYE OLUNACAK ALACAKLAR / TAHSİLİ ŞÜPHELİ KREDİLER
C) 180 ÖZEL KARŞILIKLAR
D) 171 TASFİYE OLANACAK ALACAKLAR / TAHSİL İMKÂNI SINIRLI KREDİLER VE DİĞER ALACAKLAR
10. Vadesinde tahsil edilemeyen senedin protesto masrafı kimden alınır?
- A) Tahsili gerçekleştiremeyen banka şubesinden
B) Müşteriden
C) Senet muhatabından
D) Masraf alınmaz.

11. Kredilerde, borçlunun alacaklıya karşı üstlendiği yükümlülüğü yerine getirmesini garanti etmek üzere banka tarafından alacaklıya verilen mektuba ne ad verilir?
- A) Römiz mektubu
B) Teminat mektubu
C) Vusul iş'ar mektubu
D) Risk mektubu
12. Bankaların düzenledikleri teminat mektubu karşılığında müşteriden aldıkları komisyon oranını kim belirler?
- A) BDDK belirler.
B) Merkez Bankası belirler.
C) Bankalar belirler.
D) Bakanlar Kurulu belirler.
13. Kredi kullandırma aşamasında tespit olunan faiz oranının vade sonuna kadar değiştirilmediği, faiz ile vergi ve sair kesintilerin, üzerinde mutabık kalınan dönemlerde, anaparanın ise kredi vadesi sonunda bir kerede ödendiği kredi türü hangi kredi türüdür.
- A) Dönem kredisi
B) Kurumsal kredi
C) Rötatif kredi
D) Spot kredi
14. Aşağıdakilerden hangisi işletmelerin kredi talebinin sebebi olamaz?
- A) Tasarruf etmek
B) Sermayelerini güçlendirmek
C) Eskiye mallarını ve teçhizatlarını yenilemek
D) Üretime sokulmayan stokları finanse etmek
15. Bankaların faiz ve komisyon üzerinden kestikleri BSMV (Bankacılık ve Sigorta Muameleleri Vergisi) hangi kanuna göre belirlenir?
- A) 5411 sayılı Bankacılık Kanunu
B) Türk Ticaret Kanunu
C) Gelir Vergisi Kanunu
D) Borçlar Kanunu

16. Bankadan kredi talebinde bulunan devlet memurundan aşağıdaki belgelerden hangisi istenir?
- A) Maaş bordrosu
B) Ticaret sicil kaydı
C) Çalışma belgesi
D) Sicil raporu
17. Lehine kredi tespit edilen bütün gerçek kişilerden kredi kullandırmadan önce ve tüm kredileri kapsayacak şekilde alınan imzalı belgeye ne ad verilir?
- A) Hesap Durum Belgesi
B) Genel Kredi Sözleşmesi
C) Ana Sözleşme
D) Kefalet Mektubu
18. Senet karşılığı kredinin teminatını oluşturmak üzere Arda Kolektif. Ş. tarafından verilen nominal değerli senet rehin bordrosuna bağlanarak teslim alındığında yapılacak muhasebe kaydında **borçlu** hesap ne olacaktır?
- A) 984 EMANET VE REHİNLİ KIYMET VERENLER/ BIRAKANLAR / ...
Arda Kolektif. Ş.
B) 116 KISA VADELİ TEMİNATLI KREDİLER
C) 982 EMANET VE REHİNLİ KIYMETLER / 982.10 Rehinli Kıymetler /
Teminat senetleri
D) 112 KISA VADELİ TEMİNATLI İHRACAAT KREDİLERİ
19. Aşağıdakilerden hangisi bankaların kredi işlemlerinin sonucunda doğabilecek risk kaynaklarından değildir?
- A) Kredinin ödenmemesi riski
B) Faiz değişme riski
C) Kredi alanın krediyi farklı şekilde kullanma riski
D) Para değerliliğine bağlı risk

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşluklara gelecek kelimelerin bulunduğu cevap şikkını işaretleyiniz.

20. Kredi faizi kısa, orta ve uzun vadeli olmasına bağlı olarak kredi türüne göre tahsil edilir. Ancak dönem içinde ..... tabloların düzenlenmesi gerektiği için ..... sonunda bütün kredilerin işlemiş faizleri tahakkuk yoluyla gelirlere yansıtılır.
- A) Mali, her ay
B) Gelir, her ay
C) Mali, üç ay
D) Gelir, üç ay
21. Mevduat sahibi başka bir bankada .....olan bir kişiye veya ..... başka bir banka şubesindeki hesabına (virman) para göndermek istediğinde hesabının bulunduğu bankaya başvurarak EFT talimatı verir.
- A) Kredisi, hesabının
B) Hesabı, kendisinin
C) Kredisi, kendisinin
D) Kredisi, işletmenin
22. Bankalar, müşterilerinin ..... oldukları senetleri onlara vekaleten tahsil eder. Tahsil edilecek senet, müşterinin bulunduğu ilde olabileceği gibi başka bir ilde de olabilir. Müşteri, tahsil edilmesini istediği senet ile birlikte senede ilişkin bilgileri bir bordroya yazarak bankaya verir.
- A) Borçlusu, protestoya
B) Borçlusu, senede
C) Alacaklısı, bordroya
D) Alacaklısı, protestoya
23. Senetler servisine gelen ..... senetleri, tanzim, ciro ve pul bakımından incelenir. Ciroların düzenli ve vekilliği kapsamış olması gerekir. Aksi hâlde ..... sahibi olmayan borçlu, senedi ödemede zorluk çıkarabilir.
- A) Tanzim, kötü niyet
B) Tanzim, iyi niyet
C) Tahsil, kötü niyet
D) Tahsil, iyi niyet

24. Bankalar, tahsil senetleri komisyon ve masrafları için Merkez Bankasınca tespit edilen "....." tarifesi uygularlar. Tarifenin uygulanmasında; piyasanın genel ve ..... durumu; şubelerinin para ve ankes olanağı, müşterilerin banka ile olan ilişkileri göz önünde tutulur.
- A) Asgari hadler, ekonomik
B) Asgari ücret, özel
C) Asgari ücret, ekonomik
D) Asgari hadler, özel
25. Protesto, ticari senetlerde söz konusudur. Ticari senetteki alacaktan doğan ..... hakkını kullanabilmek için kabul etmeme ve ödememe halini zamanında ..... etmek gerekir.
- A) Faiz, protesto
B) Rücu, protesto
C) Faiz, ödemek
D) Rucu, ödemek
26. Tahsile alınan senet, kabul ettirilecek ..... ise aynı gün ve en geç ..... muhataba ibraz edilmelidir. Kabul olunmadığı takdirde vadeden önce kabul etmeme protestosu çekilir.
- A) Poliçe, ertesi gün
B) Poliçe, bir hafta sonra
C) Çek, ertesi gün
D) Çek, bir hafta sonra
27. Vadesinde tahsil edilemeyen senetlerin protesto işlemi ..... senetlerinde senedi iskonto eden şube, işira senetlerinde ise senedin ..... gönderildiği şube veya muhabir tarafından gerçekleştirilir.
- A) İskonto, tahsile
B) Tahsil, tahsile
C) Tahsil, protestoya
D) İskonto, protestoya

28. Kredi işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde .. .. başlayan hesapların ..... karakterli nakit krediler hesaplarını ifade eder.
- A) 1.koduyla, pasif
B) 1.koduyla, aktif
C) 2.koduyla, pasif
D) 3 koduyla, aktif
29. Maddi varlıklar teminat olarak alındığında senet ve menkul kıymetler ..... değerleri, emtia ve gayrimenkul gibi varlıklar ise ..... değerleri üzerinden nazım hesaplara kaydedilir.
- A) Sabit, değişken
B) Normal, değişken
C) Sabit, ekspertiz
D) Nominal, ekspertiz
30. Bir ay sonunda yapılan tahakkuk işlemi izleyen ayın başında ..... ve o ayın sonunda, ay sonundaki ..... göre, yeniden tahakkuk işlemi yapılır.
- A) Kaydedilir, adete
B) Kaydedilir, adete
C) İptal edilir, adete
D) İptal edilir, adete
31. Müşterinin mevduat hesabının ..... olmadığı durumlarda veya müşterinin limitini tamamen kullanmış olması durumunda tahakkuk edilen faiz, komisyon ve kesilen vergi kredi hesabına borç yazılması ..... uygulamasında mümkündür.
- A) Uygun, cari hesap
B) Uygun, aktif hesap
C) Açık, cari hesap
D) Açık, aktif hesap
32. Kısa vadeli avanslarda genellikle faiz, komisyon ve vergi kredi dönemi sonunda ..... ile birlikte tahsil edilerek ..... kapatılır.
- A) Anapara, kredi
B) Anapara, hesap
C) Kredi faizi, kredi
D) Kredi faizi, hesap

MODÜL SONU DEĞERLENDİRME (BULMACA)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													

SOLDAN – SAĞA

1. Bir işte aracılık yapan kimseye bırakılan yüzde. - Çocuk bakıcısı kadın.
2. Derece bakımından iki şey arasında veya parça ile bütün arasında bulunan bağlantı, nispet. - Süreli yayınları, parasını önceden ödeyerek alma işi, sürdürümcü.- Osmiyum elementinin simgesi.
3. Ad, ün manasında. – Kükürt elementinin simgesi. – Güzel koku. – Alfabede sessiz bir harf
4. Türk alfabesinde sessiz bir harf. - Turnusolün mavi rengini kırmızıya çevirmek özelliğinde olan ve birleşimindeki hidrojenin yerine maden olarak tuz oluşturan hidrojenli birleşik, hamız. - Metneryum elementinin simgesi. – Maden Teknik Arama Enstitüsünün kısaltılmışı.

5. Süresi dolmamış bir senedin, faiz ve komisyonu düşürülerek karşılığında eksigiğine alınması, kırdırma, indirim. - Yiyecek ve bazı eşyanın saklandığı yer.
6. Kuzu sesi. – Saçı olmayan. - Aynştaynyum elementinin simgesi. - Yasaklama, izin vermeme.
7. Vücut, beden, boy bos. - Büyük erkek kardeş, ağabey. – Geri çevirme, kabul etmeme.
8. Hangi şey manasında bir soru sözü. – Potasyum elementinin simgesi. – İtimat manasında, ekonomide ödünç alınan veya verilen mal. - Neon elementinin simgesi.
9. Türk Ticaret Kanunu'nun kısaltılmışı.- Kötü, olumsuz iş veya hareketlerde önder olan kimse, sergerde. – Alfabede sessiz bir harf.
10. Oksijen elementinin simgesi. – İşaret, alamet. – Bir sayı. – Demir yolu taşıtı.
11. Eren, evliya, veli manasında bir söz. – İtiryum elementinin simgesi. – Alfabede bir sesli harf.
12. Etrafı suyla çevrili kara parçası. - Ses, ahenk, nağme., Türk sanat müziğinde bir makam. – Salatada kullanılan kokulu bir bitki.
13. Radyum elementinin simgesi. Bir bağlaç. – Yanlar, taraflar, çevre dolay manasında bir söz. – Potasyum elementinin simgesi.

YUKARIDAN – AŞAĞIYA

1. Taşınmak için gemiye teslim edilen bir mala karşılık olarak verilen alındı. – Utanç duygusu.
2. O yer manasında. - Bir kimsenin yapmaya veya ödemeye borçlu olduğu şeyi göstermek için imzaladığı resmî kâğıt, belgit. – Davranış, tavır.
3. Ankara'nın bir ilçesi. – Döteryum elementinin simgesi. - Bir konutun, bir mülkün veya taşıt gibi herhangi bir şeyin belli bir bedel karşılığında, bir süre için sahibi tarafından başkasına verilmesi, icar.
4. Ayı barınağı. - İl, ilçe vb. yerleşim bölgelerinde, iki yanında evler olan, caddeye oranla daha dar veya kısa olabilen yol. – Milimetrenin kısa yazılışı. – Potasyum elementinin simgesi.
5. Kükürt elementinin simgesi. – Bir bayan ismi. – Kayınbirader.

6. “Ey, hey” anlamında bir seslenme sözü. – Türk Ticaret Kanunu’nun kısaltılmışı. - Baskıda kullanılmak amacıyla üzerine kabartma resim, şekil, yazı çıkarılmış metal levha.
7. Göçebelerin konak yeri. – Oksijen elementinin simgesi. - Gerçekleştirmek için tasarlanan ve erişmek istenilen şey, amaç, gaye, maksat, hedef. - İki kelime veya iki cümle arasına girerek aralarında bir bağ olduğunu anlatan söz.
8. Düzgü manasında bir söz. - Olay, düşünce, duygu ve hayallerin dil aracılığıyla sözlü veya yazılı olarak biçimlendirilmesi sanatı, yazın.
9. Bir müzik sesini belirtmeye yarayan işaret. – Tavır, davranış. – Alfabemizde bir sessiz harf.
10. Hazırlanan çayın renk ve koku bakımından istenilen durumu. – Milimetrenin kısa yazılışı. – Satın alma.
11. Bir şaşma sözü. - Aynı isimde bir balıktan çıkarılan güzel kokulu, kül renginde bir madde. – İridyum elementinin simgesi. - Sıkıntı, bezginlik, usanç, acı, yorgunluk vb. duyguları belirten bir söz, Trabzon ilinin bir ilçesi.
12. Bir nota. - Birçok bitkisel maddede bulunan, deri tabaklamada, hekimlikte kullanılan, tadı buruk bir madde. – Bir işi yapma gücü, kudret, iktidar.
13. Direnme, ayak direme, üsteleme, üstünde durma. – Demir yolunda yük ve yolcu taşımaya yarar, şimendifer. – Siyah karşıtı.

DEĞERLENDİRME

Objektif testi ve bulmacayı çözdükten sonra modül sonundaki cevap anahtarı ve bulmacanın çözümü ile karşılaştırınız.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1 CEVAP ANAHTARI

1	B
2	A
3	C
4	A
5	B

ÖĞRENME FAALİYETİ 2 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	D
4	Y
5	Y
6	D
7	Y
8	D

ÖĞRENME FAALİYETİ 3 CEVAP ANAHTARI

1	A
2	C
3	C
4	B
5	D
6	B
7	C
8	D
9	A

ÖĞRENME FAALİYETİ 4 CEVAP ANAHTARI

1	A
2	B
3	D
4	C
5	D
6	B
7	A
8	C
9	B

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	C
2	D
3	C
4	A
5	C
6	B
7	A
8	C
9	D
10	B
11	B
12	C
13	D
14	A
15	C
16	A
17	B
18	C
19	C
20	A
21	B
22	C
23	D
24	A
25	B
26	
27	A
28	B
29	D
30	C
31	A
32	A

BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	K	O	M	İ	S	Y	O	N		D	A	D	I
2	O	R	A	N		A	B	O	N	E		O	S
3	N	A	M		S		A	R	O	M	A		R
4	Ş		A	S	İ	T		M	T		M	T	A
5	İ	S	K	O	N	T	O		A	M	B	A	R
6	M	E		K	E	K		E		M	E	N	
7	E	N	D	A	M		E	D	E		R	E	T
8	N	E		K		K	R	E	D	İ		N	E
9	T	T	K		E	L	E	B	A	Ş	I		R
10	O		İ	M		İ	K	İ		T	R	E	N
11		E	R	M	İ	Ş		Y		İ		R	
12	A	D	A		N	E	V	A		R	O	K	A
13	R	A		K	İ		E	T	R	A	F		K

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- Bankacılık Kanunu.
- İnternette bankaların siteleri ve BDDK'nin sitesi.
- Bankacılık ders kitapları.

KAYNAKÇA

- EKEN Mehmet Hasan, Hüseyin SELİMLER , Banka Muhasebesi, Der Yayınları, İSTANBUL, 2004.
- Prof. Dr. SEVİLENGÜL Orhan, Banka Muhasebesi, Gazi Kitabevi ve Başak Ofset, ANKARA, 2001- 3.Baskı.
- ŞAKAR Hakan, Banka İşlemleri Muhasebesi, Strata Yayıncılık, İSTANBUL, Nisan 2000 – 1. Basım.
- TAŞPOLAT Ali, Uluslararası Bankacılık ve Dış Ticaret, Erol Ofset, 2005.
- <http://tr.wikipedia.org>
- www.tbb.org.tr/

EK: Bankalarda Kullanılan Tekdüzen Hesap Planı

1	KREDİLER
100	İSKONTO VE İŞTİRA SENETLERİ - T.P.
10000	İSKONTO SENETLERİ
100000	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
1000001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1000002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
100001	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
100008	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
1000080	KAMU İDARELERİ
1000081	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1000082	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
100009	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
10001	İŞTİRA SENETLERİ
100010	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
1000101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1000102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
100011	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
100018	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
1000180	KAMU İDARELERİ
1000181	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1000182	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
100019	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
101	İSKONTO VE İŞTİRA SENETLERİ - Y.P.
10100	İSKONTO SENETLERİ
101000	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
1010001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1010002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
101001	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
101008	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
1010080	KAMU İDARELERİ
1010081	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1010082	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
101009	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)

10101	İŞTİRA SENETLERİ
101010	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
1010101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1010102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
101011	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
101018	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
1010180	KAMU İDARELERİ
1010181	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1010182	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
101019	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
102	İSKONTO VE İŞTİRA SENETLERİNDEN KAZANILMAMIŞ GELİRLER (-) -T.P.
10200	İSKONTO SENETLERİNDEN
10201	İŞTİRA SENETLERİNDEN
103	İSKONTO VE İŞTİRA SENETLERİNDEN KAZANILMAMIŞ GELİRLER (-) - Y. P.
10300	İSKONTO SENETLERİNDEN
10301	İŞTİRA SENETLERİNDEN
104	FAKTORİNG İŞLEMLERİNDEN ALACAKLAR – T.P.
10400	SATICIYA RÜCU EDİLEBİLEN FAKTORİNG ALACAKLARI
104000	ENDEKSLİ
104001	ENDEKSLİ OLMAYAN
10401	SATICIYA RÜCU EDİLEMİYEN FAKTORİNG ALACAKLARI
104010	ENDEKSLİ
104011	ENDEKSLİ OLMAYAN
105	FAKTORİNG İŞLEMLERİNDEN ALACAKLAR – Y.P.
10500	SATICIYA RÜCU EDİLEBİLEN FAKTORİNG ALACAKLARI
105000	ENDEKSLİ
105001	ENDEKSLİ OLMAYAN
10501	SATICIYA RÜCU EDİLEMİYEN FAKTORİNG ALACAKLARI
105010	ENDEKSLİ
105011	ENDEKSLİ OLMAYAN
110	KISA VADELİ AÇIK İHRACAT KREDİLERİ - T.P.
11000	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)

110001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
110002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11001	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
11010	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
110100	KAMU İDARELERİ
110101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
110102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11011	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
111	KISA VADELİ AÇIK İHRACAT KREDİLERİ - Y.P.
11100	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
111001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
111002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11101	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
11110	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
111100	KAMU İDARELERİ
111101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
111102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11111	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
112	KISA VADELİ TEMİNATLI İHRACAT KREDİLERİ - T.P.
11200	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
112001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
112002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11201	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
11202 (KAMU)	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
112021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
112022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11203 (ÖZEL)	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
11210	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
112100	KAMU İDARELERİ
112101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
112102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI

11211	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
113	KISA VADELİ TEMİNATLI İHRACAT KREDİLERİ - Y.P.
11300	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
113001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
113002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11301	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
11302	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
(KAMU)	
113021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
113022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11303	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
(ÖZEL)	
11310	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
113100	KAMU İDARELERİ
113101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
113102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11311	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
114	KISA VADELİ TEMİNATLI İTHALAT KREDİLERİ - T.P.
11400	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
114001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
114002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11401	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
11402	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
(KAMU)	
114021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
114022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11403	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
(ÖZEL)	
11410	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
114100	KAMU İDARELERİ
114101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
114102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI

11411	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
115	KISA VADELİ TEMİNATLI İTHALAT KREDİLERİ - Y.P.
11500	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
115001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
115002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11501	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
11502	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
(KAMU)	
115021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
115022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11503	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
(ÖZEL)	
11510	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
115100	KAMU İDARELERİ
115101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
115102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11511	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
116	KISA VADELİ AÇIK DİĞER KREDİLER - T.P.
11600	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
116001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
116002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11601	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
11610	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
116100	KAMU İDARELERİ
116101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
116102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11611	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
11620	TÜKETİCİ KREDİLERİ
116200	KONUT KREDİLERİ
116201	TAŞIT KREDİLERİ
116202	İHTİYAÇ KREDİLERİ
116209	DİĞER
11621	BİREYSEL KREDİ KARTLARI

116210	TAKSİTLİ
116211	TAKSİTSİZ
11630	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
116300	İŞYERİ KREDİLERİ
116301	TAŞIT KREDİLERİ
116302	İHTİYAÇ KREDİLERİ
116309	DİĞER
11631	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
116310	TAKSİTLİ
116311	TAKSİTSİZ
11640	PERSONEL KREDİLERİ
116400	KONUT KREDİLERİ
116401	TAŞIT KREDİLERİ
116402	İHTİYAÇ KREDİLERİ
116409	DİĞER
11641	PERSONEL KREDİ KARTLARI
116410	TAKSİTLİ
116411	TAKSİTSİZ
11642	KREDİLİ MEVDUAT HESABI
116420	GERÇEK KİŞİ
116421	TÜZEL KİŞİ
117	KISA VADELİ AÇIK DİĞER KREDİLER - Y.P.
11700	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
117001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
117002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11701	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
11710	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
117100	KAMU İDARELERİ
117101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
117102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11711	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
11720	TÜKETİCİ KREDİLERİ

117200	KONUT KREDİLERİ
117201	TAŞIT KREDİLERİ
117202	İHTİYAÇ KREDİLERİ
117209	DİĞER
11721	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
117210	TAKSİTLİ
117211	TAKSİTSİZ
11730	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
117300	İŞYERİ KREDİLERİ
117301	TAŞIT KREDİLERİ
117302	İHTİYAÇ KREDİLERİ
117309	DİĞER
11731	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
117310	TAKSİTLİ
117311	TAKSİTSİZ
11740	PERSONEL KREDİLERİ
117400	KONUT KREDİLERİ
117401	TAŞIT KREDİLERİ
117402	İHTİYAÇ KREDİLERİ
117409	DİĞER
11741	PERSONEL KREDİ KARTLARI
117410	TAKSİTLİ
117411	TAKSİTSİZ
11742	KREDİLİ MEVDUAT HESABI
117420	GERÇEK KİŞİ
117421	TÜZEL KİŞİ
118	KISA VADELİ TEMİNATLI DİĞER KREDİLER - T.P.
11800	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
118001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
118002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11801	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
11802 (KAMU)	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -

118021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
118022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11803 (ÖZEL)	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
11810	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
118100	KAMU İDARELERİ
118101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
118102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11811	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
11814	MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
11820	TÜKETİCİ KREDİLERİ
118200	KONUT KREDİLERİ
118201	TAŞIT KREDİLERİ
118202	İHTİYAÇ KREDİLERİ
118209	DİĞER
11821	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
118210	TAKSİTLİ
118211	TAKSİTSİZ
11830	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
118300	İŞYERİ KREDİLERİ
118301	TAŞIT KREDİLERİ
118302	İHTİYAÇ KREDİLERİ
118309	DİĞER
11831	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
118310	TAKSİTLİ
118311	TAKSİTSİZ
11840	PERSONEL KREDİLERİ
118400	KONUT KREDİLERİ
118401	TAŞIT KREDİLERİ
118402	İHTİYAÇ KREDİLERİ
118409	DİĞER
11841	PERSONEL KREDİ KARTLARI
118410	TAKSİTLİ

118411	TAKSİTSİZ
11842	KREDİLİ MEVDUAT HESABI
118420	GERÇEK KİŞİ
118421	TÜZEL KİŞİ
119	KISA VADELİ TEMİNATLI DİĞER KREDİLER - Y.P.
11900	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
119001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
119002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11901	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
11902	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
(KAMU)	
119021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
119022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11903	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
(ÖZEL)	
11910	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
119100	KAMU İDARELERİ
119101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
119102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
11911	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
11914	MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
11920	TÜKETİCİ KREDİLERİ
119200	KONUT KREDİLERİ
119201	TAŞIT KREDİLERİ
119202	İHTİYAÇ KREDİLERİ
119209	DİĞER
11921	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
119210	TAKSİTLİ
119211	TAKSİTSİZ
11930	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
119300	İŞYERİ KREDİLERİ
119301	TAŞIT KREDİLERİ
119302	İHTİYAÇ KREDİLERİ
119309	DİĞER

11931	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
119310	TAKSİTLİ
119311	TAKSİTSİZ
11940	PERSONEL KREDİLERİ
119400	KONUT KREDİLERİ
119401	TAŞIT KREDİLERİ
119402	İHTİYAÇ KREDİLERİ
119409	DİĞER
11941	PERSONEL KREDİ KARTLARI
119410	TAKSİTLİ
119411	TAKSİTSİZ
11942	KREDİLİ MEVDUAT HESABI
119420	GERÇEK KİŞİ
119421	TÜZEL KİŞİ
120	KISA VADELİ İHTİSAS KREDİLERİ - T.P.
121	KISA VADELİ İHTİSAS KREDİLERİ - Y.P.
123	KIYMETLİ MADEN KREDİSİ - Y.P.
12300	YURT İÇİ KISA VADELİ KIYMETLİ MADEN KREDİLERİ
123000	BANKALAR
123001	DİĞER MALİ KURULUŞLAR
123009	DİĞER
12301	YURT DIŞI KISA VADELİ KIYMETLİ MADEN KREDİLERİ
123010	BANKALAR
123011	DİĞER MALİ KURULUŞLAR
123019	DİĞER
12310	YURTIÇİ ORTA VE UZUN VADELİ KIYMETLİ MADEN KREDİLERİ
123100	BANKALAR
123101	DİĞER MALİ KURULUŞLAR
123109	DİĞER
12311	YURT DIŞI ORTA VE UZUN VADELİ KIYMETLİ MADEN
KREDİLERİ	
123110	BANKALAR
123111	DİĞER MALİ KURULUŞLAR

123119 DİĞER

124 KISA VADELİ FON KAYNAKLI KREDİLER - T.P.

125 KISA VADELİ FON KAYNAKLI KREDİLER - Y.P.

126 MALİ KESİME VERİLEN KISA VADELİ KREDİLER - T.P.

12600 AÇIK

126000 KAMU MEVDUAT BANKALARI
126001 ÖZEL MEVDUAT BANKALARI
126002 YABANCI MEVDUAT BANKALARI
126003 KAMU KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
126004 ÖZEL KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
126005 KATILIM BANKALARI
126006 SİGORTA ŞİRKETLERİ
126009 DİĞER MALİ KURULUŞLAR

12601 TEMİNATLI

126010 KAMU MEVDUAT BANKALARI
126011 ÖZEL MEVDUAT BANKALARI
126012 YABANCI MEVDUAT BANKALARI
126013 KAMU KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
126014 ÖZEL KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
126015 KATILIM BANKALARI
126016 SİGORTA ŞİRKETLERİ
126017 MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
126019 DİĞER MALİ KURULUŞLAR

127 MALİ KESİME VERİLEN KISA VADELİ KREDİLER - Y.P.

12700 AÇIK

127000 KAMU MEVDUAT BANKALARI
127001 ÖZEL MEVDUAT BANKALARI
127002 YABANCI MEVDUAT BANKALARI
127003 KAMU KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
127004 ÖZEL KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
127005 KATILIM BANKALARI
127006 SİGORTA ŞİRKETLERİ
127009 DİĞER MALİ KURULUŞLAR

12701 TEMİNATLI

127010 KAMU MEVDUAT BANKALARI
127011 ÖZEL MEVDUAT BANKALARI
127012 YABANCI MEVDUAT BANKALARI
127013 KAMU KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI

127014	ÖZEL KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
127015	KATILIM BANKALARI
127016	SİGORTA ŞİRKETLERİ
127017	MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
127019	DİĞER MALİ KURULUŞLAR

128 YURT DIŞI KISA VADELİ KREDİLER - T.P.

12800	BANKALAR
128000	AÇIK
128001	TEMİNATLI
12801	BANKA DIŞI MALİ KESİME KULLANDIRILAN KREDİLER
128010	AÇIK
128011	TEMİNATLI
12802	MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
12809	DİĞER
128090	AÇIK
128091	TEMİNATLI

129 YURT DIŞI KISA VADELİ KREDİLER - Y.P.

12900	BANKALAR
129000	AÇIK
129001	TEMİNATLI
12901	BANKA DIŞI MALİ KESİME KULLANDIRILAN KREDİLER
129010	AÇIK
129011	TEMİNATLI
12902	MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
12909	DİĞER
129090	AÇIK
129091	TEMİNATLI

130 ORTA VE UZUN VADELİ AÇIK İHR. GAR. YAT.KRED. - T.P.

13000	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
130001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
130002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13001	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
13010	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)

130100	KAMU İDARELERİ
130101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
130102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13011	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
131	ORTA VE UZUN VADELİ AÇIK İHR. GAR.YAT.KRED. - Y.P.
13100	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
131001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
131002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13101	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
13110	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
131100	KAMU İDARELERİ
131101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
131102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13111	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
132	ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI İHR. GAR. YAT. KRED. - T.P.
13200	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
132001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
132002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13201	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
13202	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
132021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
132022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13203	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
13210	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
132100	KAMU İDARELERİ
132101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
132102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13211	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
133	ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI İHR. GAR. YAT. KRED. - Y.P.

13300	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
133001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
133002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13301	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
13302	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
(KAMU)	
133021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
133022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13303	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
(ÖZEL)	
13310	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
133100	KAMU İDARELERİ
133101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
133102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13311	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
134	ORTA VE UZUN VADELİ AÇIK DİĞ. YAT. KRED. - T.P.
13400	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
134001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
134002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13401	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
13410	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
134100	KAMU İDARELERİ
134101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
134102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13411	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
135	ORTA VE UZUN VADELİ AÇIK DİĞ. YAT. KRED. - Y.P.
13500	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
135001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
135002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13501	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
13510	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
135100	KAMU İDARELERİ
135101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ

135102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13511	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
136	ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI DİĞ. YAT. KRED. - T.P.
13600	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
136001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
136002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13601	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
13602 (KAMU)	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
136021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
136022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13603 (ÖZEL)	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
13610	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
136100	KAMU İDARELERİ
136101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
136102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13611	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
137	ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI DİĞ. YAT. KRED. - Y.P.
13700	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
137001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
137002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13701	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
13702 (KAMU)	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
137021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
137022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13703 (ÖZEL)	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
13710	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
137100	KAMU İDARELERİ
137101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
137102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI

13711	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
138	ORTA VE UZUN VADELİ AÇIK İŞLETME, İHRACAT VE DİĞER KREDİLER - T.P.
13800	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
138001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
138002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13801	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
13810	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
138100	KAMU İDARELERİ
138101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
138102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13811	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
13820	TÜKETİCİ KREDİLERİ
138200	KONUT KREDİLERİ
138201	TAŞIT KREDİLERİ
138202	İHTİYAÇ KREDİLERİ
138209	DİĞER
13821	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
138210	TAKSİTLİ
138211	TAKSİTSİZ
13830	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
138300	İŞ YERİ KREDİLERİ
138301	TAŞIT KREDİLERİ
138302	İHTİYAÇ KREDİLERİ
138309	DİĞER
13831	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
138310	TAKSİTLİ
138311	TAKSİTSİZ
13840	PERSONEL KREDİLERİ
138400	KONUT KREDİLERİ
138401	TAŞIT KREDİLERİ
138402	İHTİYAÇ KREDİLERİ
138409	DİĞER
13841	PERSONEL KREDİ KARTLARI

138410	TAKSİTLİ
138411	TAKSİTSİZ
13850	ORTA VE UZUN VADELİ AÇIK İHRACAT KREDİLERİ
138500	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (KAMU)
1385000	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1385001	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
138501	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR (ÖZEL)
138502	DİĞER MÜŞTERİLER – (KAMU)
1385020	KAMU İDARELERİ
1385021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1385022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
138503	DİĞER MÜŞTERİLER (ÖZEL)
139	ORTA VE UZUN VADELİ AÇIK İŞLETME, İHRACAT VE DİĞER KREDİLER - Y.P.
13900	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
139001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
139002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13901	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
13910	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
139100	KAMU İDARELERİ
139101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
139102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
13911	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
13920	TÜKETİCİ KREDİLERİ
139200	KONUT KREDİLERİ
139201	TAŞIT KREDİLERİ
139202	İHTİYAÇ KREDİLERİ
139209	DİĞER
13921	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
139210	TAKSİTLİ
139211	TAKSİTSİZ
13930	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
139300	İŞ YERİ KREDİLERİ
139301	TAŞIT KREDİLERİ
139302	İHTİYAÇ KREDİLERİ
139309	DİĞER
13931	KURUMSAL KREDİ KARTLARI

139310	TAKSİTLİ
139311	TAKSİTSİZ
13940	PERSONEL KREDİLERİ
139400	KONUT KREDİLERİ
139401	TAŞIT KREDİLERİ
139402	İHTİYAÇ KREDİLERİ
139409	DİĞER
13941	PERSONEL KREDİ KARTLARI
139410	TAKSİTLİ
139411	TAKSİTSİZ
13950	ORTA VE UZUN VADELİ AÇIK İHRACAT KREDİLERİ
139500	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (KAMU)
1395000	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1395001	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
139501	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
139502	DİĞER MÜŞTERİLER – (KAMU)
1395020	KAMU İDARELERİ
1395021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1395022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
139503	DİĞER MÜŞTERİLER – (ÖZEL)
140	ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI İŞLETME, İHRACAT VE DİĞER KREDİLER - T.P.
14000	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
140001	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
140002	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
14001	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
14002	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE -
(KAMU)	
140021	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
140022	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
14003	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE (ÖZEL)
14010	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
140100	KAMU İDARELERİ
140101	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
140102	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI

14011	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
14014	MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
14020	TÜKETİCİ KREDİLERİ
140200	KONUT KREDİLERİ
140201	TAŞIT KREDİLERİ
140202	İHTİYAÇ KREDİLERİ
140209	DİĞER
14021	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
140210	TAKSİTLİ
140211	TAKSİTSİZ
14030	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
140300	İŞ YERİ KREDİLERİ
140301	TAŞIT KREDİLERİ
140302	İHTİYAÇ KREDİLERİ
140309	DİĞER
14031	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
140310	TAKSİTLİ
140311	TAKSİTSİZ
14040	PERSONEL KREDİLERİ
140400	KONUT KREDİLERİ
140401	TAŞIT KREDİLERİ
140402	İHTİYAÇ KREDİLERİ
140409	DİĞER
14041	PERSONEL KREDİ KARTLARI
140410	TAKSİTLİ
140411	TAKSİTSİZ
14050	ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI İHRACAT KREDİLERİ
140500	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (KAMU)
1405000	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1405001	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
140501	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (ÖZEL)
140502	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLAR KEFALETİYLE – (KAMU)
1405020	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ

1405021 KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
140503 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLAR KEFALETİYLE – (ÖZEL)
140504 DİĞER MÜŞTERİLER – (KAMU)
1405040 KAMU İDARELERİ
1405041 İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1405042 KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
140505 DİĞER MÜŞTERİLER – (ÖZEL)

141 ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI İŞLETME, İHRACAT VE DİĞER KREDİLER - Y.P.

14100 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
141001 İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
141002 KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI

14101 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)

14102 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
141021 İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
141022 KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI

14103 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)

14110 DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
141100 KAMU İDARELERİ
141101 İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
141102 KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI

14111 DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)

14114 MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ

14120 TÜKETİCİ KREDİLERİ
141200 KONUT KREDİLERİ
141201 TAŞIT KREDİLERİ
141202 İHTİYAÇ KREDİLERİ
141209 DİĞER

14121 BİREYSEL KREDİ KARTLARI

141210 TAKSİTLİ

141211 TAKSİTSİZ

14130	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
141300	İŞ YERİ KREDİLERİ
141301	TAŞIT KREDİLERİ
141302	İHTİYAÇ KREDİLERİ
141309	DİĞER
14131	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
141310	TAKSİTLİ
141311	TAKSİTSİZ
14140	PERSONEL KREDİLERİ
141400	KONUT KREDİLERİ
141401	TAŞIT KREDİLERİ
141402	İHTİYAÇ KREDİLERİ
141409	DİĞER
14141	PERSONEL KREDİ KARTLARI
141410	TAKSİTLİ
141411	TAKSİTSİZ
14150	ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI İHRACAT KREDİLERİ
141500	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (KAMU)
1415000	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1415001	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
141501	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (ÖZEL)
141502	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE – (KAMU)
1415020	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1415021	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
141503	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLAR KEFALETİYLE – (ÖZEL)
141504	DİĞER MÜŞTERİLER – (KAMU)
1415040	KAMU İDARELERİ
1415041	İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ
1415042	KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI
1415005	DİĞER MÜŞTERİLER – (ÖZEL)
142	ORTA VE UZUN VADELİ İHTİSAS KREDİLERİ - T.P.
143	ORTA VE UZUN VADELİ İHTİSAS KREDİLERİ - Y.P.
144	ORTA VE UZUN VADELİ FON KAYNAKLI KREDİLER - T.P.
145	ORTA VE UZUN VADELİ FON KAYNAKLI KREDİLER - Y.P.

146 MALİ KESİME VERİLEN ORTA VE UZUN VADELİ KREDİLER - T.P.

14600 AÇIK

146000	KAMU MEVDUAT BANKALARI
146001	ÖZEL MEVDUAT BANKALARI
146002	YABANCI MEVDUAT BANKALARI
146003	KAMU KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
146004	ÖZEL KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
146005	KATILIM BANKALARI
146006	SİGORTA ŞİRKETLERİ
146009	DİĞER MALİ KURULUŞLAR
14601	TEMİNATLI
146010	KAMU MEVDUAT BANKALARI
146011	ÖZEL MEVDUAT BANKALARI
146012	YABANCI MEVDUAT BANKALARI
146013	KAMU KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
146014	ÖZEL KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
146015	KATILIM BANKALARI
146016	SİGORTA ŞİRKETLERİ
146017	MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
146019	DİĞER MALİ KURULUŞLAR

14602 VERİLEN SERMAYE BENZERİ KREDİLER

146020	KAMU MEVDUAT BANKALARI
146021	ÖZEL MEVDUAT BANKALARI
146022	YABANCI MEVDUAT BANKALARI
146023	KAMU KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
146024	ÖZEL KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
146025	KATILIM BANKALARI
146026	SİGORTA ŞİRKETLERİ
146029	DİĞER MALİ KURULUŞLAR

147 MALİ KESİME VERİLEN ORTA VE UZUN VADELİ KREDİLER - Y.P.

14700	AÇIK
147000	KAMU MEVDUAT BANKALARI
147001	ÖZEL MEVDUAT BANKALARI
147002	YABANCI MEVDUAT BANKALARI
147003	KAMU KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
147004	ÖZEL KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
147005	KATILIM BANKALARI
147006	SİGORTA ŞİRKETLERİ
147009	DİĞER MALİ KURULUŞLAR

14701   **TEMİNATLI**
147010   KAMU MEVDUAT BANKALARI
147011   ÖZEL MEVDUAT BANKALARI
147012   YABANCI MEVDUAT BANKALARI
147013   KAMU KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
147014   ÖZEL KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
147015   KATILIM BANKALARI
147016   SİGORTA ŞİRKETLERİ
147017   MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
147019   DİĞER MALİ KURULUŞLAR

14702   **VERİLEN SERMAYE BENZERİ KREDİLER**
147020   KAMU MEVDUAT BANKALARI
147021   ÖZEL MEVDUAT BANKALARI
147022   YABANCI MEVDUAT BANKALARI
147023   KAMU KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
147024   ÖZEL KALKINMA VE YATIRIM BANKALARI
147025   KATILIM BANKALARI
147026   SİGORTA ŞİRKETLERİ
147029   DİĞER MALİ KURULUŞLAR

148   **YURT DIŞI ORTA VE UZUN VADELİ KREDİLER - T.P.**

14800   BANKALAR
148000   AÇIK
148001   TEMİNATLI

14801   VERİLEN SERMAYE BENZERİ KREDİLER
148010   AÇIK
148011   TEMİNATLI

14802   **BANKA DIŞI MALİ KESİME KULLANDIRILAN KREDİLER**
148020   AÇIK
148021   TEMİNATLI

14804   **MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ**

14808   **ÜLKE KREDİLERİ**
148080   AÇIK
148081   TEMİNATLI
14809   DİĞER
148090   AÇIK
148091   TEMİNATLI

149 YURT DIŞI ORTA VE UZUN VADELİ KREDİLER - Y.P.**14900 BANKALAR**

- 149000 AÇIK
- 149001 TEMİNATLI
- 14901 VERİLEN SERMAYE BENZERİ KREDİLER
- 149010 AÇIK
- 149011 TEMİNATLI

14902 BANKA DIŞI MALİ KESİME KULLANDIRILAN KREDİLER

- 149020 AÇIK
- 149021 TEMİNATLI

14904 MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ**14908 ÜLKE KREDİLERİ**

- 149080 AÇIK
- 149081 TEMİNATLI
- 14909 DİĞER
- 149090 AÇIK
- 149091 TEMİNATLI

150 YENİDEN YAPILANDIRILAN VE İTFA PLANINA BAĞLANAN KISA VADELİ TEMİNATSIZ KREDİLER – T. P.

- 15000 İSKONTO SENETLERİ
- 150000 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
- 150001 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
- 150004 DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
- 150005 DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)

15001 İŞTİRA SENETLERİ

- 150010 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
- 150011 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
- 150014 DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
- 150015 DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)

15002 FAKTORİNG İŞLEMLERİNDEN ALACAKLAR

- 15010 İHRACAT KREDİLERİ
- 150100 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
- 150101 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
- 150104 DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
- 150105 DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)

	15040 İHTİSAS KREDİLERİ
15050	FON KAYNAKLI KREDİLER
15060	MALİ KESİME VERİLEN KREDİLER
15070	YURT DIŞI KREDİLER
15080	DİĞER KREDİLER
150800	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
150801	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
150804	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
150805	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15090	TÜKETİCİ KREDİLERİ
15091	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
15092	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
15093	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
15094	PERSONEL KREDİLERİ
15095	PERSONEL KREDİ KARTLARI
15096	KREDİLİ MEVDUAT HESABI
151	YENİDEN YAPILANDIRILAN VE İTFA PLANINA BAĞLANAN KISA VADELİ TEMİNATSIZ KREDİLER – Y. P.
15100	İSKONTO SENETLERİ
151000	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
151001	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
151004	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
151005	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15101	İŞTİRA SENETLERİ
151010	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
151011	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
151014	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
151015	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15102	FAKTORİNG İŞLEMLERİNDEN ALACAKLAR
15110	İHRACAT KREDİLERİ
151100	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
151101	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
151104	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
151105	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15140	İHTİSAS KREDİLERİ
15150	FON KAYNAKLI KREDİLER
15160	MALİ KESİME VERİLEN KREDİLER

15170	YURT DIŞI KREDİLER
15180	DİĞER KREDİLER
151800	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
151801	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
151804	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
151805	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15190	TÜKETİCİ KREDİLERİ
15191	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
15192	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
15193	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
15194	PERSONEL KREDİLERİ
15195	PERSONEL KREDİ KARTLARI
15196	KREDİLİ MEVDUAT HESABI
152	YENİDEN YAPILANDIRILAN VE İTFA PLANINA BAĞLANAN KISA VADELİ TEMİNATLI KREDİLER – T. P.
15210	İHRACAT KREDİLERİ
152100	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
152101	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
152102	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE- (KAMU)
152103	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
152104	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
152105	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15220	İTHALAT KREDİLERİ
152200	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
152201	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
152202	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
152203	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
152204	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
152205	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15240	İHTİSAS KREDİLERİ
15250	FON KAYNAKLI KREDİLER
15260	MALİ KESİME VERİLEN KREDİLER
15270	YURT DIŞI KREDİLER
15280	DİĞER KREDİLER
152800	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
152801	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)

152802 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
152803 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
152804 DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
152805 DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
152806 MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
15290 TÜKETİCİ KREDİLERİ

15291 BİREYSEL KREDİ KARTLARI
15292 TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER

15293 KURUMSAL KREDİ KARTLARI
15294 PERSONEL KREDİLERİ
15295 PERSONEL KREDİ KARTLARI
15296 KREDİLİ MEVDUAT HESABI

**153 YENİDEN YAPILANDIRILAN VE İTFA PLANINA BAĞLANAN
KISA VADELİ TEMİNATLI KREDİLER – Y. P.**

15310 İHRACAT KREDİLERİ

153100 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
153101 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
153102 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE- (KAMU)
153103 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
153104 DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
153105 DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15320 İTHALAT KREDİLERİ
153200 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
153201 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
153202 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
153203 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
153204 DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
153205 DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)

15340 İHTİSAS KREDİLERİ
15350 FON KAYNAKLI KREDİLER
15360 MALİ KESİME VERİLEN KREDİLER
15370 YURT DIŞI KREDİLER

15380 DİĞER KREDİLER
153800 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
153801 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
153802 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
153803 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
153804 DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
153805 DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
153806 MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ

15390	TÜKETİCİ KREDİLERİ
15391	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
15392	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
15393	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
15394	PERSONEL KREDİLERİ
15395	PERSONEL KREDİ KARTLARI
15396	KREDİLİ MEVDUAT HESABI
154	YENİDEN YAPILANDIRILAN VE İTFA PLANINA BAĞLANAN ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATSIZ KREDİLER – T.P.
15400	İHRACAT KREDİLERİ
154000	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (KAMU)
154001	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (ÖZEL)
154004	DİĞER MÜŞTERİLER – (KAMU)
154005	DİĞER MÜŞTERİLER – (ÖZEL)
15410	İHRACAT GARANTİLİ YATIRIM KREDİLERİ
154100	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
154101	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
154104	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
154105	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15430	DİĞER YATIRIM KREDİLERİ
154300	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
154301	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
154304	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
154305	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15440	İHTİSAS KREDİLERİ
15450	FON KAYNAKLI KREDİLER
15460	MALİ KESİME VERİLEN KREDİLER
15470	YURT DIŞI KREDİLER
15480	İŞLETME KREDİLERİ
154800	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
154801	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
154804	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
154805	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15490	TÜKETİCİ KREDİLERİ
15491	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
15492	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
15493	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
15494	PERSONEL KREDİLERİ
15495	PERSONEL KREDİ KARTLARI

155 YENİDEN YAPILANDIRILAN VE İTFA PLANINA BAĞLANAN ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATSIZ KREDİLER – Y. P.

15500	İHRACAT KREDİLERİ
155000	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (ÖZEL)
155001	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (KAMU)
155004	DİĞER MÜŞTERİLER – (KAMU)
155005	DİĞER MÜŞTERİLER – (ÖZEL)
15510	İHRACAT GARANTİLİ YATIRIM KREDİLERİ
155100	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
155101	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
155104	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
155105	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)

15530	DİĞER YATIRIM KREDİLERİ
155300	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
155301	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
155304	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
155305	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)

15540	İHTİSAS KREDİLERİ
15550	FON KAYNAKLI KREDİLER
15560	MALİ KESİME VERİLEN KREDİLER
15570	YURT DIŞI KREDİLER

15580	İŞLETME KREDİLERİ
155800	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
155801	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
155804	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
155805	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15590	TÜKETİCİ KREDİLERİ
15591	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
15592	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
15593	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
15594	PERSONEL KREDİLERİ
15595	PERSONEL KREDİ KARTLARI

156 YENİDEN YAPILANDIRILAN VE İTFA PLANINA BAĞLANAN ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI KREDİLER – T.P.

15600	İHRACAT KREDİLERİ
156000	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (KAMU)
156001	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (ÖZEL)
156002	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE – (ÖZEL)
156003	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE – (KAMU)
156004	DİĞER MÜŞTERİLER – (KAMU)

156005 DİĞER MÜŞTERİLER – (ÖZEL)
15610 İHRACAT GARANTİLİ YATIRIM KREDİLERİ
156100 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
156101 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
156102 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
156103 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
156104 DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
156105 DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)

15630 DİĞER YATIRIM KREDİLERİ
156300 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
156301 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
156302 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
156303 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
156304 DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
156305 DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)

15640 İHTİSAS KREDİLERİ
15650 FON KAYNAKLI KREDİLER
15660 MALİ KESİME VERİLEN KREDİLER
15670 YURT DIŞI KREDİLER

15680 İŞLETME KREDİLERİ
156800 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
156801 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
156802 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
156803 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
156804 DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
156805 DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
156806 MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
15690 TÜKETİCİ KREDİLERİ
15691 BİREYSEL KREDİ KARTLARI
15692 TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
15693 KURUMSAL KREDİ KARTLARI
15694 PERSONEL KREDİLERİ
15695 PERSONEL KREDİ KARTLARI
15696 FİNANSAL KİRALAMA ALACAKLARI

157 YENİDEN YAPILANDIRILAN VE İTFA PLANINA BAĞLANAN ORTA VE UZUN VADELİ TEMİNATLI KREDİLER – Y.P.

15700 İHRACAT KREDİLERİ
157000 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (KAMU)
157001 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR – (ÖZEL)
157002 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE – (KAMU)
157003 İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE – (ÖZEL)

157004	DİĞER MÜŞTERİLER – (KAMU)
157005	DİĞER MÜŞTERİLER – (ÖZEL)
15710	İHRACAT GARANTİLİ YATIRIM KREDİLERİ
157100	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
157101	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
157102	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
157103	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
157104	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
157105	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
15730	DİĞER YATIRIM KREDİLERİ
157300	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
157301	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
157302	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
157303	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
157304	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
157305	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)

15740 İHTİSAS KREDİLERİ
15750 FON KAYNAKLI KREDİLER
15760 MALİ KESİME VERİLEN KREDİLER
15770 YURT DIŞI KREDİLER

15780	İŞLETME KREDİLERİ
157800	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (KAMU)
157801	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR - (ÖZEL)
157802	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (KAMU)
157803	İŞTİRAKLER VE BAĞLI ORTAKLIKLAR KEFALETİYLE - (ÖZEL)
157804	DİĞER MÜŞTERİLER - (KAMU)
157805	DİĞER MÜŞTERİLER - (ÖZEL)
157806	MÜŞTERİ ADINA MENKUL DEĞER ALIM KREDİLERİ
15790	TÜKETİCİ KREDİLERİ
15791	BİREYSEL KREDİ KARTLARI
15792	TAKSİTLİ TİCARİ KREDİLER
15793	KURUMSAL KREDİ KARTLARI
15794	PERSONEL KREDİLERİ
15795	PERSONEL KREDİ KARTLARI
15796	FİNANSAL KİRALAMA ALACAKLARI

158 TAZMİN EDİLEN GAYRİNAKDİ KREDİ BEDELLERİ – T.P.

15800	T.P. TEMİNAT MEKTUPLARI
15810	PREFİNANSMAN KREDİLERİ
15820	İTHALAT KABUL KREDİLERİ
15830	AKREDİTİF TAAHHÜTLERİMİZ
15835	FAKTORİNG GARANTİLERİMİZ

15837	KARŞILIKSIZ ÇEK ÖDEMELERİ
15840	DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER
159	TAZMİN EDİLEN GAYRİNAKDİ KREDİ BEDELLERİ – Y.P.
15900	Y.P. TEMİNAT MEKTUPLARI
15910	PREFİNANSMAN KREDİLERİ
15920	İTHALAT KABUL KREDİLERİ
15930	AKREDİTİF TAAHHÜTLERİMİZ
15935	FAKTORİNG GARANTİLERİMİZ
15940	DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER
160	KANUN ve/veya KARARNAMELERE DAYANAN ERTELENMİŞ ve TAKSİTLENDİRİLMİŞ KREDİLER – T. P.
161	KANUN ve/veya KARARNAMELERE DAYANAN ERTELENMİŞ ve TAKSİTLENDİRİLMİŞ KREDİLER – Y. P.
170	TASFİYE OLUNACAK ALACAKLAR /TAHSİL İMKÂNI SINIRLI KREDİLER VE DİĞER ALACAKLAR – T. P.
17000	TEMİNATSIZ OLANLAR
17001	I.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17002	II.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17003	III.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17004	IV.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
171	TASFİYE OLUNACAK ALACAKLAR/ TAHSİL İMKÂNI SINIRLI KREDİLER VE DİĞER ALACAKLAR – Y. P.
17100	TEMİNATSIZ OLANLAR
17101	I.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17102	II.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17103	III.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17104	IV.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
172	TASFİYE OLUNACAK ALACAKLAR/ TAHSİLİ ŞÜPHELİ KREDİLER – T. P.
17200	TEMİNATSIZ OLANLAR
17201	I.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17202	II.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17203	III.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17204	IV.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR

173 TASFİYE OLUNACAK ALACAKLAR/ TAHSİLİ ŞÜPHELİ KREDİLER – Y. P.

17300 TEMİNATSIZ OLANLAR
17301 I.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17302 II.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17303 III.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17304 IV.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR

174 TAHSİLİ ŞÜPHELİ ÜCRET, KOMİSYON VE DİĞER ALACAKLAR - T. P.

17400 TEMİNATSIZ OLANLAR
17401 I.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17402 II.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17403 III.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17404 IV.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR

175 TAHSİLİ ŞÜPHELİ ÜCRET, KOMİSYON VE DİĞER ALACAKLAR - Y. P.

17500 TEMİNATSIZ OLANLAR
17501 I.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17502 II.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17503 III.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17504 IV.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR

176 ZARAR NİTELİĞİNDEKİ KREDİLER VE DİĞER ALACAKLAR - T.P.

17600 TEMİNATSIZ OLANLAR
17601 I.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17602 II.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17603 III.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17604 IV.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR

177 ZARAR NİTELİĞİNDEKİ KREDİLER VE DİĞER ALACAKLAR - Y.P.

17700 TEMİNATSIZ OLANLAR
17701 I.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17702 II.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17703 III.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR
17704 IV.GRUP TEMİNATA SAHİP OLANLAR

---

180 ÖZEL KARŞILIKLAR (-) – T. P.

18000 III. GRUP KREDİ VE ALACAKLARDAN
18001 IV.GRUP KREDİ VE ALACAKLARDAN
18002 V.GRUP KREDİ VE ALACAKLARDAN

181 ÖZEL KARŞILIKLAR (-) – Y. P.

18100 III. GRUP KREDİ VE ALACAKLARDAN
18101 IV.GRUP KREDİ VE ALACAKLARDAN
18102 V.GRUP KREDİ VE ALACAKLARDAN